

Volitve delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so prav tako pomembne kot so bile minule volitve delegacij in delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti letos v marcu

V pripravah na volitve

Sodelujejo organizacije Socialistične zveze in sindikata z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih preko koordinacijskih odborov za volitve.

Volilni in usklajevalni organi (volilne komisije in koordinacijski odbori), ki so bili imenovani za minule volitve, so že pričeli z delom. Organizacije sindikata in krajevnih organizacij SZDL združujejo evidentiranje možnih kandidatov za člane delegacij, ki bodo pošiljale delegate v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti (skupščine SIS v nadaljevanju).

Na osnovi evidentiranih možnih kandidatov koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL, skupaj z iniciativnimi odbori za oblikovanje SIS, pripravlja predloge možnih kandidatov, ki naj bi prevzeli vodstvene funkcije v skupščinah in organih SIS. O teh predlogih bodo razpravljali delovni ljudje in občani v TOZD in KS hkrati, ko bodo obravnavali osnutke sporazumov o ustanovitvi posameznih SIS in programska izhodišča za njihovo delo v letu 1975. Hkrati pa bodo oblikovali tudi liste kandidatov za člane delegacij. To delo mora biti opravljeno na temeljnih kandidacijskih konferencah (zbožnih delovnih ljudi - in občanov) v času od 8. do 20. novembra 1974.

Med 20. in 25. novembrom bo občinska konferenca SZDL na osnovi predlogov iz temeljnih kandidacijskih konferenc oblikovala zaključna stališča s predlogom sprememb v samoupravnih aktih in programskih izhodiščih ter sprejela listo možnih kandidatov za vodilne funkcije v skupščinah SIS. Pravzaprav bo to opravljeno na tako imenovani občinski kandidacijski konferenci, ki bo sestavljena iz članov - delegatov ObK SZDL in delegacij drugih občinskih družbenopolitičnih organizacij.

Gradivo za javno razpravo na

kandidacijskih konferencah bodo pripravili iniciativni odbori za ustanovitev SIS za področje vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva, socialnega skrbstva in otroškega varstva, skupaj z izvršnimi odbori nekaterih že obstoječih interesnih skupnosti v sodelovanju z občinskim in mestnim koordinacijskim odborom za uresničevanje družbenih dogovorov o skupni porabi.

Za skupnosti že omenjenih področij bomo od 1. do 8. decembra neposredno volili člane delegacij v TOZD in krajevnih skupnostih.

Delovni ljudje v TOZD in krajevnih skupnostih se bodo morali s statutarnim sklepom oziroma dopolnitvijo statuta dokončno odločiti za velikost in število delegacij. Po dodejanjem predlogu (izvršni svet skupščine SRS) Zakona o oblikovanju in volitvah delegacij ter delegiranju delegatov v skupščine SIS, so lahko posebne in splošne delegacije.

Za posebne delegacije, ki bodo morale šteti najmanj 5 članov, se bodo lahko odločili delovni ljudje in občani tam in za tisto interesno skupnost, za katero so še posebno zainteresirani. Odločijo pa se lahko tudi za najmanj 10-člansko splošno delegacijo za vseh 5 interesnih skupnosti s področja skupne porabe.

Po omenjenem predlogu zakona opravlja funkcije delegacije delavcev TOZD, ki delegirajo delegate v zbor izvajalcev skupščine ustrezne SIS, delavski svet ali drug njemu ustrezen organ upravljanja, v skladu s statutom ali drugim splošnim aktom pa lahko tako TOZD tudi za izvrševanje te funkcije neposredno volijo posebno delegacijo ali pa delegate v splošno delegacijo. V društvih, ki de-

legirajo delegate v skupščino ustrezne SIS, opravlja funkcijo delegacij organ, ki vodi delo društva. To pa mora biti določeno v statutu društva.

Dosedanja razmišljanja v nekaterih krajevnih skupnostih kažejo na to, da se bodo odločili za splošno delegacijo za vse skupščine SIS. Svoje posebne interese pa bodo pokrivali z več delegati v tej splošni delegaciji. Do takih zaključkov prihaja zlasti tam, kjer so že temeljito, samoupravno organizirani in večino interesnih področij že pokrivajo z ustreznimi komisijami sveta krajevne skupnosti. Ne kaže pa prezreti predloga zakonskega določila, ki pravi, da sestava in število članov delegacij mora zagotoviti takšno zastopnost delovnih ljudi, da se izrazijo interesi vseh delovnih ljudi v delovnem procesu, oziroma občanov z območja krajevne skupnosti. Ob tem je treba upoštevati predvsem načelo neposredne povezanosti med interesom in odgovornostjo ter potrebami, za katere se samoupravne interesne skupnosti ustanovljajo, kakor tudi ustrezno zastopnost mladih in žensk.

Z namenom, da bi bila vsa opravila v pripravah na te volitve usklajena in pravočasna, je izvršni odbor občinske konference SZDL na svoji seji 16. oktobra sprejel

rokovnik

iz katerega povzemamo tiste naloge, ki so še za opraviti.

Iz predkandidacijskega postopka mora biti od 1. do 8. novembra seja izvršnega odbora ObK SZDL, na kateri bo dana ocena o dosedanjih volilnih pripravah in obravnavani osnutki samoupravnih aktov SIS.

V začetku novembra bo skupščina SRS sprejela zakon o oblikovanju in volitvah delegacij ter delegiranju delegatov v skupščine SIS. Takoj po sprejemu zakona bo sledil razpis volitev v TOZD in krajevnih skupnostih na osnovi statutarov oziroma statutarnih sklepov. Volitve razpišejo delavski sveti oz. sveti KS.

Pomoč Kozjancem!

VSE TEMELJNE DELOVNE SKUPNOSTI NAŠE OBČINE SLOŽNO V II. KROGU ZBIRAJO SREDSTVA ZA ODPRAVO POSLEDIC POTRESA NA KOZJANSKEM!

V 1. krogu so delovne skupnosti naše občine zbrale z delom in prispevkom iz osebnega dohodka 190 milijonov starih dinarjev. Kako so bila trošena? Ena polovica teh sredstev je šla za sanacijo vsega Kozjanskega, druga polovica pa je namenjena sanaciji, ki jo ljubljanske občine prevzela v občini Sentjur pri Celju. Sredstva, ki jih bomo zbrali v 2. krogu, pa gredo v celoti za sanacijo škode v občini Sentjur pri Celju skupno z dodatnimi sredstvi za izgradnjo osnovne šole v Ponikvi.

Na šentjurskem terenu dela 240 delavcev ljubljanskih gradbenih podjetij v 36 ekipah, ki neposredno obnavljajo porušene stanovanjske objekte občanom te občine.

J. DERNOVŠEK

KANDIDACIJSKI POSTOPKI:

Tek. št. Vsebina	Odgovorni za izvedbo	rok
1. Sestanek volilne komisije, ki vodi izvedbo volitev v TOZD oz. v KS: - seznanitev s postopkom in predlogom zakona o volitvah v SIS, - konkretna opredelitev nalog za čimbolj uspešno izvedbo volitev	Delavski svet oz. svet KS	od 1. - 10/11
2. Kandidacijske konference v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih (TOZD, KS): - obravnava vloge in nalog SIS v našem družbenopolitičnem sistemu, oz. poročilo o dosedanjem delovanju SIS - obravnava osnutkov samoupravnih aktov - razprava o programskih izhodiščih SIS za leto 1975, - določitev kandidatov za člane delegacij oz. splošne delegacije TOZD - KS (iz vrst evidentiranih možnih kandidatov) - predlaganje možnih kandidatov za vodilne funkcije v SIS	Koordinacijski odbor za volitve v TOZD in KS	od 8. - 20/11
3. Seja občinske kandidacijske konference: - razprava o predlogih iz temeljnih kandidacijskih konferenc, - sprejem stališč in predlogov sprememb v samoupravnih aktih SIS in programskih izhodiščih za leto 1975 - razprava in sprejem liste možnih kandidatov za vodilne funkcije v skupščinah SIS.	ObK SZDL	od 20. - 25/11
4. Ugotavljanje skladnosti kandidacijskih opravil z določili zakonov ter priprave na volitve (volilni imeniki, volišča, volilni odbori itd.)	Volilna komisija v TOZD in KS	od 20. - 25/11

VOLITVE:

Neposredne volitve članov delegacij v TOZD in KS	Volilna komisija v TOZD in KS	od 1. do 8/12
--	-------------------------------	---------------

KONSTITUIRANJE DELEGACIJ IN SKUPŠČIN SIS:

1. Sestanki delegacij oz. konferenc delegatov: - konstituiranje temeljnih delegacij, - določitev delegatov za 1. sejo skupščin SIS - volitev organa družbene kontrole	Koordinacijski odbor za volitve v TOZD in KS	od 8. do 14/12
2. Sklic 1. sej skupščin SIS	Iniciativni odbori SIS (občinskih in mestnih) Delovno predsedstvo skupščine SIS	od 13. do 15/12 od 20. do 22/12
3. Konstituiranje skupščin SIS v občini na 1. sejah - sprejem samoupravnih aktov - konstituiranje (izvolitev organov in funkcionarjev skupščine) - izvolitev delegatov - delegacij v mestne, regijske in republiške SIS	Delovno predsedstvo SIS mesta	od 23. do 25/12
4. Konstituiranje skupščin SIS na ravni mesta Ljubljane - izvolitev organov in funkcionarjev	Delovno predsedstvo SIS - republike	od 27. do 28/12
5. Konstituiranje zvez samoupravnih interesnih skupnosti na ravni republike		

Ustanavljamo samoupravno stanovanjsko skupnost

Po temeljiti javni razpravi v maju in juniju 1974 o predlogu samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana Vič-Rudnik je tega podpisalo 179 temeljnih in drugih delovnih skupnosti ali drugače: vsi in st odstotno!

Veliko zanimanje za delovanje te samoupravne skupnosti lahko povežemo z mnogimi nerešenimi problemi dosedanjega gospodarjenja z blizu 4.300 stanovanjskimi enotami v naši občini ter velikim nezadovoljstvom stanovalcev s politiko gospodarjenja stanovanjskega podjetja DOM Ljubljana, veliko težnjo po gradnji novih stanovanjskih enot in hitrejšega združevanja sredstev za gradnjo, saj bi že danes potrebovali v naši občini za naše občane kar 5.000 stanovanj. Tu pa smo že sredi programa, ki ga bo morala naša stanovanjska skupnost reševati. Pred tem pa bo potrebno sprejeti statut te skupnosti, pravilnike delovanja interesnih odborov (gradnja stanovanj, gospodarjenje s stanovanji, družbena pomoč občanom pri kritju dela stanarine) in samoupravne delavske kontrole, pravilnike o združevanju sredstev za gradnjo usmerjene stanovanjske gradnje ter postopek prenosa sredstev, ki so jih doslej zbrali delovni ljudje in občani preko individualnega in kolektivnega vlaganja.

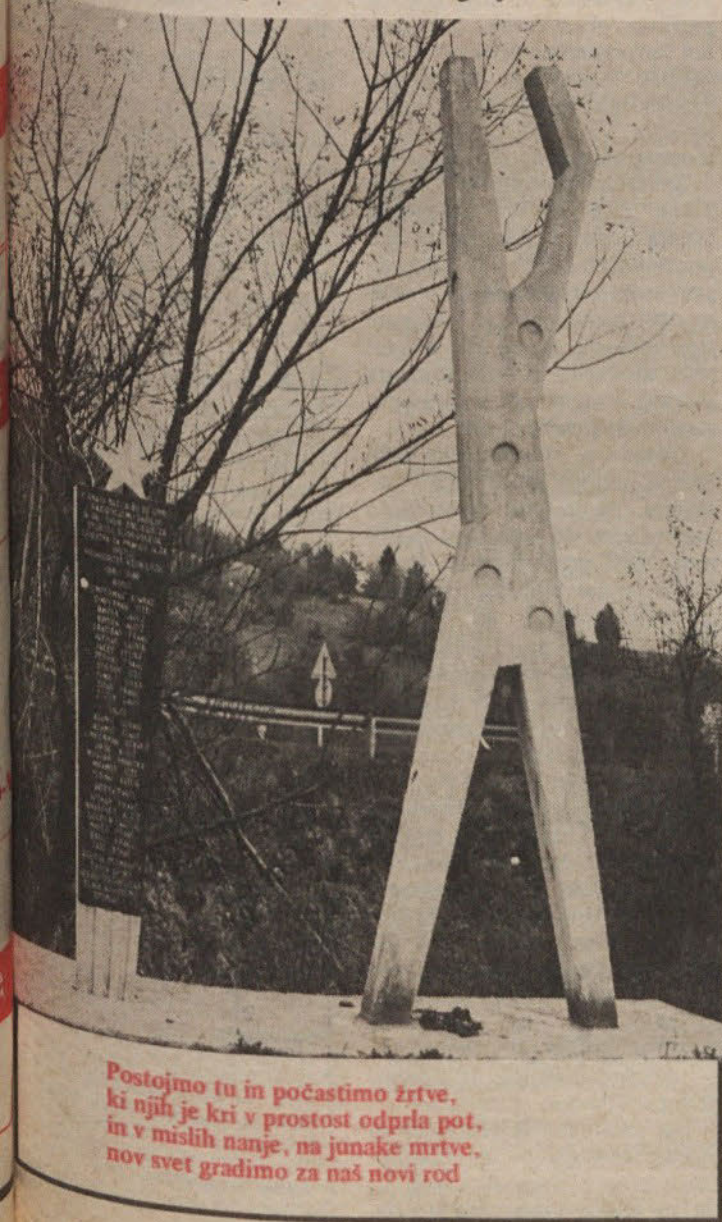
Delegacije skupščine sestavljajo delovni ljudje in občani iz temeljnih in krajevnih skupnosti in predstavniki sindikatov, zveze socialistične mladine, zveze borcev, društev upokojenec in bo v njej svoje interese soočalo na sejah blizu 1.500 delegatov.

V TEJ ŠTEVILKI NAŠEGA GLASILO OB- JAVLJAMO V SKRČENI OBLIKI GRADIVO ZA SEJO OBČINSKE SKUPŠČINE, KI BO V MESECU NOVEMBRU

STATUTARNI SKLEP SPREJET

Pred dnevi so člani občinske konference Zveze komunistov Ljubljana Vič-Rudnik na svoji 6. seji sprejeli statutarni sklep o organiziranosti in delovanju ZK v občini z dopolnilnimi predlogi, ki jih je izoblikovala statutarna komisija konference. Člani so dali tudi polno soglasje k statutarnemu sklepu mestne konference ZK.

Sicer pa je bila osrednja točka te konference namenjena obravnavi izvajanja ustavnih določil v krajevni skupnosti in organizacijah združenega dela oziroma TOZD. Podana je bila tudi skupnosti v občini. Obsežnejše poročilo s seje občinske konference ZK bomo objavili v naslednji številki.

Postojmo tu in počastimo žrtve, ki njih je kri v prostost odprla pot, in v mislih nanje, na junake mrtve, nov svet gradimo za naš novi rod

Posveti v krajevnih skupnostih

Izvršni odbor občinske konference SZDL Ljubljana Vič-Rudnik se je na svoji zadnji seji sestel na Dobrovi. Člani so se odločili, da bodo seje izvršnega odbora večkrat v drugi krajevni skupnosti in se bodo lahko na ta način njeni člani boljše spoznali s problematiko in delovanjem posameznih krajevnih skupnosti v naši občini. Na to sejo so bili tako vabljeni tudi predstavniki krajevnih skupnosti Dobrova ter njenih družbenopolitičnih organizacij. Izkoriščamo to možnost, da vas ob tej priložnosti seznanimo s problematiko krajevnih skupnosti Dobrova.

Težave komunale in zdravstva v ospredju

V tej krajevni skupnosti, ki obsega trinajst naselij in kjer nima sedeža nobena delovna organizacija, živi 2.500 občanov. Dobrova je pred kratkim dobila novo sodobno urejeno šolo in tako so v tej krajevni skupnosti dokončno rešili prejšnji problem šolstva in otroškega varstva. Toda pred to krajevno skupnostjo ostajajo še vedno težki problemi. V prvi vrsti so občani nezadovoljni spričo porasta črnih gradenj (v zadnjem času so jih našli 635) in želijo, da bi v najkrajšem času bil izdelan zazidalni načrt za novo Dobrovo (mimogrede povedano pobude v tej smeri so prisotne že več let) in tako bi postal ta problem v precejšnji meri rešen. Cestna povezava

Ljubljana-Dobrova in Dobrova-Polhov Gradec je drug problem, ki naj bi ga rešili v bližnji prihodnosti z razširitvijo in popravilnim asfaltiranjem. Tudi občani, ki živijo v neposredni bližini ceste, ki vodi iz Podutika, so nezadovoljni, saj jim težki kamioni vsakodnevno uničujejo cesto in uničujejo okolje. V tej krajevni skupnosti se srečujejo tudi z nerešenim problemom kanalizacije in dokončne elektrifikacije (Brezje), ojačanjem transformatorske postaje, kot tudi z razširitvijo dosežaj premajhnega pokopališča. Zdravstvo v tej krajevni skupnosti deluje v najslabših razmerah in bo verjetno potrebno v najkrajšem času začeti z gradnjo oz. adaptacijo zdravstvene postaje.

Občani v največji meri aktivno sodelujejo v reševanju vseh teh problemov, nemalokrat s prostovoljnimi delom in prispevki.

Ponekod nezadovoljiva udeležba

V drugi polovici septembra so se člani izvršnega odbora občinske konference SZDL udeležili posvetov v krajevnih skupnostih in se tako boljše seznanili z dejavnostjo posameznih krajevnih skupnosti. V večini krajevnih skupnosti so bili posveti uspešni, žal pa moramo po drugi strani ugotoviti, da se posvetov niso polno udeležili predstavniki krajevnih skupnosti: Velike Lašče, Škofljica, Podpeč-Prešerje, Rakitna, Vnanje gorice in Tomišelj. Člani izvršnega odbora so kritično ocenili njihovo odsotnost in jih sklenili ponovno poklicati na posvete.

Naj strnemo ugotovitve iz posvetov v nekaj mislih:

Delegatski sistem je v večini krajevnih skupnosti sorazmerno dobro stekel. v ospredju še

vedno ostaja za krajevne skupnosti aktualno vprašanje financiranja le-teh, pridobitev in ureditev prostorov za njeno dejavnost, kadrovska okrepitev in kadrovanje v organe krajevnih skupnosti (v nekaterih podeželskih KS), sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami v večini KS uspešno teče (ponekod pa bo potrebno dejavnost nekaterih družbenopolitičnih organizacij še okrepiti), v nekaterih krajevnih skupnostih obstajajo težnje po delitvi krajevnih skupnosti na manjše (v KS Krim-Rudnik), nekatere pa so se zavzele za oblikovanje skupnosti krajevnih skupnosti določenega področja (Dobrova, Horjul, Polhov Gradec) in podobno.

Seveda pa so tudi ob teh posvetih bila v ospredju številna vprašanja komunalne ureditve, preskrbe, šolstva, varstva, skratka problemov, s katerimi se vsakodnevno srečujejo občani in ki na žalost v krajevnih skupnostih še vedno ostajajo kot pereča vprašanja nerešljiva.

Skupna ugotovitev in želja vseh udeležencev posvetov pa je bila, da bi se na takšnih razgovorih še večkrat srečali.

Aktiv prosvetnih delavcev komunistov po kongresih Zveze komunistov

Letošnji dogovor prosvetnih delavcev komunistov odlikujejo naloge, zastavljene z dokumenti kongresov zveze komunistov v smerih:

– bitke za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov znotraj vzgojnoizobraževalnih ustanov in teh navzven v samoupravnih interesnih skupnostih otroškega varstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture in drugih do odnosov s krajevnimi skupnostmi in občine s ciljem izpopolnjevanja realizacije delegatskih razmerij, spoštovanja ustavnih določb o svobodni menjavi dela glede na količino in vrednosti nalog in dalje s ciljem izpeljati integracijske procese istovrstnih vzgojnoizobraževalnih ustanov in trdneje povezanost učnovzgojnih programov vseh vzgojnoizobraževalnih ustanov.

– posebne skrbi posvečene vsebini vzgojnoizobraževalnega dela, ki mora biti zasnovana na osnovah marksizma ter tradiciji socialistične ljudske revolucije in narodnoosvobodilne borbe ter tudi na izkušnjah osvobodilnih vojn drugih narodov s posebnim ozirom na elemente obrambne vzgoje tako vzgojnega kadra kot tudi mladih.

– posebne skrbi za sprejemanje v zvezo komunistov zlasti tistih prosvetnih delavcev, ki so prizadevni pri izvajanju vzgojnoizobraževalnih nalog in razvijanju samoupravljaljskih odnosov na vseh ravneh, s pozitivnim odnosom do mlade generacije in si zavestno pridobivajo ideološko politično in strokovno znanje in dalje: sprejemanje dijakov – članov zveze socialistične mladine, ki so pri opravljanju študijskih in drugih nalog vzor svojim vrstnikom in se posebno izkazujejo v delovanju sredi mladih.

– komunisti prosvetni delavci in komunisti dijaki pa si bodo še posebno prizadevali, da bodo kot jedro enotne fronte socialističnih sil v zvezi socialistične mladine, socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih delovali akcijsko enotno, akcijsko organizirano in vzpodbujali lastno in drugih požrtvovalnost za izpolnitev nalog teh organizacij.

Naj še povemo, da vsebuje dogovor tudi redno sestajanje sekretarjev OO ZK in organizacijo posebnih tematskih posvetovanj aktivna. Prav tako bo v nadaljnjih razpravah povedano o „osnovah marksizma in samoupravljanja“ ter o pomenu celodnevne osnovne šole. Aktiv si bo še nadalje prizadeval za povezovanje s komunisti prosvetnimi delavci na ljubljanskih visokih šolah preko univerzitetnega komiteja ZKS.

JOŽE DERNOVŠEK

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM ZZB VIČ-RUDNIK STANETOM VRHOVCEM

Borci aktivno sredi dogajanja

Organizacija ZZB NOV mora biti še naprej odprta – člani organizacije morajo biti prisotni povsod

V obdobju po kongresu ZZB NOV Jugoslavije je še naprej povsod čutiti živahno aktivnost, delovanje članov ZZB na vseh področjih, saj so njihove izkušnje nadvse dragocene. Organizacija ZZB se v tem obdobju prilagaja tudi stališčem sprejetim na kongresu in ta stališča že uveljavlja v praksi.

Kako daleč so s tem v občinski organizaciji ZZB NOV Vič-Rudnik, smo se razgovarjali s predsednikom občinske organizacije ZZB STANETOM VRHOVCEM. „Po kongresu smo se lotili konkretnega dela

in uveljavljanja stališč, ki smo jih sprejeli na kongresu, v praksi. Našo organizacijo bomo reorganizirali v skladu s smernicami, ki jih je nakazal naš kongres. Uskladili bomo tudi roke volitev za celotno republiko.

Sedaj vse bolj uveljavljamo prakso delovnih skupčin, medtem ko smo imeli prej predvsem volilne skupščine.

Naše predsedstvo je ugotovilo, da so člani naše organizacije v zadnjem času nosili, kot tudi vedno prej, veliko težo pri različnih akcijah. Naše članstvo je nosilo pravzaprav največje breme pri akciji za Kumrovec in Kozjansko. Ta naša aktivnost je bila nadvse pomembna za to akcijo.

Na konferencah bomo v bodoče dajali sugestije. To vsaj želimo! Te sugestije naj bodo v smislu bodoče aktivnosti, ki je le okvirno podana. Naši člani morajo biti namreč prisotni povsod! Pri aktivnosti bomo skušali sugerirati članstvu le splošen okvir s splošno mislijo, da mora ZZB živeti v sredini družbenopolitičnega življenja.

Naši člani morajo skrbeti, da

bodo naše organizacije na terenu še naprej odprte in pripravljene za delo ter delovanje, kot so to bile doslej.

Naše predsedstvo še posebej pozdravlja iniciativo občinske skupščine za povsem določen pravilnik organizacije ceremonijal ob pogrebnih svečanostih. To je nujno potrebno, saj včasih nastanejo ob tem neprijetne situacije. Najbolje bi bilo, če to uredili na ravni republike, ne bi bilo razlik. Ni nam sprejemljivo, da bodo imeli člani različne pogrebne svečanosti, odvisne od finančnih sredstev občine, kjer so življenjski pogoji različni. Za vse bi morali urediti enakost. Stane Vrhovc.

V MESTNEM STANOVANJSKEM SKLADU SO BORCI ZAPOSTAVLJENI

Enakopravno do stanovanj

Sekretarka občinske organizacije ZZB NOV Marija Legan pravi: »V občinskih aktih morajo dobiti borci ustrežno mesto, saj ga sedaj v mestnih sploh nimajo in smo zato v zapostavljenem položaju.«

Predsedstvo občinske organizacije ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik je na svoji zadnji seji poleg aktualnih nalog najbolj pazljivo obravnavalo ustanovitve samoupravne interese stanovaljske skupnosti v občini. Predsedstvo je sklenilo, da organizacija ZZB NOV pristopi k temu sporazumu.

Sekretarka občinske organizacije ZZB NOV Vič-Rudnik Marija Legan pojasnjuje stališče predsedstva: „Sklenili smo, da pristopimo k sporazumu o ustanovitvi samoupravne interesne stanovaljske skupnosti, vendar smo istočasno sklenili tudi, da morajo obravnavati v tem sporazumu še posebej borce.“

Dosedanja stanovaljska politika je izločila člane ZZB. Verjamem, da ni bilo to storjeno namenoma, dejansko pa so bili naši člani potisnjeni ob stran. Če je dal naš član, borec z dvojnimi štetjem let v času NOB, prošnjo za dodelitev stanovaljskega solidarnostnemu stanovaljskemu skladu na mestnem nivoju, je ta odstopil prošnjo v reševanje mestnemu odboru ZZB NOV Ljubljana.

Na skladu za stanovaljsko gradnjo v Ljubljani se zbirajo anuitete od že dodeljenih kreditov, vendar so te anuitete majhne. S tem denarjem ni mogoče kupovati stanovanj v zadostnem številu, da bi lahko krili potrebe našega članstva. Nekateri naši člani namreč še vedno – 29 let po koncu vojne – nimajo urejenih stanovaljskih problemov.

Na mestnem skladu, kjer se zbirajo anuitete, je vse na skupnem računu. Posledica tega je, da ne vemo točno, koliko de-

narja imamo. Po naših računih bi morali imeti 12 milijonov pravijo pa, da imamo le šest milijonov. Naš denar bi morali diti posebej, oziroma bi se moral stekati tako, da bi bilo eno, kaj je naše.

V sedanjem pravilniku stanovaljskega solidarnostnega sklada na ravni mesta naših članov sploh ni. To je treba sedaj diti in spreminiti, ko bomo organizirali te sklade po občinah. V občinskih skladih morajo najti svoje mesto tudi naši člani.

Želimo, da v samoupravnih aktih občinske skupščine Vič-Rudnik bolj konkretno postavimo vprašanja, ki zadevajo reševanje problemov našega članstva. Želimo in mislim, da to lahko upravičeno zahtevamo, obravnavajo vsi akti naše občine enakopravno z drugimi občani. Ne smemo biti zapostavljeni kot smo sedaj v mestnem skladu. Ne moremo se sprizadevati za dejstvo, da nimamo nič, če se to sedaj dogaja,“ je povedala Marija Legan.

NASA KOMUNA

Glasilo občinske konference SZDL Ljubljana Vič-Rudnik. Urejata izdajateljski svet – predsednik dr. Josip Vidmar – in uredniški odbor: inž. Janko Čemažar, Milovan Dimitrić, Marija Domitrovič (odgovorna urednica), inž. Alojz Habjan, nez. Jagodic, Bine Lenarčič, Sandi Sitar. Uredništvo in tiskarna v Ljubljani, Trg MDB 7/L, tel. 23-381/int. 26, tekoči račun: SDK 50103-678-51173. Rokopisov ne vračamo. Tiska tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Glasilo dobijo vsa gospodinjstva in občini brezplačno.

France Kosmač

Odhajajo in ostanejo – žive priče svojega časa. Tako tudi France Kosmač, filmski in televizijski delavec, literat, publicist, vseskozi aktiven družbeno politični delavec od partizanov pa vse do delegata svoje krajevnih skupnosti (Kolezija). Zmerom še poln novih načrtov, včasih bolj, včasih manj uspešen pri njihovi realizaciji – kakor so se že sesteli od njega odvisni pa tudi neodvisni dejavniki – vselej pa pripravljen z vsem ognjem v boj za zastavljene cilje. Tako do konca, do mnogo prezgodnjega konca...

Za njim ostaja... ne le spomin, marveč še bolj rezultati dela. Predvsem štiri celovečerni filmi: Dobri stari pianino, Ti loviš, Lucija in Peta zaseda. Pa Koplji pod brezo v slovenskem omnibusu Tri zgodbe. Pa cela vrsta kratkih filmov, ki jim je bil scenarist in predvsem režiser, ali pa je dal idejo in so jih realizirali njegovi tovariši. Nekaj naslovov Kosmačevih kratkih filmov: v borbi za plan. Po Sloveniji, France Prešeren (zvezna nagrada), Oton Župančič, Grafika človeku, Mrtvaški ples, Barve v prosekturi, Deset minut pred dvanajsto (nagrada v Beogradu), Oblaček in oblaki... In poslednji: Modri kanarček. Kot nedokončani projekti za kratke filme so ostali za njim: Samoupravljalcev, Drevo in še kdo ve kateri. Prezgodnja smrt mu je tudi preprečila, da bi dokončal knjigo o razvoju slovenske povojne kinematografije „Pogled v zrcalo“ – njegovi prijatelji so se dogovorili, da jo bodo dokončali v njegov spomin.

Vseh trideset povojnih let je bil France Kosmač živo izročilo in nadaljevanje izročila iz partizanskih let. Takrat je izšla njegova pesniška zbirka. Takrat so se oblikovali in izoblikovali njegovi kriteriji do umetnosti, življenja najširše, do družbe in njene zavestne poti v prihodnost. „Že kot partizan sem se kmalu razočaral, ko sem videl počasne in mlačne spremembe v naši družbi glede odnosa do lastnine, zasebne in družbene,“ je povedal v nekem intervjuju.

Zahrbtna bolezen je načela in naglo spodrezala takšnega človeka. Kakor da bi slutil svoj prezgodnji konec, je nedolgo pred tem zapisal: „Že nekajkrat... sem preletel na hitro svoje življenje in ga na neki način skušal inventurirati v spominu: uvidel in začutil sem, da sem doživel mnogo lepšega... Zategadelj, tako sem pomislil, mi mora biti laže pri srcu ob misli na slovo... Ko bi se moja neizbežna bolezen vsaj tako obrnila, da bi se v prihodnje spominjal samega lepšega...“ In je dodal nekaj preprostih verzov o samem sebi: „Jaz sem tisti martinček z dvema repoma, ustvarjen izven serije, kakor nalašč za zbiralce redkosti. Požira me nagli razvoj železarstva, nazira me tudi nekaj drugih smrti: osmojeno sonce in razpadajoča luna in rak simetrije.“

Odlok obeta izboljšanje

Člani občinske organizacije ZZB NOV Vič-Rudnik so z zanimanjem sledili razpravi o odloku za skrb in oskrbo udeležencev NOB, ki je bila na seji občinske skupščine. Vsi trije zbori so odlok sprejeli. „Skrb za naše člane se bo sedaj izboljšala,“ nam je ob tej priložnosti povedala sekretarka občinske organizacije ZZB NOV Marija Legan. „Predvsem mladi delegati so ugotavljali na seji skupščine, da so podpore mnogo prenizke in da bi jih bilo treba zvišati. To je še en dokaz, da mlada generacija razume težave članov ZZB in da bo nadaljevala tradicije te organizacije.“

USTANOVLEN JE POSEBEN DISPANZER ZA ČLANE ZZB NOV

Za boljše zdravje

Po 18 letih prizadevanj so člani ZZB NOV v Ljubljani le dosegli, da so uredili poseben dispanzer za borce. Ta dispanzer je na našem področju, v zdravstvenem domu Rudnik. Dispanzer na Rudniku bo omogočil bistveno boljše zdravstveno varstvo članov ZZB. Dispanzer je pričel z delom sredi septembra in je dobro obiskan.

Dispanzer na Rudniku, Rakovniška 4, vodi partizanski zdravnik docent dr. Gala, specialist za medicino dela. Dispanzer je odprt vsak torek in četrtek od 7. do 13. ure.

Udeleženci NOB, ki nimajo svojega stalnega zdravnika, ali pa z njim niso zadovoljni, imajo sedaj možnost, da se zdravijo v zdravstvenem domu VIČ pri dr. Magdi Perič, ki je določena prav za zdravljenje borcev NOB. Dr. Peričeva dela ob torkih od 13. do 15. ure in ob sredah od

10. do 12. ure.

Zobozdravstvena ambulanta za člane ZZB je v Nebotičniku, Kidričeva 1. Ta ambulanta dela v ponedeljek od 13. do 19. ure, v torek in sredo od 6.30 do 13. ure, v četrtek od 13. do 19.30 ure, v petek od 6. do 13. ure in vsako zadnjo soboto v mesecu od 7. do 19. ure. V tej ambulanti dela stomatolog dr. Vinko Škraba. Ambulanta je v drugem nadstropju, soba številka 7.

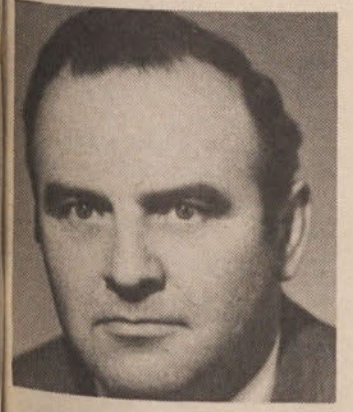
Borci si lahko popravljajo zobe v Nebotičniku tudi pri stomatologu dr. Bogomirju Merlaku, ki dela v sobi 24. v prvem nadstropju. Dr. Merlak dela za člane ZZB vsak dan razen sobote od 8. do 10. ure.

Z organizacijo dispanzerja na Rudniku in zobozdravstvene ambulante v Nebotičniku je zagotovljeno boljše zdravstveno varstvo članov ZZB v Ljubljani.

PRED KONGRESOM ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Nič, kar je pomembnega za delavce, brez sindikata!

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Janez Čebulj o dejavnosti sindikata in o kongresnih dokumentih

nizacij sindikata z več kot 170.000 člani. Naj še povem, da je bilo pred organizacijo sindikatov v občini le nekaj čez 60 osnovnih organizacij sindikata.

NA KATERA PODROČJA JE BILO USMERJENO VSEBINSKO DELO OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA?

Čepav smo o tem v Naši komuni že pisali, naj vendar poudarimo, da so bili za aktivnost članstva pomembni: ustavna razprava, skupščinske volitve, ustanavljanje in konstituiranje TOZD, obravnava programov skupne in splošne porabe, samoupravni sporazum o štipendiranju in pomoči, o ustanavljanju samoupravne stanovanjske skupnosti, o ustanavljanju samoupravne skupnosti za železniški in luški promet, o elektrogospodarski skupnosti in seveda s tem v zvezi priprave na ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti. Prav to je trenutno najaktualnejša naloga sindikatov v občini. Naloga sindikata je v tem, da organizira in izvede volitve v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Naj še omenim, da je v vsem tem obdobju občinski sindikalni svet aktivno sodeloval z

vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v mnogih akcijah in prav sedaj skušamo okrepiti sodelovanje z občinsko konferenco ZSMS v delovanju aktivov mladih delavcev.

S KATERIMI PROBLEMI SE JE OBČINSKI SINDIKALNI SVET SREČEVAL OZIROMA SE ŠE?

Problemov, ki bi izrazito izzevali v dejavnosti našega sindikalnega sveta, bi lahko rekel, da ni. Naša prizadevanja so v tem trenutku usmerjena predvsem k spodbujanju in večji stabilizaciji v gospodarstvu, ki je, kot je znano, v krizni situaciji, rešujemo vprašanje ozimnice, aktivno smo vključeni v akcije za pomoč Kozjanskemu, Brkinom in za gradnjo spominskega doma v Kumrovcu in podobno. Organiziramo tridnevne tečaje za delegate sindikalnih konferenc in s tem skušamo kar v največji meri aktivirati in okrepiti delo članstva.

KAKŠNA JE BILA AKTIVNOST PRED KONGRESOM SLOVENSkih SINDIKATOV? KATERE NALOGE OZIROMA PROBLEMI BODO V OSPREDJU NA TEM KONGRESU IN KAJ PRIČAKUJETE OD NJEGA?

Kot je znano, bo 8. kongres slovenskih sindikatov v začetku novembra v Celju. Predkongresne razprave so obsegale obravnavo predkongresnih dokumentov in sicer statutarnega dogovora o organiziranosti in delovanju sindikatov in zveze sindikatov v Sloveniji ter osnutki sklepov 8. kongresa. Prvi dokument, se pravi statutarni dogovor v glavnem uzakonja novo razvito organizirano stanje sindikatov v Sloveniji ter konkretno določa pravice in dolžnosti sindikatov ter pristojnost organov konferenc. Poudariti je treba bistveno značilnost, ki jo daje sindikatov ustava. Ne gre več samo za sodelovanje sindikatov v družbeno političnem življenju, gre za njihovo aktivno vlogo v smislu odločilne besede delavcev in za polno soodgovornost pri ureditvi sprejetih odločitev. Pomembne so določbe statutarnega dogovora o povezanosti in aktivni

vlogi v krajevnih skupnostih, kjer se uresničujejo interesi delavcev s krajem njihovega bivališča. Iz tega statutarnega dogovora izhaja, da sindikati in Zveza sindikatov usmerjajo svoje delovanje na vsa področja življenja in interesa delavcev in na vse ravni samoupravne in družbeno politične organiziranosti, pri čemer se postavlja zahteva NIČ, KAR JE POMEMBNO ZA DELAVCE, BREZ SINDIKATA! Ta statutarni sklep je bil v teh dneh v razpravi v vseh osnovnih organizacijah sindikatov in tako bo prvič v zgodovini sindikata kongresni dokument najprej sprejet s strani članstva, kongres bo le razglasil sprejetje in njegovo veljavnost. V obravnavi so tudi predlogi sklepov 8. kongresa. Ti predlogi sklepov predstavljajo dejavnost vseh najpomembnejših aktivnosti sindikata. Ti sklepi niso v bistvu nič drugega kot nadaljevanje uresničevanja ustave na vseh področjih in nivojih družbenega dela ter položajev delavca v združenem delu, hkrati pa predstavljajo tudi uresničevanje resolucij 10. kongresa ZKJ. Predlogi sklepov so razširjeni na 17 področij in sicer: naloge sindikatov pri nadaljnjem razvijanju samoupravnih interesnih skupnosti, pri uveljavljanju delavske kontrole, pri pospeševanju produktivnosti dela in razporejanju dohodka v TOZD ter razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodka, pri utrjevanju socialne varnosti delavcev in obvladovanju socialnih razlik, razvoju stanovanjskega gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, odhoda in rekreacije in še drugih. Taki predlogi kongresnih sklepov so jedrnat in dajejo velike možnosti najširše aktivnosti sindikatov, ker zajemajo prav vsa področja delavcev v združenem delu in so tako tudi odraz interesov, zato jih članstvo sindikata tudi soglasno sprejema.

Ker sta tudi sindikat in Zveza sindikatov organizirana po delegatskem načelu, bosta sposobna v smislu kongresnih dokumentov uresničevati interese delavcev v združenem delu, razvijati in krepiti njihovo aktivnost na osnovi delegatskega sistema na vseh področjih in v vseh oblikah družbenega dogajanja.

JANJA DOMITROVIČ

ZIRIJA ZA PODELJEVANJE PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA PRI MESTNI KONFERENCI SZDL LJUBLJANE, KOMENSKEGA 7

razpisuje za leto 1975

80 srebrnih Priznanj Osobodilne fronte,

ki jih bomo podelili za območje ljubljanskih občin ob obletnici ustanovitve Osobodilne fronte slovenskega naroda - 27. aprila 1975.

Priznanje bomo podelili posameznikom in organizacijam na območju mesta Ljubljane za dosežke trajnejše vrednosti v družbenopolitični dejavnosti, razvijanju samoupravnih odnosov in uveljavljanju revolucionarnih tradicij Osobodilne fronte. Zirijski bomo predvsem upoštevali delovne ljudi, občane in njihove organizacije, ki so se posebno izkazali in so še dejavni pri uresničevanju idejnopoličnih nalog SZDL v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, organizacijah združenega dela, samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih, še posebej pa pri socialistični vzgoji mladine. Pri tem bomo upoštevali tudi mlajše družbenopolitične delavce. Izbrali bomo zlasti tiste, ki za svoje družbenopolitično delo še niso dobili pomembnejših družbenih priznanj, odlikovanj ali nagrad.

Predlog za srebrna priznanja OF naj pošljejo predlagatelji (družbenopolitične in družbene organizacije, organizacije združenega dela, društva in drugi družbeni dejavniki) občinskimi komisijami za podeljevanje priznanj OF pri ustreznih konferencah SZDL oziroma mestni žiriji najkasneje do 15. januarja 1975. Kasnejših predlogov žirija ne bo mogla upoštevati v letu 1975.

MESTNA ZIRIJA ZA PODELJEVANJE PRIZNANJ OF

RAVNATELJ GIMNAZIJE VIČ PROF. STANE VRTIČ O NOVEM PREDMETU:

Predmet povezati s prakso!

Predmet osnove marksizma in temelji samoupravljanja so učenci sprejeli z velikim zanimanjem in snov tudi dobro osvajajo

Z letošnjim šolskim letom so pričeli poučevati v srednjih šolah v vsej republiki nov predmet: osnove marksizma in temelji samoupravljanja. Ta nov predmet je končno prišel v učne programe. Pomanjkanje znanja na področju, ki ga obravnava sedaj ta predmet, je bilo zelo očitno v prejšnjih generacijah, ki so prišle iz srednjih šol. Novi predmet bo to vrzel zaobil. Prej se je dogajalo, da so prihajali dijaki iz srednjih šol (kljub raznim družbenim predmetom) brez osnovnega znanja o samoupravljanju in z zelo pomanjkljivim znanjem marksizma. Ti področji sta bili zanemarjeni, kar je imelo za posledico, da določeni visoko strokovni kadri niso imeli pojma o samoupravljanju, ko so stopili skozi fakultetna vrata z diplomo v roki. Te vrzeli bo odpravil novi predmet.

Kako se novi predmet uveljavlja v srednjih šolah v naši občini in na kakšne težave naletijo predavatelji tega predmeta? Na VII. gimnaziji Vič predava ta predmet tudi ravnatelj prof. STANE VRTIČ, s katerim smo se razgovarjali o njegovih prvih ocenah pri podajanju tega predmeta.

„Z uvedbo novega predmeta osnove marksizma in temelji samoupravljanja hočemo doseči, da marksistično misel približamo dijaku srednjih šol. V zvezi z uvedbo tega novega predmeta v šole pa nastajajo – povsem razumljivo – določene težave. Te težave nastajajo predvsem zato, ker ni ustreznih učbenikov, pravzaprav ni niti enega učbenika. To oteži delo. Zato je nujno potrebno, da si v zvezi s tem predmetom vsaka šola organizira ustrezno marksistično knjižnico, ki ne bo dragocen pripomoček le predavateljem tega predmeta, temveč tudi dijakom.“

Na vsak način moramo ta predmet neposredno povezati s prakso našega samoupravljanja in to s konkretno prakso, sicer ne bomo dosegli našega namena. Kako to doseči?

Med drugim bo nujno potrebno, da se šole povezujejo izven svojih okvirov z delovnimi organizacijami, ki lahko nudijo v svojem okviru tako konkretno samoupravno prakso. V tem pogledu smo na naši gimnaziji že pripravili ustrezen predlog, da se bomo povezali z delovnimi organizacijami, družbenopolitičnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi skupnostmi, ki bi lahko nudile našim dijakom konkretno prakso samoupravljanja. Želimo doseči, da bi lahko naši dijaki obiskovali delovne organizacije in pristopovali razpravam v različnih organih samoupravljanja. To je bistveno pomembno, saj bodo tako dijaki dobili praktične izkušnje. Določeni problem pri uvajanju tega predmeta se pojavlja tudi zaradi dejstva, da je uvedba tega predmeta že v prvem razredu srednje šole morda nekoliko neustrezna. Morda bi bilo bolje, če bi ta predmet začeli podajati šele v drugem letniku. Zakaj?

„To menim, da bi bilo morda ustreznejše zato, ker je za spoznavanje marksističnih izhodišč in zakonitosti družbenega razvoja potrebno določeno predznanje. Osnovna šola pa daje v tem pogledu učencem očitno premalo. Zato nastaja določen problem tudi pri razumevanju osnovnih pojmov marksistične misli.“

VKLJUČEVANJE V PRIPRAVE NA VOLITVE V KS

ZRVS ocenjuje pohode

Člani ZRVS v občini Ljubljana Vič-Rudnik se temeljito pripravljajo na sejo občinskega odbora ZRVS. Občinski odbor bo na svoji prihodnji seji namreč analiziral uspehe orientacijskih pohodov, ki so se jih udeležili člani te organizacije v letošnjem letu, organiziral pa jih je odbor. Posebno pozornost bodo v ZRVS posvetili analizi uspehov pohodov, ki so jih ponovili. Kot kažejo trenutni rezultati, je analiza teh pohodov ugodna in je pokazala povsem zadovoljivo pripravljenost članov ZRVS, kot tudi povsem zadovoljivo znanje udeležencev. Ugodni rezultati ponovno so spodbuda za nadaljnje organiziranje podobnih akcij, ki so že doslej bile tradicionalne. V stalnosti teh po-

hodov je večjetno treba iskati tudi enega vzrokov za dobro pripravljivost članov ZRVS in torej tudi za uspehe. Občinski odbor ZRVS v tem času tudi nenehno poudarja potrebo po vključevanju članov ZRVS v priprave na volitve v krajevnih skupnostih. ZRVS je priporočila vsem svojim članom, da se čimbolj angažirajo pri teh akcijah in tudi sami nosijo del bremena volitev, kot druge družbenopolitične organizacije na terenu. Člani ZRVS se morajo intenzivirati predvsem na političnem področju. Vključevati se morajo v čimvečjem številu v delo na terenu in tako čimbolj pomagati krajevni samoupravi.

Učenci so nov predmet sprejeli z velikim zanimanjem. Očitno so pogrešali predmet s tako vsebino. Zato snov dobro osvajajo.

MILOVAN DIMITRIČ

Izmenjava izkušenj

Občinski odbor ZRVS Vič-Rudnik bo organiziral v novembu sestanek z udeleženci vojaške vaje Jesen 74. Na tem sestanku se bodo razgovarjali in izmenjavali izkušnje, ki so jih pridobili udeleženci vaj. Udeleženci vaj naj bi svoje izkušnje in opažanja posredovali vsem drugim članom ZRVS, ki se niso imeli prilike udeležiti teh nadvse zanimivih in poučnih vaj. Sekretar občinskega odbora ZRVS Rudi Furlan pravi: „Na tem sestanku bomo izvedeli, na katerem področju našim članom primanjkuje znanja. Izvedeli bomo, ali jim manjka strokovne izobrazbe, ali vzdržljivosti, ali česa drugega. Nekateri menijo, da smo mogoče doslej premalo poudarjali znanje topografije. Na podlagi tega razgovora bomo lahko izoblikovali program izobraževanja, kjer bomo lahko zajeli tematiko, ki jo naši člani premalo poznajo, ali preslabo obvladajo. Zato nam bo ta razgovor koristen napotek za naše nadaljnje delo.“

M. D.

DOBRO LETO JE MINILO OD USTANOVITVE OBČINSKIH SINDIKALNIH SVETOV. KAKO SE JE TA DRUŽBENO POLITIČNA ORGANIZACIJA ORGANIZIRALA V OBČINI?

Dejavnost sindikata je usmerjena na dve strani, v organizacijah OZD in TOZD krepi delo organov upravljanja in razpravlja o pomembnih zadevah, po drugi strani pa na družbeno področja, kjer nastopajo delegati OZD in TOZD. Prav z ozirom na to smo se po IV. seji republiške konference sindikatov, ki je bila junija lani, temu primerno pričeli organizirati po načelu, naj bi v vsaki TOZD bila najmanj ena osnovna organizacija sindikata in v vsaki osnovni organizaciji ne več kot 300 članov. Tako bi omogočili, da bi bilo članstvo neposredno informirano in da bi razpravljalo o vseh pomembnih zadevah. Sindikati so se organizirali tudi po svojih specifičnih interesih posameznih dejavnosti v konference sindikatov dejavnosti na ravni občine, regije in republike. V naši občini imamo tako 14 konferenc sindikatov, dva sindikata pa nastopata v obliki delegacij. Tako razčlenjena organiziranost sindikata aktivira znatno večje število sindikalnih delavcev. V sindikalnih konferencah je 350 delegatov osnovnih organizacij sindikatov, občinski svet zveze sindikatov šteje 75 članov – delegatov sindikalnih konferenc, predsedstvo občinskega sveta pa šteje 16 članov. Na občinski ravni se je doslej organiziralo preko 170 osnovnih orga-

DELEGATI ZA VIII. KONGRES ZSS 7. IN 8. NOVEMBRA V CELJU

- Vida BADOVINAC, članica OOS (osnovne organizacije sindikata) Tovarne kemičnih izdelkov Vedrog,
- Marija BUČAR, članica OOS Utensilija,
- Miloš DJUKIČ, član OOS Hoja – TOZD Velox,
- Vukadin IVKOVIČ, član OOS Nuklearni institut Jožef Stefan,
- Jožica JANEŽIČ, članica OOS Mercator, – TOZD Hrana,
- Martin KERNJAK, član OOS Ljubljanske mlekarne – TOZD posestva,
- Ana KOCJAN, članica OOS TSS za strojno stroko,
- Rudi ŽUPANČIČ, član OOS SGP Grosuplje – sektor IV,
- Franc ŽUPANČIČ, član OOS Kovinske industrije Ig.

IX. kongres ZSMS je za nami

Ob koncu kongresa smo zastavili nekaj vprašanj delegatom OK ZSMS VIČ-RUDNIK, dokler imajo še sveže vtise nanj. Naši sogovorniki so bili: Alenka Brlež, Marko Golobič, Janez Plevnik in Janez Zavrl.

– Kaj meniš o samem kongresu?

ALENKA B.: Potek in sama priprava kongresa sta bila zelo dobra. Delegati so se počutili zelo domače, saj so domačini poskrbeli za vse, kar je bilo v njihovi moči. Delo samo je potekalo tako, kot sem si zamisljala in pričakovala. Medtem ko smo se na plenarnem zasedanju dotaknili problemov le v grobem, smo jih po komisijah pozneje podrobneje obdelali.

MARKO G.: Kongres, ki se je začel v izredno svečanem vzdušju, je dim Murske Sobotice, ki so s pripravljanim odborom zelo dobro pripravili kongres. Na plenarnem zasedanju prvega Franceta Popita, za katerega mislim, da je izredno prispeval k vsebinski uspehu kongresa. Drugi dan, ko ocenim kot naporen in hkrati tudi uspešen.

JANEZ Z.: Ko sem prišel v Modrova organizacija kongresa in povsod so nas čakale zastave in slane. Omeniti moram tudi veliko goščastvo domačinov, saj sem jo zelo dobro spoznal, ker sem stanovanil pri zasebniku.

Prijetno me je presenetil tudi govor tovariša Franceta Popita, v katerem je bilo pohvalno gledano na to, kar je mladina naredila do sedaj, posebno pa na kongres in reorganizacijo mladine. JANEZ P.: Menim, da je bil IX. kongres ZSMS ravno v pravem času, kajti potrebno je bilo potrditi novo čelje v Sloveniji in stališča in usmerjenost v obdobju. Potrebno je omeadalo v času kongresa in prepričan sem, da se je že izoblikovalo mnogo

konkretnih predlogov in stališč za akcije, ki jih bo potrebno izpeljati. Predvsem bi poudaril pomembnost izmenjave izkušenj in mnenj ob prizadevanjih za večjo zainteresiranost mladih in njihovo aktivnost v ZSMS. Da je bilo delovno vzdušje res veliko, nam pove že podatek, da je bilo delo komisije podaljšano za več kot eno uro kljub temu, da se je več delegatov odpovedalo diskusiji.

– V kateri komisiji si deloval in kakšno je bilo njeno delo?

ALENKA B.: Delala sem v komisiji za KS, specializirane organizacije in JLA.

Referenti so obravnavali krajevno samoupravo, povezano MA z drugimi DPO, večkrat smo se dotaknili, kako in po kakšnem sistemu zagotoviti materialno pomoč MA, vključevanja pripadnikov JLA v mladinsko organizacijo in ne samo vojske, ampak tudi milice. Globalno smo obravnavali specializirane organizacije in ugotovili, da se morajo organizacije in mladinski aktivni bolj povezovati. Mladinski turizem, premajhna zasedenost mladinskih domov, obenem pa posamezne OK ne morejo dobiti prostora v njih za svoje seminare, število ležišč v teh domovih upada, čeprav so potrebe vedno večje.

Poseben poudarek je bil na mladinskih delovnih akcijah, proti koncu pa je bil moj referat. „Negativni vpliv klerikalizma.“

Naša komisija je tudi predlagala, da se ob 30. obletnici osvoboditve podeli tovarišu Titu priznanje trikratnega heroja. MARKO G.: Sodeloval sem v komisiji za vprašanja vzgoje in izobraževanja, kulture in IPD. Razpravljalo je kar 40 delegatov, teme pa so bile naslednje: Socialistično angažirana šola, samoupravni odnosi v šoli in fakulteti, vprašanje kadrovanja mladih na pedagoške šole, dijaški domovi, kako približati

kulturo mlademu zaposlenemu človeku, problemi informiranja in še mnoga druga vprašanja. Sodeloval je tudi tovariš Emil Rojč, predsednik komisije za vprašanja vzgoje in izobraževanja pri CK ZKS, ki se je v svoji razpravi obrnil k perečim problemom vzgoje in izobraževanja. Komisija je toplotno pozdravila in ključno izvajanje tovariša Kroljiča, predsednika komisije pri RK ZMS. JANEZ P.: Kot delegat sem deloval v komisiji za DEO. Na zasedanju te komisije je bilo prebranih mnogo referatov, vendar so se nekatere teme večkrat ponavljale (npr. o kmetijstvu in problemih mladih kmetovalcev). Na ta račun pa so zaradi pomanjkanja časa izpadle nekatere zelo zanimive teme. Predlaganih in sprejetih je bilo precej dopolnitev in sprememb, kar priča o veliki delavnosti same komisije kot tudi kongresa.

JANEZ Z.: Tudi jaz sem bil v komisiji za DEO, kjer je bilo 12 referatov o problematiki kmetijstva in vključevanja kmečke mladine v aktivne mladih v kmetijstvu. Za izvajanje in reševanje želja, ki so razvidne iz le teh, pa je potrebno sodelovanje in širša akcija celotne družbe, saj nam že samo število referatov kaže, kako potrebna je takšna akcija.

Govorili smo tudi o rudarstvu in o onesnaženosti okolja, predvsem zadnjemu smo posvetili več časa. Najbolj se je pokazalo pri govorih zasavskih delegatov in delegatov iz Mežice. Posebno pretresljivo in hkrati zastrašujoče je bil prispevek iz Mežice, ki je prikazal zelo močno zastrupljenje v tem okolju. Pri vseh pa se je pokazalo, da morajo čimbolj učinkovito in v čimkrajšem času ukrepati ne samo v omenjenih krajih, ampak povsod tam, kjer onesnaženost najbolj ogroža okolje.

Glede stanovanjske problematike bi dejal, da bi se moralo razpravljati še bolj na široko in da se mora pristopiti k rešitvi z vseh strani tako s strani TOZD, kot s strani DPO in celotne samoupravne skupnosti. Vsi referati so bili tehtni, vendar bi dodal, da bi bila potrebna poostrežena odgovornost za tiste, ki namerno ali nenamerno zavirajo reševanje teh problemov!

– Kaj vidiš v novem imenu Zveze socialistične mladine Slovenije?

ALENKA B.: V njem vidim resnično združeno vso mladino Slovenije, ne glede na pripadnost interesni organizaciji. To bo enotna fronta, ki bo združevala vse mlade od šolarjev prek mladih v specializiranih organizacijah do študentov. S tem se bo pojavila močnejša organizacija, ki bo zastopala in uresničevala vse interese mladih ljudi. Novo ime ZSMS pa pogojuje, da bo naša organizacija v bodoče še močnejše uveljavljala načelo marksizma in naše samoupravne socialistične ureditve.

MARKO G.: Novo ime pomeni vse, za kar smo si v naši organizaciji že dolgo prizadevali in si tudi želeli. Namreč, da je vsa mladina združena v enotni organizaciji, da smo vsi mladi vredni člani naše socialistične družbe ter da tudi idejno pripadamo njej.

JANEZ P.: Ime izhaja iz usmeritve v novo organiziranost mladine. Izhaja iz zadanih ciljev za socialistično organizacijo mladine, katere člani bodo aktivni borci za samoupravno socialistične odnose. Mladina naj bi se še tesneje povezovala z vsemi socialističnimi silami v naši družbi in menim, da je to tudi bistvo spremembe imena.

JANEZ Z.: Mislim, da bo nova organizacija pripomogla k hitrejšemu razvoju naše samoupravne družbe. Ime je pravišnje za našo mladino, saj kaže samoupravno socialistično usmeritev mladih Slovenije in Jugoslavije kot celote. Zavedamo se, da bomo morali mladi delavci še bolj kot do sedaj izvajati vse naloge, predvsem pa tiste, ki so bile zadane na kongresu. Hkrati pa se moramo mladi delavci izkazati pri samem delu v proizvodnji in se še bolj vključevati v samoupravne organe v TOZD in podjetjih.

Zavedamo se, da lahko le z delom gradimo še boljše in svetlejšo bodočnost, je na koncu dejal Janez Zavrl.

IGOR KREVL

Angora z velikimi koraki naprej

Tovarna Angora, ki ima svoj največji in osrednji obrat v naši občini, slavi letos 25-letnost obstoja. Ob tej priložnosti so imeli niz slovesnosti, največja slovesnost pa je bila nabava novih proizvodnih strojev, ki že omogočajo 630 zaposlenim v tem obratu boljše in višje osebne dohodke, pa tudi boljše delovne pogoje in višjo storilnost.

Tovarna pletenin Angora je bila ustanovljena v februarju leta 1949. Kolektiv je bil tedaj maloštevilen, saj tovarna ni zaposlovala niti 100 delavcev. Delavci Angore so pričeli delati na starih strojih, ki so jih „podedovali“ od različnih ljubljanskih obrtnikov. V začetku so v Angori pletli jopice in puloverje, pa tudi hlačne nogavice in otroške volnene complete.

Začetki so bili iz povsem razumljivih razlogov zelo skromni. Kolektiv pa je vztrajal in gradil. Delavci so se prebijali in uspevali. Rezultati so vidni danes, čeprav je jasno, da se bo moral kolektiv še dalj časa boriti z vrsto težav, preden bo lahko brez finančnih problemov. Bistven napredek pa je opaziti na vsakem koraku v primerjavi s tisto skromno šivalnico, pletilnico, skladiščem in administracijo, ko je bilo v začetku vse utesnjeno na enem prostoru na Emonski cesti, v nekdanji konjušnici. Skromen je bil tudi proizvodni program, o izvozu pa niso mogli niti sanjati.

V začetku so v tovarni pletli izdelke izključno iz volne. Leta 1963 je Angora dala na trg 90.000 volnenih pletenin, za to je porabila 23 ton surovin. Sedaj pa se je marsikaj obrnilo. Volna je postala ena najdražjih surovin in se je izogibljivo v veliki meri. Danes predstavljajo volneni izdelki v celotni proizvodnji Angore manj kot četrtno programa. Letos potrebuje tovarna okoli 220 ton surovin. S temi surovinami bodo izdelali in poslali na trg 620.000 izdelkov. Ob tem pa kaže povedati, da Angora niti ne teži po velikoserijski proizvodnji, nasprotno. Posebnost proizvodnje Angore so male serije, ker jim to zagotavlja plama na trgu, ker so izdelki redkejši in imajo večjih že tudi značilnost butik proizvodnje. Taka proizvodnja, ki je ob enem kvalitetna, pa je prinesla doslej tovarni Angore že vrsto priznanj. Proizvodnja in modernizacija sta v Angori prilagojeni zahtevam maloserijske proizvodnje.

OBČANI NEGOĐUJEJO NAD SLABO PRESKRBO

Kaj je z gradnjo trgovin v naši občini?

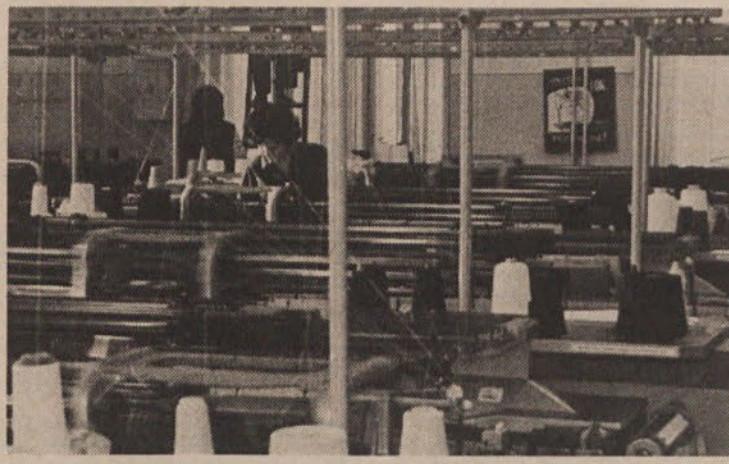
Že v prejšnji številki smo zapisali, da so prav na področju občine Ljubljana Vič-Rudnik v zadnjem času vse pogostejše zahteve potrsočnikov po gradnji novih trgovskih lokalov. Stanovanjske soseske, naj so to družbene ali individualne gradnje, rastejo iz dneva v dan. Nove trgovine so potrebne, ne odpira pa jih nihče. Kako dolgo bodo prebivalci novih naselij, kot so na primer Kozarje, Bonifacija in Murgle morali po nakupe v precej oddaljene trgovine?

Oglasili smo se v podjetju Mercator, najmočnejšem trgovskem podjetju v naši občini. Na vprašanje, kakšna je trenutna situacija z gradnjami novih trgovskih lokalov, nam je direktor razvojnog-planskega sektorja, STANE VRHOVEC povedal naslednje:

„Mercator je najmočnejše trgovsko podjetje v občini Ljubljana Vič-Rudnik, ki v glavnem v celoti po-

Albin Černač, vodja ekonomsko-organizacijskega sektorja Angore nam je predstavil tovarno v številkah. „Angora zaposluje na Viču 630 delavcev, od tega je le 40 moških. Pred 20 leti smo zaposlovali v celoti tovarni le 170 delavcev, pred osmi leti pa nekaj več kot 600. Lani je znašal Angorin brutoprodukt 54 milijonov. V letošnjem letu pa smo v devetih mesecih ustvarili le malo manj: 52 milijonov brutoprodukta. Po planu pa moramo leto ustvariti za 72 milijonov brutoprodukta. Dosegli bomo plan po realizaciji.“

Avtomatizacija in modernizacija tovarne pa zmanjšujeta število zaposlenih. V tovarni je opazna tendenca

odhajanja. Trudimo se zavreti odhode, kolikor je le mogoče, vendar nam ne uspeva povsem. Veliko fluktuacijo smo sedaj uspeli zmanjšati le za tretjino, pa je še vedno velika.“

Vodja proizvodnega sektorja Alojz Venturini meni: „Urediti moramo strojni park. Prešli bomo morda na dve izmeni, v nekaterih proizvodnih procesih pa smo v tem že uspeli. Skušamo odpraviti nočno delo žensk. Tarejo nas pa prostorski problemi. Majhni prostori nam onemogočajo širjenje. Tudi če dobimo nove stroje, kaj nam to pomaga, ko jih nimamo kam dati. Prostor je v naši tovarni že od nekdanj veliki problem. Iščemo tudi prostor za lastno trgovino. Ob polletju smo imeli slabši poslovni rezultat, ker smo dobili spomladi nove stroje, ki pa niso takoj stekli. Tako smo imeli velika vlaganja, malo pa smo dobili. Ob devetmesečnem obračunu pa se je to že izrazilo, tako da sedaj nimamo izube.“

V nove stroje smo vložili 20 milijonov. Poleg tega smo morali vložiti še dodatnih pet milijonov za obratna sredstva.

V zadnjem času tudi spet več izvažamo. Letos bomo po programu izvozili za okoli 6,5 milijona izdelkov. Izvoz je bil včasih večji, saj smo npr. leta 1965 izvažali za več kot 11 milijonov izdelkov. Sedaj smo se orientirali bolj na domači trg, kjer bomo letos prodali izdelke v vrednosti 66 milijonov,“ nam je povedal Alojz Venturini.

Vera Skofič je sekretarka osnovne organizacije ZK v Angori. Z njo smo se razgovarjali o utripu tovarne, o političnem življenju v tovarni in o spremembah, ki jih je Angora doživljala v 25 letih obstoja. „Idejno smo še vedno na istih tirnicah kot leta 1945, takoj po vojni. Pri nas ideje niso zamrle. Pred 10 leti je bilo v tovarni mrtvilo zaradi splošnih vzrokov. Sedaj je drugače. Sindikat in aktiv ZMS pripravljata v zad-

njem času številne akcije in se sploh pripravljata na start na vseh področjih. Ob tem pa moramo ugotoviti, da vsebini dela pri nas še vedno mnogo manjka. Pristali smo nekje pri oceni dve, če ocenjujemo od ena do pet. Letošnjemu slabšemu polletnemu rezultatu nedvomno botrujejo slabi prostori in stara oprema. V naši tovarni, ki je pretežno ženska tovarna, ugotavljamo še nekaj. Ne vemo, ali je temu krivo, da smo ženska tovarna ali je temu kriva družba. Capljamo za drugimi z osebnimi dohodki. Ob polletju je bil povprečni izplačani osebni dohodek okoli 2330 din, vendar so bile tu prištete tudi nadure. Povprečni osebni dohodek je sicer okoli 2150 dinarjev,“ ugotavlja Vera Skofič.

Ob četrstoletni starosti Angore delavcem kolektiva iskreno čestitam!

MILOVAN DIMITRIČ

Festival napreduje

Stanovanjska gradnja na zemljišču takoimenovanega festivala teče povsem v skladu z načrti. Gradbena del, ki jih izvaja GP Tehnika, potekajo po prvotnih programih, čeprav je graditeljem v veliki meri nagajalo vreme. Vpliv slabega vremena je bil posebej očiten pri urejanju komunalnih naprav. Kot predvidevajo bosta prva dva dela stanovanjskega kompleksa zgrajena do aprila ali maja prihodnjega leta. Morda bo malce zamud zaradi že omenjenih vremenskih težav.

Še pred nastopom mraza morajo v stanovanjskih objektih na festivalu priključiti komunalne priključke. Če tega ne bodo storili, se bodo dela zavlekla. Priključki so potrebni, da bodo lahko obrtniki izvedli notranja obrtniška dela preko zime. Položiti je treba tudi kanalizacijo ob Rezijanski cesti in mimo objektov na festivalu. To je treba storiti že sedaj, sicer bo dostop do objektov onemogočen v kasnejši etapi gradnje.

Prvi in drugi del gradnje bosta gotova spomladi, tretji del pa jeseni leta 1975. Skupno bo 131 stanovanj.

Stroški pri gradnji teh stanovanj skokovito naraščajo. Z racionalno in hitro gradnjo skušajo to ublažiti.

Pri urejanju festivala je treba vložiti za komuno okoli 3,5 milijona.

M. D.

POSTAVLJANJE DRENAŽNIH NASIPOV Poskusi na Barju

Potem ko je septembra stekel promet na devet kilometrov dolgem odseku hitre ceste Postojna-Razdrto, bo republiška skupnost za ceste v kratkem razpisala javni natečaj za naslednji 4,4 km dolgi odsek od Razdrtega do Senožeč. Za nas pa je bolj pomembno to, da bodo začeli naslednji odsek južnega kraka Slovenike od Dolgega mosta do Vrhnike v dolžini 12 km graditi 1976. leta. Tako so v Logu pri Ljubljani začeli septembra postavljati poskusne drenažne nasipe. Graditelji se namreč hočejo prepričati, kako se obnesejo na močvirnatih tleh, ki so ponekod globoka tudi več kot 60 metrov. Kot je znano, je Ljubljansko barje najgloblje v Evropi, zato se je bilo treba odločiti najprej za poskusno drenažo terena, da bi potem lahko na njem postavili nove cestišče.

Projekt za postavitev drenažnih nasipov so po naročilu skupnosti za ceste izdelali strokovnjaki geološkega zavoda, projekta nizkih gradenj in zaveda za raziskavo materiala in konstrukcij. Gre za popolnoma novo, doslej pri nas in tudi drugde še neuporabljeno tehniko, ki doživlja v letošnjih jesenskih mesecih svoj ognjeni krst prav na naših barjanskih tleh. Omembe vredno je vsekakor dejstvo, da se tako obsežnega, toliko bolj pa odgovornega projekta, ne bi v nobenem primeru lotila ena sama projektantska organizacija, ampak je bilo potrebno sodelovanje večjega šte-

vila strokovnjakov in raziskovalnih zavodov, da bi opravili zahtevno delo. Čeprav so to bili poskusni nasipi, pa strokovnjaki zatrjujejo, da bodo ostali kasnejše sestavni del nove ceste. S tem pa bo prihranjeno precej sredstev pri začetku skrbnem varčevanju denarja pri gradnji slovenske hitre ceste.

PROSLAVE OB 25-LETNICI MERCATORJA

V soboto, 19. oktobra, so se večerom pesmi okteta Gallusa čele prireditve v okviru praznovanj 25-letnice Mercatorja. Oktet Gallus je tokrat zapel v Vrhniki delavcem „Vrhnika“ in „Logatec“. Na konca meseca pa se bo takrat in podobnih prireditve zvršile še več. Za vsako TOZD posebej tako bo za delavce ljubljanske TOZD pripravilo Mestno gledališče ljubljansko nekaj predstav. Prav tako pa si bodo delavci lahko ogledali nekatere predstave Šentjakobskem gledališču.

V tem času tečejo po posebnih TOZD tudi interne prireditve za vse delavce; tisti, ki delajo v kolektivu že 10, 20 ali več let, pa seveda dobijo tudi priznanja za svoje delo.

Osnrednja proslava bo v soboto, 22. novembra, ob 12.30 poldne. Po svečani seji skupnosti delavskega sveta podjetja Mercator bo kulturna prireditev z delitvijo državnih priznanj in kovanj za 35 najzaslužnejših delavcev. 256 delavcev pa bo ob priliki prejelo zlate značke „Mercator“.

MILE BITENC

Z NOVIM LETOM BO ZNANA USODA REZERVATA

Še vedno »odprte« Kozarje

Vodja službe Komunalnega sklada Jernej Sterle: »Radi bi čimprej začeli urejati Kozarje. Verjetno jih bomo pozidali z gosto zazidavo.«

„Kaj je s Kozarjami?“ To vprašanje je bilo ponovno postavljeno na zadnji seji občinske skupščine. To vprašanje ponavljajo že dolga leta prebivalci tega območja, občani, ki bi želeli tam graditi, kolektivi, ki bi radi tam gradili, postavljali so ga odborniki in sedaj ga postavljajo delegati.

Kozarje pa ostajajo zaprte! So rezervat za nove ceste. To ostanejo še nekaj mesecev. Potem bo vse jasno. Znana bo trasa obvoznice in Kozarje bodo lahko začele utripati drugače. Kako? To bo odločila trasa bodoče ceste. Kakšno je trenutno stanje in kaj bodo začeli najprej urejati in graditi, ko bo znana trasa ceste?

JERNEJ STERLE je vodja službe Komunalnega sklada občine Ljubljana Vič-Rudnik. Čeprav je komaj pred kratkim prevzel to odgovorno dolžnost, pozna problem Kozarji do podrobnosti.

„Kozarje so zahtevna soseska, tako po obsegu, kot po problematiki. Trenutno je s Kozarjami vse še zelo nejasno zaradi cest. Nejasno je vsaj to, kar prebivalce najbolj žuli: kje bo mogoče graditi, kako in kaj. Tega še ne morem reči, pa prav gotovo tudi nihče drug, dokler ne bo znana trasa nove ceste. Obljube so, da bo vse v kratkem rešeno. Tako so nam rekli in mi to lahko le posredujemo dalje.“

Na izvršnem svetu mestne skupščine Ljubljana smo neuradno dobili informacijo, da morajo biti znane trase vseh cest na tem področju do konca letošnjega leta. To je skrajni rok!

Naš sklad bi se že sedaj lotil urejanja tega zemljišča s komunalne plati, če bi imeli za to zakonsko osnovo in denar. Nimamo ne prvega, ne drugega in zato moramo čakati. Naš sklad je pravi revež z obratnimi sredstvi. Banke ne dajejo kreditov pod tako ugodnimi pogoji, kot jih lahko dobi kaka druga dejavnost. To

bistveno občutimo vsi na lastni koži. Izreči moramo ostro kritiko na pogoje kreditiranja, ki jih nudijo banke. S takimi pravili ne bomo prišli daleč.

Komunalne delovne organizacije niso zainteresirane za takšne kreditne pogoje, kot jih nudijo banke sedaj, niti niso pripravljene ustreči pravilom, ki jih zahtevajo banke. Obresti so mnogo previsoke. Zato ne bomo prišli daleč in tako ne gre več naprej.

Nekaj časa so bile Kozarje problem zaradi črnih gradenj. Tega skoraj ni več. Občani, ki bi želeli zidati in ki bi morda kje druge tudi na črno zidali, tukaj tega ne storijo, ker se boje rušenj. V Kozarjah je vsakomur jasno, da ne bo izgovora in usmiljenja, ker kjer bo šla cesta, ne more stati hiša in zaradi hiš cesta ne bo tekla po ravnini vijugasto.

Takoj, ko bo jasna trasa ceste, bomo začeli s koordiniranim delom. Kozarji se bo verjetno lotil poseben odbor. Zakaj ne bi Kozarji reševali tako kot Štepanjsko naselje? Jaz bi se zavzemal za to, da bi prenašali določene izkušnje iz Štepanjskega naselja tudi v Kozarje. Prenešli bi lahko tudi nekatere organizacijske prijeme. Presajali bi lahko dele pro-

jektov in jih seveda prilagodili potrebam gradnje na Kozarjah. Štepanjsko naselje je ne le za nas, temveč celotno Ljubljano dragocena kulturna, kako graditi čim ceneje hitro.

Za Kozarje bomo iskali čim ugodnejše in čimcenejše materiale. Kako bodo na to reagirali arhitekti, ne vemo. Prav bi bilo, da bi si arhitekti prizadevali za čimcenejšo rešitve in za gradnjo iz čimcenejših in kvalitetnih materialov.

Ob gradnji Kozarji bomo našli tudi na vprašanje, ali približati in pristrijo Kozarjam, ali ne in koliko približati. Skrbi nas „ropanje“ zemlje (ki je na tem področju kvadratna tudi za kmetijsko obdelavo), različne industrijske objekte, ki lahko stali marsikod. Industrijska gradnja na oddaljenih kmetijskih zemljiščih je velikokrat ne dovolj meljena, saj imamo številna področja, ki za kmetijsko obdelavo niso primerna in so zato zapuščenosti industrija pa tam tudi ne gradi. Takih zemljiščih bi morali postaviti industrijske objekte, da ne bomo dali sami sebi škode.

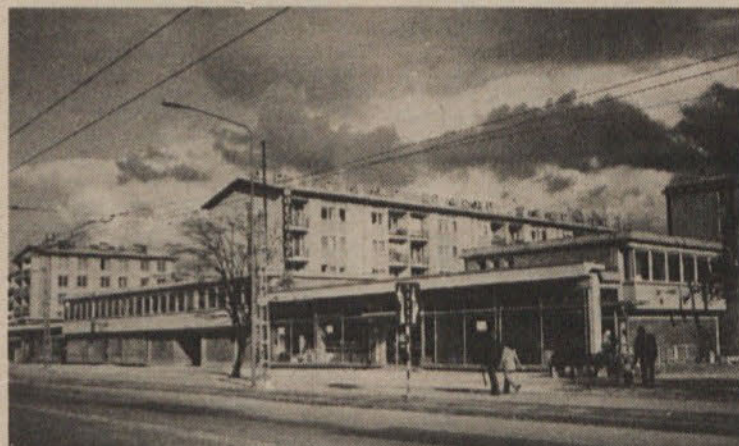
Bojimo se kritike zamanevanja, smo zapravili vso dobro in dragoceno zemljo. V bodočnosti lahko nastane problem oskrbe Ljubljane s kmetijskimi prideletki, posebej zelenjavo, če bomo vso oddelno zemljo v bližnji okolici pozidali.

Kaj bomo gradili na Kozarjah? Verjetno bomo tam gradili le objekte in druge objekte, ki omogočajo gosto zazidavo. Zemljišče je merno za tovrstno zazidavo in ni bilo škoda pozidavati s pritličnimi hišicami, saj teren prenese tovrstno gradnjo. Kozarje morajo biti gostozazidane.

Kaj bo s hišami, ki že stojijo v njih zgradili na črno, še ne vemo. Lahko se zgodi in to je tudi najverjetno, da bodo morale proči, če ne bo tam tekla cesta. Enostavno vanjske hiše ne bi bilo mogoče postaviti v stanovanjsko naselje blizu

Pred Novim letom ne bomo marsaj gradili na Kozarjah. Se tudi potem, ko bo znana trasa ceste, bomo precej časa, da bomo lahko začeli graditi. Pripraviti bo treba stvari. Na gradnjo Kozarji se pripravljamo že sedaj, saj bo treba postaviti bomo znane trase cest. S tem, ko bodo znane trase cest, bomo začeli graditi. Poslovno združeno IMOS je pripravljeno prevzeti njo Kozarji, vendar se bomo za graditelja odločili, ko bo znano, če pozidavi tega področja,“ nam je povedal vodja službe komunalnega sklada Jernej Sterle.

MILOVAN DIMITRIČ

Leta 1966 je bila ob Trzaski cesti zgrajena sodobna samopostrežba, ki pa, žal, po tolikih letih postaja iz dneva v dan premajhna.

Kako uresničujemo delegatski sistem?

Prenašati utrip naše KS

KS Kolezija je znana v naši občini po vrsti pobud, ki jih daje, kot tudi po aktivnosti. V KS Kolezija se neprestano trudijo nekaj premakniti, zadeve urediti, aktivno sodelovati v družbenopolitičnem življenju občine. Med najbolj prizadevanimi delegati te KS je Ivo Brezovnik. Z njim smo se razgovarjali o prizadevanjih KS Kolezija na pobudah, ki jih daje ta krajevna skupnost.

„Res je, naša krajevna skupnost se trudi premakniti zadeve, ne le na našem področju, skušamo se čim bolj aktivno vključiti v družbenopolitično aktivnost v občini. Reševati skušamo čimveč problemov, vendar ostanejo naše pobude ostikrat brez odmeva. Občinske strokovne službe nenehno obveščamo o naših zapažanjih in problemih ter jih opozarjamo na te težave. Prav tako obveščamo po potrebi inšpekcije in druge forume, ali delovne organizacije. Večkrat pa ostane pri tem in naša prizadevanja ne dosežejo željenega cilja in odmeva.“

Kot delegat se bom zavzemal za reševanje problemov, ki jih vidim, za reševanje istih problemov, ki so boleči za občane, ki jih občani občutijo na vsakem koraku v okolju, kjer živimo. Zavzemal bom za trgovine na našem področju, za vrtce, za urejenost, za boljši videz naše KS, da ne bomo počutili tako daleč od Ljubljane, saj smo končno koraj v središču pa tega ne občutimo povsod. Zavzemal sem om za vse tiste stvari, za katere bodo menili naši občani, da jih je treba rešiti. Naša delegacija bo skušala storiti največ, da se bo povsod kaj premaknilo. Skrbeli bomo tudi za okolje.

Na sejah občinske skupščine vidim, da mnoge KS tarejo enaki problemi, čeprav smo v našem različnih predelih. Delegati na sejah niso tihi. Pri nas v KS je zlasti zani-

mivo na sestankih delegacije. Vse je živo. Mrtvila ni! Razprave na občinski skupščini so plodne. Ta sistem bo odlično zaživel. Seveda pa je pogoj, da bodo naša prizadevanja in akcije imeli določen pozitiven odmev in da se bo resnično premaknilo na področju, kjer bomo to želeli. Če bomo ugotovili, da nismo uspeli, bodo ljudje izgubili voljo in bo nastala velika politična škoda. Tega ne smemo dopustiti!

Izredno pomembno je, da nismo indiferentni do vprašanj in problemov, ki jih postavljajo občani. Pozorni moramo biti do vsake malenkosti, ki se zdi sicer morda komu povsem nepomembna, je pa za občane določenega področja važna, saj oni živijo v tistem okolju.

Na sejah se bom nedvomno zavzemal tudi za čimveč športa, za gradnjo čimveč športnih objektov, da bi se mladina lahko udeleževala v prostem času z zdravimi aktivnostmi in da bi bili mladi čimmanj v lokalih.

Naša delegacija bo na sejah tudi že je, gotovo postavljala večkrat vprašanja, ki so za našo KS izredno pomembna kot npr. vprašanje števila trgovin, bifejev, urejenosti zelenic, cest, telefonov, plina itn.

Vse kar občane žuli in bodo to posredovali naši delegaciji, bomo mi skušali uresničiti, urediti. Naša delegacija bo skušala biti dejansko predstavnik volivcev, skušala bo dejansko prenašati utrip krajevne skupnosti, iz katere izhaja. Nekaj moramo narediti, sicer nima smisla, da hodimo na sestanke. Doseči moramo ureditev vprašanj, ki žulijo naše občane, pa ne zato, da bi bili ponovno izvoljeni, temveč, da opravičimo zaupanje volivcev in zato, da dejansko koristimo razvoju in napredku, kot tudi življenju v naši krajevni skupnosti Kolezija,“ je poudaril Ivo Brezovnik.

M. DIMITRIČ

Manj učenih razprav!

ZINKA GORENC je delavka, neposredna proizvajalka v tovarni Angora. Kot vestno in osveščeno članico kolektiva so jo izbrali v občinskem merilu za delegatko iz občine Ljubljana Vič-Rudnik v republiški skupščini – zbor delovnih skupnosti. Za Zinko Gorenc je to prva tako odgovorna naloga v tako širokem merilu. Kako se je znašla v teh pogojih dela na družbenopolitičnem področju na ravni republike?

„Če sem čisto odkrita, kar pa sem rada, moram priznati, da se ne najdem povsem. Verjetno nisem edina! S tem se to-

lazim. Izza stroja iti naravnost v skupščino in odločati o včasih izredno specialističnih zadevah, je težko. V skupščini večkrat tudi marsikaj ne razumem. Mnogi govore preveč učeno. Prav trudijo se, da bi čimveč povedali s tujkami in da bi se zdeli čimbolj pametni. Kdo ti isto vse lahko razume, me prav zanima! Nedvomno take razprave niso primerne, če želimo odločati resnično zavestno, da bomo vedeli kaj sprejemamo in za kaj gre, da ne bom le dvigali roke.“

Jaz večkrat ne morem zasledovati razprave. Vidim, da imajo tudi sotovariši podobne težave. Vse naj bi bilo bolj razumljivo! Jaz rada delam, vendar moram razumeti kaj. Rada sem se angažirala za akcijo Kozjansko in tudi žela uspehe brez nepotrebne učene filozofije.

Škoda se mi zdi, da se nismo še sestali v občinskem merilu delegati iz naše občine, ki smo delegirani v republiško skupščino. Takšni sestanki bi bili koristni, saj bi se lahko med seboj posvetovali in izmenjali izkušnje.

Priznati moram, da ne zasledujem vseh sestankov. Enostavno jih ne morem. Poleg tega, da delam v tovarni, sem končno tudi mati in gospodinja. To vse pomeni precejšnje breme. Zdi se mi tudi, da so sestanki prepogosti, čeprav so le enkrat mesečno. V tovarni jih je manj in je bolje.

Za seje dobivam mnogo preveč gradiva. Nimam ga časa prebrati. Ne mečem ga proč, vendar ga tudi ne razporejам, ker sploh ne moreš razporediti, kaj sodi kam.

Tudi gradiva so pisana preveč učeno in nerazumljivo navadnemu zemljanu. Poleg gradiv bi morali dobivati tudi Uradni list. V gradivih se nenehno sklicujejo manj, če nisi pravnik, pa res ne veš, kaj piše v določenem členu. Mislim, da bi bilo treba ta gradiva poenostaviti. Prav tako bi bilo treba zmanjšati količine papirja v gradivih. Vse je preobširno. To so stroški. To stane! Preveč denarja izdamo za to. To je ena od stvari, kjer bi bilo treba upoštevati stabilizacijska prizadevanja. Sistem bi bilo treba tudi sicer poenostaviti, vsaj meni se bi to zdelo smiselno,“ pravi Zinka iz Angore.

M. DIMITRIČ

Sklepi in predlogi, sprejeti na seji občinske skupščine

Ker so tokrat vsi zbori občinske skupščine zasedali ločeno, bomo v sklepih podčrtali mnenja oziroma pripombe posameznih zborov.

OBRAVNAVA IN SPREJEM ODLOKA O ZAKLJUČNEM RAČUNU O IZVRŠITVI PRORAČUNA OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK ZA LETO 1973 IN ODLOČB O ZAKLJUČNIH RAČUNIH POSEBNIH RAČUNOV

Vsi trije zbori so brez bistvenih pripomb soglasno sprejeli omenjeni odlok.

OBRAVNAVA IN SPREJEM ODLOKA O DRUŽBENI SKRBI ZA UDELEŽENCE NOV IN NJIHOVE DRUŽINSKE ČLANE, BORCE ZA SEVERNO MEJO V LETU 1918/19 TER SLOVENSKE DOBROVOLJCE IZ VOJNE 1912-1918

Delegati vseh treh zborov so v razpravi posebej podčrtali nujnost in pomembnost osnutka tega odloka in ga tudi soglasno sprejeli.

OBRAVNAVA IN SPREJEM ODLOKA O SPREMEMBI ODLOKA O POGOJIH ZA PODELJEVANJE VARSTVENEGA DODATKA KMETOM-BORCEM NOV

Delegati vseh treh zborov so omenjeni odlok brez bistvenih pripomb in predlogov soglasno sprejeli.

OBRAVNAVA OSNUTKA ODLOKA MESTNE SKUPŠČINE O PRISPEVKU ZA UPORABO MESTNEGA ZEMLJIŠČA NA OBMOČJU MESTA LJUBLJANE

Omenjeni osnutek je bil predložen vsem trem zborom v razpravo kot predosnutek. Tako so delegati vseh zborov v izčrpnih razpravah nanizali vrsto pripomb in predlogov k temu predosnutku in izrekli vso podporo predlogom in stališčem občinskega izvršnega sveta k temu predosnutku. Delegati vseh zborov so tako sprejeli vse pripombe in predloge in sklenili, da le-te upoštevajo v oblikovanju dokončnega osnutka odloka mestne skupščine o prispevku za uporabo mestnega zemljišča na območju mesta Ljubljane.

OBRAVNAVA IN SPREJEM PREDLOGA ZA DOGRADITEV SEJNE DVORANE K UPRAVNI ZGRADBI OBČINSKE SKUPŠČINE

Delegatom vseh treh zborov je bil predstavljen predlog, ki narekuje čimprejšnjo izgradnjo te dvorane, ki jo bodo poleg občinske skupščine in njenih organov koristile tudi družbenopolitične organizacije in samoupravne interesne skupnosti. Predlog je bil sprejet soglasno, izrečena pa je bila želja, da bi bila dvorana zgrajena do občinskega praznika 27. aprila.

Odgovore na pomembna vprašanja delegatov, ki so bila postavljena na zadnjih zasedanjih posameznih zborov občinske skupščine, bomo posredovali v naslednji številki našega glasila.

DELEGATI SO VPRAŠALI — DELEGATI SO VPRAŠALI — DELEGATI SO

Uredništvo Naše komune se je odločilo, da bo v vsaki številki objavilo vse pomembne odgovore na vprašanja delegatov, ki so jih le-ti postavili na seji občinske skupščine.

GREGOR KOCJAN, DELEGAT KRAJEVNE SKUPNOSTI VIČ, JE POSTAVIL VPRAŠANJE O MOŽNOSTIH VZPOSTAVITVE TELEFONSKIH LINIJ ZA OBMOČJE VIČA.

ODGOVOR: Na podjetju za PTT promet Ljubljana, Investicijskem biroju, so povedali, da je avtomatska telefonska centrala (ATC) na Viču, kar je sicer splošno znano, v celoti zasedena (niso možni novi telefonski priključki). Zaradi številnih zahtev za nove telefonske priključke je podjetje letos že začelo z rekonstrukcijo te ATC, s čimer bo v prihodnjem letu na razpolago 3.000 novih priključkov na celotnem telefonskem omrežju, ki je povezano s to ATC.

DELEGAT IVAN SVETE, KRAJEVNA SKUPNOST DOBROVA, JE POSTAVIL VPRAŠANJE O PLAČILU OZIROMA IZTERJAVI DAVKA OD PRIVATNIH ZGRADB.

ODGOVOR: Ko je v začetku leta 1972 stopil v veljavo spremenjen in popolnjen zakon o davkih občanov, po katerem je zajel v obdavčitev stavbe v starosti med 10 in 25 let, in občinski odloki o davkih občanov, katerih se ukinjajo davčne oprostitve za podeželje, smo bili v strokovni službi v težavah, kako realizirati na novo urejene davčne obveznosti. To še toliko bolj, ker smo na občinah razpolagali s pomanjkljivo vrednoco lastnikov stavb v lasti občanov in ker je kasnil republiški zakon o določenju stanovanj in stanovanjskih hiš.

Nujno je bilo, da smo predpis davka odložili za eno leto in v letu 1973 predpisali akontacije davka za obe leti – 1972 in 1973 hkrati. Pojem akontacija je sam pove, da ne gre za dokončen davčni predpis, temveč za logično in v dosedanjih davčnih praksi vedno prisotno.

V letu 1974 je bil v pogledu obdavčevanja stavb spremenjen zakon o davkih občanov in v skladu z njim tudi občine o davkih občanov, kateri so bili z javnim obvestilom obveščeni pozvani, da vložijo davčne napovedi za odmero davka na posest stavb, če v preteklem letu niso oddali popisnih listov za stanovanjske, počitniške in poslovne prostore. Zbiranje davčnih napovedi je v zaključni fazi, zoper tiste, ki jih niso oddali, pa bodo podvezli ustrezni ukrepi.

V letošnjem letu bo strokovno obdelanih večina davčnih napovedi za odmero davka od stavb tako, da bo občanom lahko izročiti odmerjeni davki na osnovi katerih bo davčna služba uvedla izvršbo, če odmerjen davk ne bo v zakonitem roku plačan. Manjši del davčnih napovedi bo obdelan v letu 1975 in tedaj bodo tudi vročene odmerne odločbe predložene občanom.

Pripomniti je treba, da je delo na odmeri davkov od stavb dokaj zahtevno in obsežno, zlasti ko je potrebno na novo vključiti 6.000 občanov. Zato dela na obdavčitvi ni mogoče opraviti v kratkem času, zlasti še, ker imamo kadrovske težave.

DELEGAT LUDVIK RUS IZ KRAJEVNE SKUPNOSTI ČRNI VRH JE ŽELEL ODGOVOR OZIROMA POJASNILU V ZVEZI S PLAČEVANJEM PRISPEVKA ZA KMEČKO ZAVAROVANJE.

ODGOVOR: Do vključno leta 1973 je odmerjala prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetov prevzela neposredno Skupnost zdravstvenega zavarovanja Ljubljana na podlagi 89. člena zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 26/70, 51/71) ter 47. člena statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Ljubljana.

V letu 1974 je sprejela skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja Ljubljana sklep

- o stopnji prispevka 37% – od KD negozdnih površin, od osebnega dohodka iz gozda in od drugih dohodkov kmetijskega gospodarstva,
- letni prispevek na gospodarstvo – 439 din,
- pavšalni prispevek iz 31. člena zakona – 740 din letno.

Od 1. januarja 1974 je predpisoval, je in pobiranje prispevkov za zdravstveno zavarovanje kmetov prevzela neposredno Skupnost zdravstvenega zavarovanja in varstva Ljubljana po instrumentih, ki jih je na podlagi 11. točke samoupravnega splozuma o programu zdravstvenega varstva, združevanja sredstev za njegovo uresničevanje in za financiranje drugih pravic iz zdravstvenega zavarovanja, sprejel zbor uporabnikov skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Ljubljana.

Za leto 1974 je zbor uporabnikov skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Ljubljana sprejel sklep

- o stopnji prispevka 55% – od KD negozdnih površin, od osebnega dohodka iz gozda in od drugih dohodkov kmetijskega gospodarstva,
- letni prispevek na gospodarstvo – 760 din,
- pavšalni prispevek iz 31. člena zakona – 1.200 din letno.

Na podlagi 112. člena zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 26/70 in 51/71) ter izjave zavarovancev na referendumu dne 19. in 20. novembra 1972 in občinskih skupščin z območja skupnosti sta sprejeli skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Ljubljana na seji 12. decembra 1972

Sklep o združitvi skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ljubljana in skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Ljubljana v skupnost zdravstvenega zavarovanja Ljubljana.

- 1. Skupščina skupnosti ima 108 članov.
- Skupščina ima predsednika in 2 podpredsednika skupščine:
 - 1 iz vrst zavarovancev delavcev,
 - 1 iz vrst zavarovancev kmetov.
- 2. Izvršni odbor ima 23 članov:
 - 19 članov izmed zavarovancev delavcev,
 - 4 člani izmed zavarovancev kmetov.

Predsednik in dva namestnika predsednika:

- eden iz vrst zavarovancev delavcev,
- eden iz vrst zavarovancev kmetov.
- 3. Odbor za predloge, prošnje in pritožbe ima 9 članov:
 - 7 članov zav. delavcev,
 - 2 člana zav. kmetov.
- 4. Komisija za izvajanje in spremljanje normativne dejavnosti ima 9 članov:
 - 7 članov iz vrst zav. delavcev,
 - 2 člana iz vrst zav. kmetov.

Zavarovanci kmetje so izvolili člane v svete zavarovancev na zborih zavarovancev po občinah. Število članov je določeno glede na število zavarovancev kmetov v občini. V občini Ljubljana Vič-Rudnik je bilo izvoljenih v svet zavarovancev 6 članov.

DELEGAT JOŽE PERHAJ IZ KRAJEVNE SKUPNOSTI TURJAK JE POSTAVIL VPRAŠANJE O IZDELAVI URBANISTIČNEGA NAČRTA ZA TURJAK.

ODGOVOR: Za celotno območje mesta Ljubljane, ki vključuje tudi območje občine Ljubljana Vič-Rudnik, je bil v juliju 1972 sprejet odlok o urbanističnem programu za območje mesta Ljubljane.

Z urbanističnim programom so se določile smernice za urbanistično urejanje prostora in zavarovanje širših prostorskih koristi izgradnje mesta in v okviru tega tudi točno določile namembnosti površin; ker je vaše vprašanje vezano predvsem na vprašanje možnosti individualnih gradenj, vam sporočamo, da so za območje Turjaka določene naslednje zazidljive površine:

- VS 254/1 Gradež – območje severno od ceste, ki vodi v Gradež s predvideno kapaciteto 236 stanovanjskih hiš
 - VS 254/2 Gradež – eksistentno naselje z možnostjo 23 novih hiš
 - VW 203 Turjak – weekend cona južno od ceste, ki vodi v Gradež
 - VW 203/1 Turjak – weekend cona južno od ceste, ki vodi v Gradež
 - VS 255 Turjak – območje med gradom proti zadružnemu domu z možnostjo 26 novih objektov
 - VS 256 Turjak – eksistentna zazidava ob cesti Ljubljana-Kočevoje z možnostjo 17 novih objektov
 - VS 252 Veliki Ločnik – z možnostjo 32 stanovanjskih hiš
 - VS 253 Mali Ločnik – z možnostjo 28 stanovanjskih hiš.
 - Za območje 254/1 Gradež s predvideno kapaciteto 236 stanovanjskih hiš in za območje VS 203, ki predstavlja večja prosta zemljiška kompleksa, je z odlokom uveljavljena prepoved graditve, parcelacije zemljišč in prometa z zemljišči do sprejetja zazidalnega načrta, medtem ko so ostala območja sproščena in dajejo ta ojsnjo prostorsko možnost za ca. 126 stanovanjskih hiš, seveda na podlagi lokacijske dokumentacije, ki jo izdela Ljubljanski urbanistični zavod (LUZ).
- Kolikor preveri krajevna skupnost, da obstajajo interesi za gradnje v obeh predelih, za katere je določena izdelava zazidalnega načrta, naj krajevna skupnost v skladu z veljavnim odlokom pripravi zazidalni načrt ali pa naj skrb za izdelavo zazidalnega načrta pogodbeno prenese na strokovne službe Komunalnega sklada Vič.

GRADIVO ZA SEJO OBČINSKE SKUPŠČINE

OBJAVLJAMO POVZETKE SKUPŠČINSKEGA GRADIVA ZA NEKATERE POMEMBNEJŠE TOČKE DNEVNEGA REDA SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE, KI BO V NOVEMBRU

Predlog odloka o izvršnem svetu skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik

Nova ustava je prinesla pomembne novosti v izvršilno funkcijo družbenopolitičnih skupnosti. Občinska skupščina je dobila nov izvršilni organ – izvršni svet. Ustavna opredelitev izvršnega sveta je zelo široka, odgovoren je občinski skupščini za stanje na vseh področjih družbenega življenja, za uresničevanje politike in izvrševanje predpisov ter za delo občinskih upravnih

organov. Ustavno opredelitev izvršnega sveta je bolj podrobno obdelal občinski statut, ki predvsem navaja okvirne pristojnosti izvršnega sveta, sestavo in način izvolitve izvršnega sveta ter pravice in dolžnosti članov izvršnega sveta.

Funkcija izvršnega sveta se šele uveljavlja in gradi vzporedno z graditvijo novega skupščinskega sistema. Dosedanja praksa je pokazala, da je treba okvirna določila občinskega statuta bolj podrobno obdelati, da bo izvršni svet lahko nemoteno delal in funkcioniral.

V predloženem predlogu odloka so podane nekatere splošne določbe izvršnega sveta ter povezovanje izvršnega sveta z drugimi organi in organizacijami, ki na svojem področju nosijo delež odgovornosti za izvajanje dogovorjene politike v občini. Predlog odloka pooblašča izvršni svet, da zastopa občino kot pravno osebo, če ni za konkretno stvar drugače s predpisi določeno.

Določbe o pravicah in dolžnostih članov izvršnega sveta opre-

deljujejo funkcijo predsednika, podpredsednika in članov izvršnega sveta. Naloge predsednika navaja, da statut občine, predlog odloka dopolnjuje naloge podpredsednikov in članov izvršnega sveta.

Določbe o načinu dela izvršnega sveta določajo metode organizacijske oblike delovanja izvršnega sveta.

Izvršni svet opravlja svoje naloge s področja odborov ter s njih in občasnih komisij. Zadeve, ki jih bo obravnaval izvršni svet, bo prej podrobno obravnaval odbor ali komisija ter s svojim stališčem predložil zadevo v obravnavo in odločanje izvršnemu svetu. Za odločanje v posamezni konkretni zadevi pa lahko izvršni svet pooblasti odbor ali komisijo.

V prehodnih določbah je dano pooblastilo izvršnemu svetu, da opravlja vse naloge, ki jih je občinska skupščina prej imela po mandatnega sklica poverila posameznim svojim svetom.

Izvršni svet predlaga občinski skupščini, da sprejme odloko o izvršnem svetu po pripravljem predlogu odloka.

Predlog sklepa o uporabi dopolnilnega dela 7 delavcev v obratovalnici samostojnega obrtnika

Novi zakon (Ur. list SRS, št. 26/73) je v šestem poglavju „Samostojno opravljanje obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti z dopolnilnim delom drugih oseb“ prinesel določene bistvene spremembe glede števila tuje delovne sile pri privatnem obrtniku.

Po določilih tega predpisa se samostojne obratovalnice, po dovoljenem maksimalnem številu tuje delovne sile razlikujejo

med seboj na osnovi poslovnega predmeta, ki ga opravljajo in po delovnih sredstvih.

Tako lahko samostojni obrtnik, če opravlja storitve z gradbeno ali kmetijsko mehanizacijo, z avtodvigali, z avtoleko ali samostojni avtoprevoznik, zaposli le enega delavca.

Dva delavca lahko zaposli zasebni bife.

Tri delavce tisti obrtniki, ki se ukvarjajo s tako proizvodnjo ali storitvami, ko z uporabo avtomatov in drugih visokoprodukcijjskih strojev opravljajo storitve ali proizvajajo za tržišče v linijsko-kontinuiranem tehnološkem procesu z enostavno predelavo surovin, ali z izdelovanjem umetnih mineralnih vod in brezalkoholnih pijač (tudi z mesarstvom, mlinarstvom in predelovanjem sadja) ter z izdelavo drugih živilskih izdelkov, ki se izdelujejo z avtomati in se prodajajo na mestu izdelave.

Pet delavcev pa lahko zaposli samostojni gostinec in tisti obrtnik, ki izdeluje vsakovrstne proizvode, ki nastanejo z obdelavo, dodelavo in preoblikovanjem materiala in polizdelkov ali z njihovim sestavljanjem oziroma vgrajevanjem in tisti, ki se ukvarjajo z vzdrževanjem in popraviljem predmetov, z oprav-

ljanjem osebnih in drugih storitev – pri delu pa ne uporabljajo avtomatov ali drugih visokoprodukcijjskih strojev (enostavno bi tem obrtnim storitvam lahko rekli – „storitvene dejavnosti“).

Vendar pa zakon tistim, ki po njegovih določilih lahko zaposlijo 5 delavcev, razen zasebnim gostincem, v 144. členu daje možnost, da zaposlijo na podlagi delovnih pogodb še dva delavca več (dopolnilno delo 7 oseb v obratovalnici je maksimalno), pod pogojem, da to dovoli občinska skupščina.

Občinski skupščini bo predložen v obravnavo predlog o uporabi dopolnilnega dela največ 7 delavcev v obratovalnici samostojnega obrtnika. Po predlogu sklepa naj bi o posamezni vlogi obrtnika odločal izvršni svet ter mu lahko dovolil zaposliti maksimalno 7 delavcev, če obrtnik izpolnjuje naslednje pogoje:

- da opravlja dejavnost storitvenega značaja, ki se ne pretežno mehanizirata,
- da redno plačuje davčne in druge obveznosti,
- da krajevna skupnost, kjer je sedež obratovalnice da soglasje.

Poročilo upravnega odbora sklada ljubljanskih občin pri TIS za gradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov o delu sklada od ustanovitve do konca leta 1973 - povzetek

Sklad ljubljanskih občin pri temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljana za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih zavodov je bil ustanovljen konec decembra 1971 kot investitor za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih zavodov za obdobje 1972 do 1976 po programu, ki so ga sprejeli občani Ljubljane novembra 1971 z referendumom o uvedbi krajevnega samoprispevka. Odlok o ustanovitvi sklada so sprejele skupščine mesta in vseh pet ljubljanskih občinskih skupščin (ustanoviteljice sklada) ter z njim določile organe upravljanja sklada, organe nadzora nad delom sklada in zagotovile finančna sredstva za izvajanje programa.

1. Organi sklada

Sklad upravlja 19-članski upravni odbor, v katerega je vsaka občinska skupščina imenovala po 3 člane, mestna skupščina pa 4 člane. V okviru upravnega odbora deluje 7 stalnih komisij, v katerih delajo člani upravnega odbora in strokovnjaki, ki niso člani UO.

Skupščino občine Ljubljana Vič-Rudnik zastopajo v upravnem odboru ing. Natan Bernot, Turk Miro in Gedej Ištvan.

Delovno področje, dolžnosti in pravice ter postopek pri delu upravnega odbora določajo statut sklada, poslovnik o delu upravnega odbora sklada in komisij ter pravilniki. Statut sklada so potrdile ustanoviteljice konec leta 1972 oziroma januarja 1973.

Kot posebni organi sodelujejo pri realizaciji programa samoprispevka gradbeni odbori, ki so ustanovljeni v krajevnih skupnostih, na območju katerih je predvidena izgradnja objekta iz samoprispevka.

Ustanoviteljice sklada so izvolile 60-članski odbor za družbeni nadzor za uresničevanje trajnega in neposrednega družbenega nadzora glede namenske uporabe sredstev in racionalne izgradnje objektov. V ta odbor je imenovala skupščina Ljubljana Vič-Rudnik 10 članov po predlogu krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij SZDL.

2. Program sklada

Po programu sklada bo v obdobju od leta 1972 do 1976 zgrajenih na območju ljubljanskih občin 10 osnovnih šol s telovadnicami, 6 prizidkov k šolam s telovadnicami, 3 prizidki k šolam brez telovadnic in 4 telovadnice, 1 vzgojna posvetovalnica, 1 posebna šola in 19 novih otroških vrtcev ter 5 prizidkov oz. adaptacij otroških vrtcev. Tako bo pridobljenih 230 novih učilnic in 3460 novih mest v vrtcih. Z izgradnjo vseh šol se

bomo približali 1,5 izmenskemu pouku in pridobili potrebne površine za potrebe podaljšanega bivanja učencev. V vzgojno varstvene zavode pa bo zajetih 45 % predšolskih otrok.

Podlaga za izdelavo programa novogradnje šol in VVZ so bile že obstoječe potrebe v letu 1971 in ocena programiranih gradenj novih stanovanjskih naselij na območju mesta. Sedanji razvoj pa kaže, da z izgradnjo po programu samoprispevka ne bodo pokrite vse potrebe v predvidenem obsegu in bo potrebno za nekatera mestna območja čimprej sprejeti dodatne programe izgradnje osnovnih šol in VVZ ter prirediti s pripravami, da bi ob izteku programa po referendumu o samoprispevku lahko pospešeno nadaljevali delo na tem družbeno izredno občutljivem področju.

Po posameznih letih zajema program:

1972: 1 nova šola s telovadnico, 2 prizidka s telovadnicama, 1 prizidek brez telovadnice (skupaj 30 do 38 učilnic in 1 telovadnica);

5 novih vrtcev in dve adaptaciji, skupno 990 mest; od tega v občini Ljubljana Vič-Rudnik:

osnovna šola Brezovica 8 učilnic s telovadnico, osnovna šola Dobrova z 8 učilnicami in telovadnico, VVZ Škofljica za 80 otrok.

1973: 3 nove šole s telovadnicami (32 do 34 učilnic) 1 telovadnica in vzgojna posvetovalnica; 6 novih vrtcev za 970 otrok. Od tega v občini Vič-Rudnik:

VVZ Malči Belič, 120 mest.

VVZ Vič VS-6, 130 mest.

1974: 4 nove šole s telovadnicami, 2 prizidka s telovadnicama (84 do 88 učilnic), 3 novi vrtci za 590 otrok. Od tega v občini Vič-Rudnik:

- osnovna šola Horjul, 14 učilnic s telovadnico,
- osnovna šola Vič, 26 učilnic z dvema telovadnicama,
- VVZ Vrhovci za 140 otrok.

1975: 1 nova šola s telovadnico (20 učilnic), prizidek s telovadnico in prizidek za podaljšano bivanje; 3 novi vrtci in dva prizidka skupno za 640 otrok. Od tega v občini Vič-Rudnik:

– VVZ Murgle za 200 otrok.

1976: 2 šoli s telovadnicama, 1 prizidek s telovadnico (skupaj 40 učilnic), 2 telovadnici, 1 prizidek za podaljšano bivanje; 4 vrtci za skupno 460 otrok. Od tega v občini Vič-Rudnik:

– osnovna šola Vrhovci prizidek s telovadnico.

Če skupni program primerjamo po posameznih letih po cenah, ki so bile predvidene za posamezni objekt v odloku o uvedbi samoprispevka, je primerjava naslednja:

ZA MESTNO OBMOČJE:

	1972	1973	1974	1975
vrednost po odloku v milijon din	46,0	54,2	63,3	34,5
bazni indeks	100	118	138	75
verižni indeks	100	118	117	55
posamezno leto v %	19	23	26	14

ZA OBMOČJE OBČINE VIČ-RUDNIK:

vrednost po odloku v milijon din	12,0	6,3	27,0	5,0
bazni indeks	100	52,5	225,0	41,7
verižni indeks	100	52,5	429	19
posamezno leto v % na petletni program v občini	22	11	50	9
posamezno leto v % glede na skupni mestni program	26,0	11,5	42	14,5

Leto programa po odloku pomeni leto pričetka gradnje. Objekt pa se lahko prične graditi, ko so zbrana zanj finančna sredstva in potrjena vsa investicijsko tehnična dokumentacija. Pred pričetkom gradnje mora sklad izločiti vsa finančna sredstva za posamezni objekt na poseben račun. Do konca leta 1973 zaradi priliva sredstev ni bilo potrebno odlagati pričetka gradnje pri nobenem objektu, ker je priprava investicijsko tehnične dokumentacije v vseh primerih trajala dalj časa kot zbiranje finančnih sredstev.

3. Dosedanja realizacija programa samoprispevka

Glede na terminski plan, ki ga je sprejel upravni odbor sklada, znaša zamuda pri gradnji do dokončne predaje objekta prečno dva meseca pri objektih programa 1972, oziroma tri mesece pri objektih programa 1973 (zaklonišča, licitacije).

Program 1972 in 1973:

- 1z programa 1972 oziroma 1973 so zgrajeni objekti:
 - 3 osnovne šole (skupno 24 učilnic) in dve telovadnici;
 - 7 otroških vrtcev za 728 otrok;
- 2 v gradnji so:
 - 2 osnovni šoli in ena telovadnica (16 učilnic);
 - 5 otroških vrtcev za 976 otrok;

c) razpisno zbiranje ponudb oziroma izbrana ponudba izvajalca:
 - en otroški vrtec in
 - vzgojni zavod;
 č) v izdelavi so glavni projekti za 4 osnovne šole in en otroški vrtec.
 Od tega v občini Vič-Rudnik:
 a) zgrajeni objekti:
 - osnovna šola Brezovica (8 učilnic in telovadnica)
 - osnovna šola Dobrova (8 učilnic in telovadnica)
 - otroški vrtec Škofljica (80 otrok)
 - otroški vrtec Malči Belič VS-4 (120 otrok)
 - otroški vrtec Vič VS-6 (130 otrok)

Program 1974:
 V izdelavi so programske osnove, v izdelavi so idejni projekti. Pripravljajo pa se tudi glavni projekti in ostala investicijsko tehnična dokumentacija.
 V občini Vič-Rudnik:
 - za osnovno šolo Vič je v izdelavi glavni projekt, predviden začetek gradnje bo v marcu 1975;
 - za osnovno šolo Horjul je v izdelavi idejni projekt in je predviden začetek gradnje v maju 1975;
 - za otroški vrtec na Vrhovcih je v izdelavi idejni projekt in je predviden začetek gradnje poleti 1975.
Program 1975 in 1976:
 Za objekte so pripravljene programske osnove. V izdelavi so urbanistični pogoji, ki bodo podlaga za nadaljnje delo. Imenovani so tudi že gradbeni odbori, ki so se že vključili v delo.
 Za objekte v občini Vič-Rudnik so bile že obravnavane in potrjene programske osnove, pridobljene lokacije in to za:
 - vrtec v Murglah za 200 otrok (zaradi težav z lokacijo bo vrtec grajen v dveh delih: za 120 in za 80 otrok na dveh različnih lokacijah).
 - prizidek k osnovni šoli Vrhovci.

4. Organizacija dela sklada
 Delo sklada vodijo upravni odbor in stalne komisije. Člani teh organov opravljajo svoje delo brezplačno kot družbeni delavci.
 Sklad ima strokovno službo, ki šteje 5 delavcev.
 Upravni odbor in TIS sta ugotovila že ob formiranju strokovne službe za potrebe sklada, da ne bi bilo racionalno, če se pri skladu formirajo vse strokovne službe (priprava, obdelava in usklajevanje investicijsko tehnične dokumentacije, zbiranje in obdelava ponudb, oddaja del in nadzor nad gradnjo za skupno 50 objektov programa). Zato je upravni odbor oddal posle investicijskega inženiringa s pogodbo ljubljanskemu investicijskemu zavodu in inženirskemu biroju Elektroprojekt (za leto 1972 z neposredno pogodbo, za naslednja leta po javnem razpisu in izbiri najugodnejšega ponudnika).
 Dolžnosti organizacije za investicijski inženiring so podrobno določene s pogodbo, ne more pa ta organizacija sama odločati o nobenem vprašanju, temveč pripravlja investicijsko tehnično dokumentacijo, izvršuje strokovno oceno, opravlja nadzor ter daje predloge in strokovne rešitve. Stroški organizacije za investicijski inženiring znašajo 3,65 % od investicijske vrednosti.

5. Načelna stališča za delo sklada
 Upravni odbor sklada je že v začetku svojega dela sprejel naslednja načelna stališča:
 - sklad je odgovoren za realizacijo celotnega programa določenega z odlokom. Pri tem se mora držati meril, ki so bila sprejeta v okviru investicijske vrednosti (cena za kvad. m oz. cena za otroško mesto); ker je potrebno ta merila zaradi sprememb na tržišču korigirati, se korigirajo sorazmerno za vse objekte iz programa-zadevnega leta;
 - pri vsakem objektu je treba zagotoviti njegovo funkcionalnost ne glede na finančne okvire. V okviru materialnih pogojev je treba zagotoviti, da bo šola ustrezala vsem nalogam in potrebam reformirane šole. Zmogljivost šol naj ustreza 1,5-izmenškemu pouku;
 - posebnosti ali dodatne zmogljivosti, ki jih želijo grajevni dejavniki ali občinske skupščine, se lahko upoštevajo le, če občina za to zagotovi dodatna sredstva;
 - gradnja se ne more začeti na nobenem objektu, dokler ni potrjen investicijski program, projekt in cena. Med gradnjo se ne dovolijo spremembe programa.
 Ta stališča in stališča, ki so jih glede dela sklada sprejeli: mestna konferenca SZDL, koordinacijski odbor pri skupščini mesta in odbor za družbeni nadzor sklada, predstavljajo osnovne smerice za delo in odločitve upravnega odbora in strokovnih služb sklada.

6. Sodelovanje sklada z ustanoviteljicami in drugimi dejavniki ter javnost dela sklada
 a) Neposredni stik upravnega odbora s skupščinami ustanoviteljic poteka predvsem prek članov, ki so jih imenovali v upravni odbor skupščine. Imenovani člani so v občini oziroma mestu tolmači politike in dela upravnega odbora in v obratni smeri, tako da na upravni odbor sklada prenašajo probleme in stališča svoje skupščine. Z občinskimi skupščinami neposredno sodelujejo tudi gradbeni odbori. Poleg tega pa seznanjajo občinske skupščine in občane o delu in problemih sklada tudi člani odbora za družbeni nadzor.
 b) Z upravnimi organi občin in mesta in ljubljanskim urbanističnim zavodom sodelujejo strokovne službe sklada in organizacije za investicijski inženiring, v nekaterih primerih pa tudi predstavniki gradbenih odborov.
 c) Mestne družbenopolitične organizacije obvesti upravni odbor posebej, če se pojavi ob izvrševanju programa sklada vprašanje, ki lahko ogrozi realizacijo programa, kar se lahko spreverže v politični problem. Doslej je dobil upravni odbor za reševanje takih vprašanj polno podporo teh organizacij.
 Premalo je bilo doslej sodelovanja z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami, ki bi lahko v mnogih primerih pospešile razrešitev določenih vprašanj in tudi prispevale k boljši obveščenosti občanov.
 d) Delo upravnega odbora je javno. Na vse seje so vabljeni predstavniki tiska in RTV, vendar sredstva javnega obveščanja o delu sklada premalo seznanjajo občane. Upravni odbor sklicuje občansko tudi tiskovne konference, na katerih se novinarji seznanijo s tekočimi problemi.
 O delu sklada premalo poročajo tudi občinska glasila SZDL, čeprav imajo vse tekoče informacije sklada. Ta glasila, ki obravnavajo predvsem lokalno problematiko, bi lahko veliko prispevala k pravočasnemu in pravilnemu informiranju občanov o delu sklada in o realizaciji programa ter o problemih, ki zavirajo hitrejšo gradnjo.
 e) Upravni odbor izdaja tekoče informacije o delu organov sklada (vsaka 2 oziroma 3 mesece), v katerih sproti objavlja

trenutne probleme o posameznih objektih in poteku del. Izidejo v 2000 izvodih in jih dobijo vse družbenopolitične organizacije v občini in mestu ter občinske skupščine. Informacij pa ne dobijo vedno tisti, ki so jim namenjene, kar bistveno zmanjšuje splošno informiranost ter povzroča pogosto nepotrebne kritike in vprašanja.

7. Osnovni problemi pri realizaciji programa
 Čeprav je sklad investitor za objekte programa samoprispevka, sprejema upravni odbor kot organ upravljanja sklada odločitve o izbiri programskih osnov in idejnih rešitev šole, ko dobi soglasja svojih strokovnih komisij ter gradbenega odbora in skupščine občine, ob tem pa še vsa potrebna soglasja upravnih služb, inšpekcij in komunalnih podjetij. Do vsake odločitve vodi dve poti: samoupravna in upravna. To razumljivo podaljšuje postopek za sprejemanje odločitev, ker je potrebno usklajevanje različnih mnenj, predlogov, zahtev in želja z danimi pogoji in možnostmi.

Upravna pot oziroma upravni postopek je določen s predpisi, ki v mnogih primerih niso racionalni. Samoupravna pot je določena s statutom sklada. Čeprav tak način sprejemanja končnih odločitev zahteva več časa, vendar pri tako široko zasnovani akciji kot je realizacija programa samoprispevka, ki neposredno zadeva interese slehernega občana, mora biti v neposredno odločanje vključenih čimveč dejavnikov in občanov.

a) Pridobitev in izbira projektov.
 Za vsak objekt je treba najprej izdelati in sprejeti programske osnove, pri čemer se v večini primerov odprejo problemi kot na primer:
 - z odlokom predvidena kapaciteta objekta je glede na potrebe in današnjo oceno neposredno prizadetih (krajevna skupnost, občina) prenizka, prekoračiti pa je ni možno zaradi meje, postavljene z referendumom;
 - z odlokom ni točno določena kapaciteta (število učilnic, ali samo višji ali samo nižji razredi ali oboji);
 - za otroški vrtec ni določena struktura oddelkov (ali samo za otroke do dveh let, 2 do 3 leta ali samo za 3 do 7 let); ali bo imel objekt upravne prostore in kuhinjo samo zase ali tudi za druge (dislocirane) objekte oziroma oddelke.

Mnenja so različna in usklajevanja večkrat dolgotrajna.
 Upravni odbor si je prizadeval, da bi pri pripravi in izbiri projektov za objekte iz programa samoprispevka dosegel sodelovanje vseh za osnovno šolstvo in vzgojno varstvo zainteresiranih in odgovornih organov, organizacij in projektantov. Pri tem je želel dobiti na podlagi programskih konceptov, ki upoštevajo sodobne pogoje in potrebe vzgoje, izobraževanja, gradbene tehnologije in ekonomike take projekte, ki jih bo možno v celoti ali vsaj glede posameznih elementov uporabiti na večjem številu lokacij. Čeprav so bili doslej doseženi na tem področju le delni uspehi, so vendar za objekte programa 1974 v glavnem sprejeti projekti izmed objektov, ki so že zgrajeni oziroma so v gradnji s tem, da se pač morajo prilagoditi novi - konkretni lokaciji. Težave pa nastajajo tudi pri takem načinu izbire projektov, ker zaradi prezasedenosti nekaterih projektivnih organizacij ni mogoče doseči ustreznih skrajšanih rokov za izdelavo projektov. S takim načinom izbire projektov se poceni dokumentacija, gradnja pa se racionalizira. Zaenkrat še ni možno reči, koliko se zaradi tega poceni gradnja, ker nas pri tem ovirajo velike vsakoljetne podražitve gradbenega materiala in storitev.

b) Soglasja in upravne odločbe
 Osnovna težava za pridobitev lokacijske dokumentacije oziroma lokacijske odločbe je v tem, da v številnih primerih z urbanističnimi programi oziroma zazidalnimi načrti določeni pogoji ne ustrezajo za šolski oziroma vzgojno varstveni objekt (premajhno zemljišče, prometna povezanost, ustreznost okolja) ali pa še ni zazidalnega načrta.
 Pri soglasjih inšpekcijskih služb in komunalnih institucij nastajajo problemi, ki jih lahko združimo v dve osnovni skupini:
 - zemljišče ni ustrezno komunalno opremljeno (kanalizacija, trafo postaja, vodovod, ogrevanje, ceste);
 - inšpekcije postavljajo ostrejšje in širše zahteve, kot jih določajo običajni normativi; inšpekcije postavljajo že pri zgrajenih objektih zahteve, ki niso obsežne v glavnem projektu, čeprav niso dale pripomb h glavnemu projektu v tej smeri.
 Na splošno pa je že po zakonskih predpisih sam postopek za pridobitev lokacijske dokumentacije oziroma odločbe, gradbenega in uporabnega dovoljenja izredno zapleten, odvisen od šte-

vilnih soglasij organov in organizacij in že zaradi tega izredno dolgotrajen. Čeprav gre pri realizaciji programa samoprispevka za družbeno izredno pomembno akcijo, je upravnemu odboru sklada šele po dolgotrajnem prizadevanju uspelo vsaj v določenih primerih poenotiti in skrajšati postopek pri prizadetih organih in organizacijah.

Za objekte z območja občine Ljubljana Vič-Rudnik so se postopki zavlačevali brez pravega vzroka in so tudi objekti šli v izgradnjo s precejšnjimi zamudami, vendar so izvajalci pri večini objektov zamujeno delo nadoknadili.
 Za pripravo investicijsko tehnične dokumentacije, pridobitev zemljišča in pridobitev soglasij se porabi 12 do 14 mesecev, sama gradnja objektov pa traja pri šolah 10 do 14 mesecev, pri otroških vrtcih pa 6 do 10 mesecev.

c) Oddaja del in gradbeni nadzor
 Objekte programa 1972 je oddajal sklad z neposredno pogodbo. Objekte programa 1973 pa oddaja sklad izvajalcem na podlagi javnega natečaja z izbiro najugodnejšega ponudnika. Čeprav si pri tem prizadeva oddati dela za fiksno ceno (na ključ) ali vsaj po fiksnih cenah, sklad takih ponudb ne dobi zaradi stalnega naraščanja cen v gradbeništvu. Zaradi tega moramo iskati cenejšie rešitve v izvedbi in opremi, kar pa povzroča kritiko prevzemnikov objektov.

Gradbeni nadzor opravlja služba za investicijski inženiring. Gradnja teče v večini primerov po terminskem planu. Če nastane zamuda pri izgradnji objekta po krivdi izvajalca, mora ta nastalo škodo povrniti.
 Pri izvajalcih tipskih montažnih objektov ima sklad velike težave pri odpravi pomanjkljivosti, ugotovljenih pri tehničnem pregledu že zgrajenega objekta zaradi številnih kooperantov, na katere sklad nima neposrednega vpliva.

č) Problematika zaklonišč
 V začetku leta 1973 je bil uveljavljen odlok o obvezni gradnji zaklonišč v mestu Ljubljani. Program gradnje objektov pa tega ni predvidel in finančna sredstva v oceni niso bila zajeta. Razen v redkih primerih je bilo potrebno popraviti vse projekte za gradnjo v letu 1973. Zaklonišča se morajo graditi pri vseh objektih, kjer to dopušča zemljišče in gradbeno tehnični pogoji.
 Potrebna sprememba in dopolnitev načrta je povzročila časovni odmik pričetka gradnje in dodatni finančni problem. Ti dodatni stroški izgradnje zaklonišč znašajo 8 % do 20 % investicijske vsote, razen v primerih, ko se zaklonišče ne gradi in je potrebno plačati samo 2 % prispevek za gradnjo javnih zaklonišč.

8. Financiranje programa
 V pripravah referendumu so bila ocenjena tudi potrebna finančna sredstva. Kot podlaga je bila vzeta cena 2500,- din za kvad. m šolske površine (brutto) oziroma 25.000,- din za eno otroško mesto v vrtcu. Ta ocena je bila prevzeta tudi v odlok o uvedbi samoprispevka. Po njej znaša skupna vrednost vseh objektov 5-letnega programa 240.000.000,- din. Predvideno je bilo, da bo pokrtil samoprispevek 51,3 % celotne vrednosti, ostalih 48,7 % pa bo pokrtil prispevek sklada za otroško varstvo in proračuni občinskih skupščin. Poleg tega morajo občinske skupščine posebej kriti stroške za pridobitev zemljišča in ureditev igrišč ter okolice in nabavo drobnega inventarja.
 Cene, ki so bile določene za posamezni objekt z odlokom, so lahko le primerjalna osnova zaradi stalnega naraščanja cen gradbenih storitev.
 Ker rastejo cene v gradbeništvu hitreje, kot se povečujejo nominalni osebni dohodki, od katerih se obračunava samoprispevek in ker je prispevek sklada za otroško varstvo več ali manj konstanten, se je moral iz leta v leto večati delež, ki so ga morale prispevati občinske skupščine iz proračuna. Še bolj pa je na povišanje deleža občinskih proračunov vplival količinsko različen program po posameznih letih. Ta je povzročil v l. 1973. izredne težave tem proračunom, ker so morali zagotoviti manjkajoča sredstva za realizacijo programa.

Ker so ustavne spremembe z reducirale občinske proračune, se je spremenilo tudi financiranje gradnje s tem, da je bil uveden poseben prispevek 0,48 % iz osebnega dohodka, ki naj bi pokrtil vse podražitve, ki so jih doslej morali pokrivali občinski proračuni. To velja že za leto 1974. Podražitve objektov do 1974 pa morajo pokriti še občinski proračuni.
 V Ljubljani, 21. 10. 1974

FINANČNI NAČRT ZA LETO 1974

Priliv sredstev sklada po finančnem načrtu za leto 1974 po stanju dne 30/6-1974.

	Planirano	Realizirano	%
I. Prenesena sredstva po ZR 73			
1. Saldo žiro račun sklada 31/12-1973	62.914.277,88	62.914.277,88	100
II. Terjatve sklada po ZR 73			
1. Posojilo LK Kočevje	1.521.322,90	36.457,95	2,4
2. Sob Bežigrad po FP 73	2.539.885,00	1.250.000,00	49,2
Sob Moste po FP 73	846.775,00	846.775,00	100,0
Sob Šiška po FP 73	887.565,00	857.565,00	96,7
Sob Vič po FP 73	9.890,00	9.890,00	100,0
Skupaj II	5.805.437,90	3.000.687,95	51,6
III. Dohodki po fin. pl. 74			
1. Krajevni samoprispevek	56.500.000,00	26.344.691,25	46,6
2. Prispevek OV (TIS)	19.000.000,00	9.500.000,00	50,0
3. Sredstva iz OD pri TIS (0,48 %)	31.276.000,00	-	-
4. Ostali dohodki-cbresti	1.500.000,00	1.399.191,95	93,3
Skupaj III	108.276.000,00	37.243.883,20	34,4
IV. Ostala sredstva in terjatve			
1. nerealiziran samop. 73	3.340.802,64	-	-
2. nerealiziran izred. coh. 73	894.119,65	-	-
3. vrnjen gar. pologi	-	2.022.200,00	-
4. Sob Šiška za Ande:sen III.	1.279.182,60	-	-
Skupaj IV	5.514.104,89	2.022.200,00	-
SKUPAJ I, II, III in IV		105.181.049,03	

Sredstva samoprispevka so realizirana po zbirnih računih 49,8 %. Stanje žiro računa sklada 30/6-1974 znaša 70.180.758.

UPRAVNI ODBOR SKLADA

Stališča in pripombe izvršnega sveta

Pri obravnavi poročila sklada za izgradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov je izvršni svet pozitivno ocenil delo sklada. Za nadaljnjo gradnjo šol in vrtcev izvršni svet predlaga:

- pri izbiri projektov naj se bolj kot dosedaj upoštevajo

tipski projekti ter ustrezni cenejši materiali in s tem poceni gradnja,

- bolj kot doslej naj se upoštevajo predpisani normativi,
- prouči naj se možnost pokrivanja podražitve za objekte po programu iz leta 1973, ki so bili zgrajeni v letu 1974 ali kasneje, občinski proračun teh razlik ne bo mogel pokrivati,

– celotno financiranje izgradnje (vključno pridobivanje zemljišč, komunalno urejanje zemljišč in okolice ter nabava drobnega inventarja) naj prevzame sklad za izgradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih zavodov.

Predsednik izvršnega sveta
FRANCE MARTINEC

Predlog odloka o sprejetju zazidalnega načrta za del območja zazidalnega otoka VS-103 faza I in II – Murgle

Zazidalni načrt vsebuje programski del zazidalnega načrta in tehnični del, ki vsebuje tehnično poročilo, pravilnik o izvajanju zazidalnega načrta, grafični del in ekonomsko tehnično poročilo. Zazidalni načrt obsega vzhodni del območja VS-103, ki ga omejujejo na severu Cesta v Mestni log, na vzhodu bodoči rezervat za javni program ob podaljšku Titove ceste, na jugu zaščitene površine za avtocestni sistem ob Malem grabnu in na zahodu obstoječa zazidava ob Mokriški cesti.

Zazidalni načrt predvideva skupno 360 pritličnih, nepodkletenih stanovanjskih hiš in 7 verižnih hiš (kombinacija pritličnih in enonadstropnih). Verižne hiše so locirane v predelu med Cesto v Mestni log in Javorjevim drevoredom kot prehodni tip

objekta med blokovno gradnjo ob severni strani Ceste v Mestni log k pritlični zazidavi Murgel.

Zazidalni načrt predvideva skupno 387 garaž in 244 parkirnih mest. Vse garaže so nameščene v garažnih nizih ob cestah, razen 7, ki so predvidene v sklopu verižnih hiš.

Za obravnavano območje so tudi točno določene lokacije spremljajočih objektov, in sicer:

- objekt osnovne preskrbe na vogalu Ceste pod topoli in Javorjevim drevoredom,
- vzgojnovarstvena ustanova v kareju (zapadno od Ceste pod topoli),
- 7 zaklonišč, predvidenih kot delno vkopani objekti v sklopu javnih zelenic in eno zaklonišče v sklopu objekta osnovne preskrbe.

Zelene površine naselja so predvidene v obliki 22 otroških igrišč za najmlajše, 10 otroških igrišč, športnega parka ob Malem grabnu in ostalih rekreacijskih zelenih površin kot so atriji, predvrtovi in ostale proste zelenice.

Z uveljavitvijo tega odloka bodo prenehali veljati vsi do sedaj izdani sklepi, na podlagi katerih je bilo že zgrajenih 225 stanovanjskih hiš, ti sklepi so vključeni v odloku.

S tem zazidalnim načrtom se določa lokacija še 142 hiš. Od teh bo 134 hiš pritličnih, zgrajenih iz Siporexa (tipski projekti) opečnimi čelnimi zidovi, kritino iz salonitke, vrtno ograje pa bodo v kombinaciji vidne opeke in lesa, 7 verižnih hiš bo zgrajenih na podlagi tipskih projektov, medtem ko se bo atrijska hiša vzhodno od Ceste v Murgle morala prilagoditi obstoječi skupini 10 hiš z ometanimi fasadami in ometanimi vrtnimi tip

dovi. Stroški urejanja za 1 kv. meter funkcionalnega zemljišča znašajo 370,15 din.

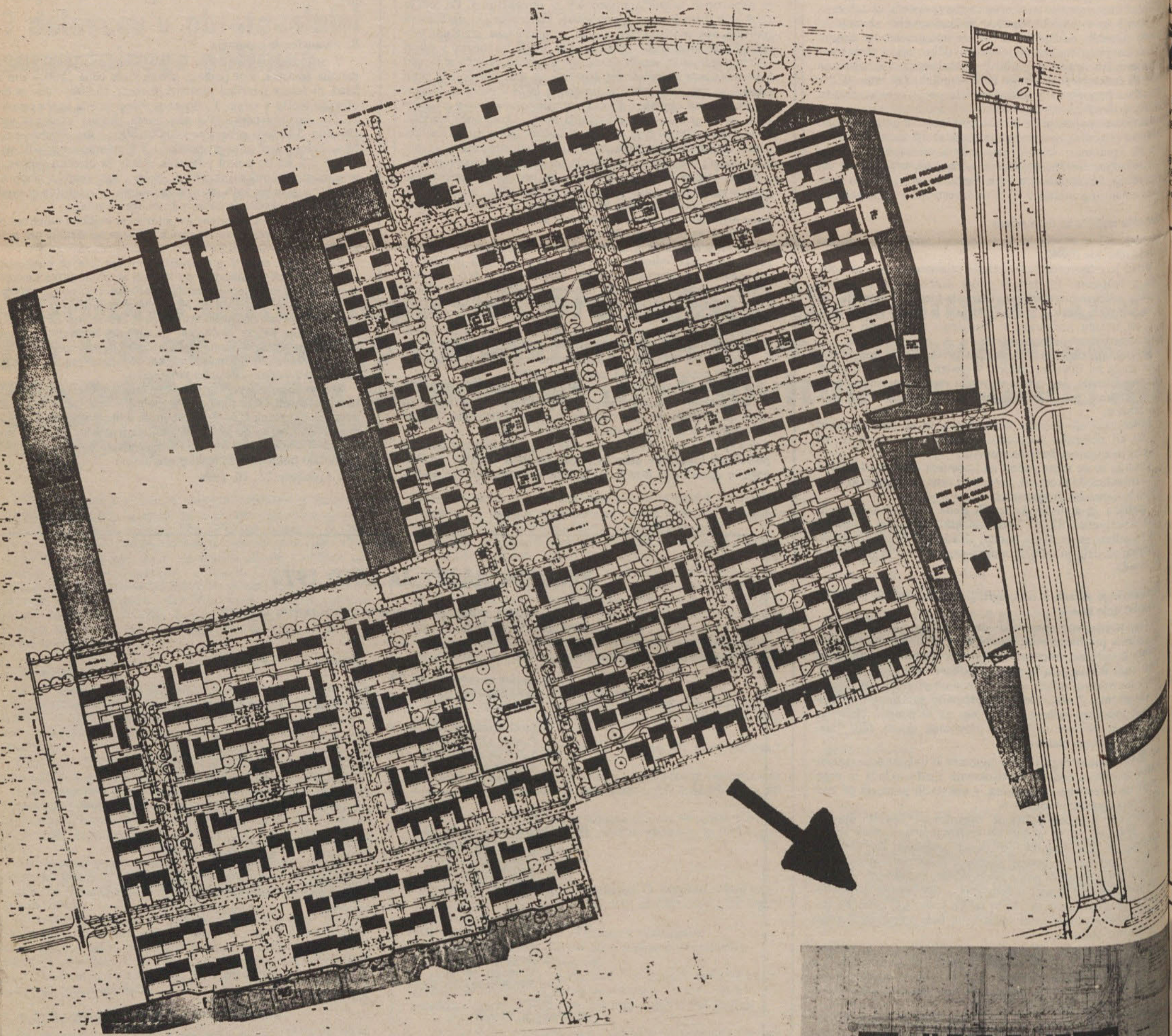
Zazidalni načrt je predložil Komunalni sklad Vič s tem, da obdelovalec programskega dela zazidalnega načrta Ljubljanskega urbanističnega zavoda, medtem ko je arhitektonski del zazidalnega načrta izdelal France Ivanšek, dipl. inž. arh.

STALIŠČA IN PREDLOGI IZVRŠNEGA SVETA

Pri obravnavi zazidalnega načrta je izvršni svet upošteval, da je bil zazidalni načrt izdelan že začetkom leta 1973. Po sklepih izvršnega sveta za urbanizem občinske skupščine ter mestne skupščine bil osnutek zazidalnega načrta javno razgrnjen od 9. julija do 1. avgusta 1973. V javni razpravi so bile podane pripombe, katerih je obravnaval svet za urbanizem občinske skupščine. Svet za urbanizem je nekatere pripombe upošteval ter je osnutek zazidalnega načrta popravljen v smislu pripomb, ki jih je svet za urbanizem upošteval. Vseh pripomb pa ni bilo možno upoštevati, ker so predstavljale za isto lokacijo oz. prostor različne predloge glede namembnosti in pripomb, ki so se nanašale na prometno ureditev avtocestnega in obvoznega sistema.

Glede na to, da je svet za urbanizem v letu 1973 opravil vsaj pripravljalni postopek ter da je osnutek zazidalnega načrta popravljen po sprejetih pripombah iz javne razprave, izvršni svet predlaga občinski skupščini potrditev zazidalnega načrta po predlogu odloka.

Predsednik izvršnega sveta
FRANCE MARTINEC

V skrajnem jugovzhodnem delu (južno od ceste v Murgle) je zazidalni načrt spremenjen glede na prilagoditev že izvedenim komunalnim napravam.

KAKO SE BOMO GRELI?

Letošnja zima bo, kot je že sedaj videti, huda, da bo kaj. „Nam bo tedaj toplo, ali bomo trepetali od mraza,“ se sprašuje marsikdo. Premogovniki so z obljubami za dobavo premoga skromni, z dobavo samo pa še bolj skopi. Les je drag, olje je drago, vse skupaj obeta „lepe“ stroške. O kolektivnih dobavah kurjave ni kaj slišati in se mora vsak sam znajti kakor ve in zna. Za prebivalce blokov ta skrb odpade (seveda, če bo elektrika), tisti, ki si morajo sami iskati gorivo, pa stoji pred tršim orehom. Kurjavo bo treba najti na ta ali oni način, saj vseh ne greje ravno ljubezen, ali misel na poletne podražitve.

Kako se bodo oskrbeli s kurjavo naši občani? O tem naj govore kar sami.

OLGA TOMAŽIN ni zaskrbljena. „Stanujem v bloku, kjer imamo centralno kurjavo. Zato si kaj dosti ne belim las, kje najti kurjavo. Priklapljeni smo na ljubljansko toplarno in za vse v zvezi s kurjavo skrbi hišnik. Če je toplarna v okvari, tedaj se začne težave; če bi bila nespodobna, bi rekla, da se potem začne hudič.“

Če je toplarna v okvari, odprej v kuhinji štedilnik na plin in z njim delno grejem, v sobi pa priključim električno peč in gre. Je dražje, mrzlo pa le ni.

Ce ni elektrike, tedaj je zmešnjava popolna. Potem sem tudi jaz v mat položaju. Ko pridem domov, se sicer temeljito ogrejem takoj, saj imam priliko pešati v 9. nadstropje, če ni elektrike in dvigalo torej stoji. To je grozno! Lani smo zmrzovali, ko so bile redukcije, kot na severnem tečaju. Edini izhod je, če že vse odpove, da greš na obisk. Seveda k nekemu, ki ima klasično kurjavo, ali pa ni „električno reducirana“.

LEOPOLD LOVŠE ni imel skrbi s kurjavo, saj ne stanuje v bloku. „Nabavl sem premog. To je še najceneje in vsak rad, če je to možno, malce varčuje. Premog sem kupil pri premogovniku Zagorje. 389 dinarjev me je veljala tona premoga. Premog imamo za trajno gorečo peč in tudi za kurjavo v drugih pečeh. Prej smo kurili z drvmi, pa je

predrago. Letos smo se zato doma odločili za zamenjavo goriva. Premog je težko dobiti. Jaz sicer nisem imel tako velikih problemov, ker je bil ženin oče rudar, ostali pa imajo težave, kot slišim. Premoga ne moreš dobiti vsak dan. Ko pa premog je, čakaš v vrsti, da ga dobiš. Včasih je vrsta zelo, zelo dolga, vendar kaj moreš, čakaš. Zima je še daljša in povrh vsega še mrzla.“

MARTA MAJES je tudi tako srečna, da stanuje v bloku in ji sami ni treba skrbeti za kurjavo. „V bloku imamo centralno kurjavo. S tem je večina težav, ki jih imajo drugi, rešena. Kurilni odbor in hišnik urejajo vse v zvezi z ogrevanjem. Centralna kurjava doslej na vso srečo še ni odpovedala, vsaj za dolgo časa ne.“

Naš blok ogrevajo na premog. Če ga ne bo, bo treba najti drugo rešitev. Potem se bomo morali verjetno preusmeriti na drugačno gorivo.

Zaenkrat še nisem zmrzovala. Se pa tudi zgodi, da centralna za nekaj časa odpove, vendar ni to še nikoli trajalo do neznočnosti.

Imam drugačne skrbi s to kurjavo! Draga je in to krepko draga! Če pogledaš račun le pozimi, se ti ni ti ne zdi, ampak kurjavo plačujemo skozi vse leto. Potem je pa kurjenje zelo drago. Ceneje bi bilo, če bi kurila sama in si sama nabavljala kurivo. Res pa

je, da tako nimam nobenih problemov s kurjavo, razen finančnih seveda.“

Pripravil in fotografiral: MILOVAN DIMITRIĆ

Živinoreja na razpotju — kriza mesa

Blizamo se letu dni, kolikor časa nas organizatorje in živinorejce spremlja živinorejska kriza, ki se počasi spreminja v gospodarsko krizo obratov in organizacij, katerim je osnovna dejavnost živinorejska proizvodnja.

Prisotna kriza izčrpa živinorejske obrate in organizacije, ki organizirajo živinorejsko proizvodnjo v živo, to je, moten je proizvodni cikel, obseg črede se manjša dneva v dan, primanjkuje obrat-

nih sredstev, organizacije imajo časno blokirane žiro račune, so ne likvidne. Zaradi nenehnih izgub se slabšajo notranji odnosi, iščejo se „grešni kozli“, ki naj bi povzročili izgube, sledijo odpovedi delovnega

razmerja, običajno najposobnejših kadrov, ker se ne čutijo več varne, oziroma so njihovi družinski proračuni ogroženi, ker že lep čas ne poznajo povše osebnih dohodkov. To so kratki povzetki posledic krize, ki še traja.

Obstali smo na razpotju brez kažipota za naprej, brez odgovora, kako bo za nazaj. Krizno obdobje nam je pustilo kar precej milijonov izgub. Kako jih bomo sanirali? Iz sanacijsko kompenzacijskih skladov, s premostitvenimi krediti? Ali je to vprašanje samo obratov in organizacij, katerih dejavnost je živinorejska proizvodnja. Sodeč po dokumentih X. kongresa ZKJ ne, to je družbeni problem — problem vseh nas. Ne moremo proizvodnji očitati slabega gospodarjenja, ker ni nič kriva, če so se meje zaprle, če nimamo hladilnic in so le-te polne. Očitek nakupa telet v kratkem dragem obdobju bi proizvodnja prenesla, če bi bil to vzrok, ker je to majhen delček v strukturi letnega PLC (polne lastne cene). Proizvodnja je kriva, ker je imela proizvodnjo, to je nerentabilno naložbo družbenega denarja, ki jo je proizvodnja predlagala in družba odobrila za družbeno potrebno. Živinorejska proizvodnja je nerentabilna tudi danes, ko imamo poceni teleta (20 — 22 din za kg), saj polna lastna cena znaša 20,16 din. Žal moram ugotoviti, da so vsa družbena in druga prizadevanja za rešitev problema dala le polovične rezultate. Uspeli smo le del proizvodnje finalizirati po ceni 18,00 din, namesto da bi dobili sistemsko rešitev.

S finalizacijo pitanege goveda je kot z loterijo. V juliju 1974 smo izvedeli, da bo pitano govedo dobilo dodatno premijo za čas od 23. februarja do 1. oktobra 1974, vendar samo tisti del, ki je bil prodan Zvezni direkciji za rezerve. Žal smo v Sloveniji bolj malo prodali direkciji, ker smo se reševali kakor smo vedeli in znali z domačim trgom, malo-obmejnim prometom itd. ob tem pa ostali praznih rok. Sosednje republike so prodajale v tistem času pretežno direkciji in pokasirale levji delež. V drugem obdobju avgusta —

septembra smo le z mukami plasirali direkcijski nekaj več količin, vendar po oceni le 50 % prijavljenih količin. Tudi v mesecu oktobru lahko nadaljujemo z direkcijsko akcijo, vendar na odprt oziroma svoj način brez znane cene in premije. Z mesecem novembrom in do 31. marca naj bi ponovno prejeli dodatno premijo. Slovenska akcija registrirane prodaje mesa v oktobru je propadla baje po krivdi proizvodnje? Vendar to je tema za drug članek.

Iz zapisa se vidi, koliko neresenih vprašanj je prisotnih in v kakšni zadregi so živinorejske organizacije in obrati pri usmerjanju živinorejske proizvodnje. Ker je regresirana prodaja mesa v oktobru odpadla, kako se naj usmerimo; k prodaji na domač trg, kjer bomo izgubili 3,50 din pri vsakem kilogramu žive teže, k prodaji Direkciji za neznano ceno, pri čemer Direkcija kasni že s plačilom, ali naj čakamo boljših časov, to je novembra, da bomo dobili dodatno premijo 3,00 din ali da se bo eventualno odprl izvoz. Za proizvodnjo sta pa prav meseca september in oktober najdražja, saj so stroški dosegli vrh, saj z novo letino koruze in ostalih krmnih proizvodov upravičeno pričakujemo usmeritev proizvodnje.

Lahko pričakujemo, da se bomo v prihodnjem obdobju ponovno otepali s pomanjkanjem svežega mesa, zmrznjenega bo verjetno dovolj v prodaji. Po proizvodni logiki bi sedaj morali stavljati teleta za nadaljnje pitanje. Žal tega ne delamo in teleta gredo v klanje, le manjši delež v nadaljnje pitanje, kljub vabljeni ceni telet. Finančno proizvodni riziko je prevelik in organizacije nimajo korajže, da bi ga sprejele na svoje rame. Vse premalo se upoštevajo glasovi in opozorila proizvodnje, sedaj, ko že lahko ukrepamo. Nezmanjšana je samo družbena proizvodnja, tudi kmetje ne proizvajajo toliko kot bi lahko in ne bi prenesli bremena, ki jim je naloženo. Videti rešitev v naših razmerah in ob ekstenzivni proizvodnji je zmotno.

Ing. LOJZE HABJAN

PRVI DELOVNI ZAMAHI KMETIJSKE ZEMLJIŠKE SKUPNOSTI

Avgustovska seja izvršnega odbora kmetijske zemljiške skupnosti (v nadaljnjem besedilu KZS) naše občine je pokazala, da je novo organizirana KZS v polnem zamahu dela.

KZS je bistveno nov element na področju agrarne politike, je nosilka novih družbenoekonomskih odnosov v zemljiški politiki. Podčrtati je potrebno vlogo subjektivnih sil kot so ZK, SZDL, sindikat, ZM, ki jih je potrebno nenehno vključevati za uspešno delo pri nadaljnjem razvoju in vključevanju KZS v vsakodnevno življenje našega občana.

V sorazmerno kratkem času se je na KZS obrnilo precejšnje število občanov z različnimi vprašanji in željami za izdajo potrdila o opravljanju kmetijske dejavnosti (status kmeta) v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih. Nadalje za izdajo soglasja za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč, ki so izven zazidalnih načrtov... So primeri, da stavbe še stojijo, ali so celo vseljene, evidentiramo pa zemljišče kot kmetijsko zemljišče, kar že dolgo niso in tudi ne bodo. Na zahtevo sodišč daje KZS mnenja o posameznih gospodarstvih ali so zaščitene kmetije v smislu zakona o dedovanju.

Na promet z zemljišči KZS trenutno še nima večjega vpliva. Lahko ga le evidentira, ker nima sredstev za direkten nakup, kar bi bilo najprimerneje. Ponudba prodaje zemljišč je velika, predvsem manjših parcel od 500 do 2.000 kvad. m. Začeto je tudi delo pripravljanja kart za kmetijski del prostorskega plana.

Ostala je še vrsta nalog, ki bi jih morali izpeljati do konca leta 1974. Do konca leta bi morali formirati KZS tako v organizacijskem pogledu, kot v načinu finančnega poslovanja. Potrebna je tesnejša povezava s podpisniki družbenega sporazuma, zlasti delovnimi organizacijami, ki sodelujejo s kmetovalci. Krajevne skupnosti lahko veliko pripomorejo k evidenci neobdelanih zemljišč in rešitvi le-teh. Na območju Polhovega Gradca bi že lahko začeli z zaščito zemljišč in evidentiranjem le-teh. Pričeli naj bi s pripravami za izvedbo komasacij v Preserju, Plešivici in Horjulu. Iz navedenega je razvidno, da je KZS dobro začela z akcijami, ki so jih kmetovalci in občani dolgo pričakovali.

ING. LOJZE HABJAN

Obvestilo

Obveščamo vse starše duševno prizadetih otrok, da je začela pri Društvu za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam za mesto Ljubljana delati informacijska služba, vsako sredo od 17. do 18. ure na Miklošičevi cesti 24, soba 200/II. Starši se lahko obračate po pomoč v vzgojno-izobraževalnih in pravno-administrativnih vprašanjih.

DRUŠTVO ZA POMOČ DUŠEVNO NEZADOSTNO RAZVITIM OSEBAM ZA MESTO LJUBLJANA

Krajevne vesti — Krajevne vesti — Kraje

NAŠA KOMUNA V JLA

SZDL je bila pobudnik za sklic fantov — pred vpoklicem na odsluženje vojaškega roka. Seznanili so jih z dejavnostjo SZDL in se z njimi dogovorili, da jih bodo prek naše komunne obveščali o svojem delu. Fantje so to pobudo z veseljem sprejeli in že navezujejo stike z organizacijo. Tako jim SZDL tudi po tej poti pošilja priskrbe pozdrave.

ORGANIZIRAN PROSTI ČAS

Organizacija xsocialistične zveze Rudnik-Krim se dogovarja z vodstvom šole Oskar Kovačič, da bi taborniki, mladinski aktivni in RK z raznimi predavanji v šoli ali „naravi“, v sodelovanju s starši, izpolnili proste sobote.

Stvar je v tem, da so številni učenci, ki so ob tistih sobotah, ko so starši zaposleni, prepuščeni sami sebi. SZDL želi otroke v tem času aktivirati in jih vključiti v organi-

zirane delovne programe. Ob tem naj povemo, da je SZDL sklicala sestanek z zastopniki družbenopolitičnih organizacij KS in šole, da bi pripravili program za izvenšolsko dejavnost otrok.

DOBRO OBISKANI SESTANKI

Pred kratkim so bili v KS Krim-Rudnik zbori delovnih ljudi in občanov.

Tokrat so se odločili, da bodo ta zbor razdelili na tri področja. S tem so hoteli občanom približati tematiko, ki so jo obravnavali. Sestanek so imeli na Krimu, na Barju in Spodnjem Rudniku. Tema je bila, izvolitev zbora delegatov, poravnalnega sveta, evidentiranje delegatov za interesne skupnosti. Vsi trije so bili dobro obiskani. Posebej velja poudariti dejstvo, da so imeli sestanke v posameznih območjih, kar je vplivalo na večjo udeležbo in boljše pripravo sestankov, ki pa so bili hkrati vsebinsko izredno bogati.

»Sela 74«

Odbor za SLO pri KS Lavrica je dne 20. oktobra 1974 izvedel vajo. „SELA 74“, v kateri so sodelovale ekipe raketarjev, kurirjev, prve pomoči, gasilcev, reda in varnosti in veterinarjev, ki delujejo v civilni zaščiti KS Lavrica. V vaji, ki se je začela v času, ko je bila še popolna tema, je sodelovalo okrog sto pripadnikov civilne zaščite.

Pred vajo je odbor SLO izdelal natančen akcijski načrt, ki so ga udeleženci tudi dosledno izvedli. Udeležba na vaji je bila skoraj stoo odstotna, prišli niso le tisti, ki jih ob pozivu oziroma ob pričetku vaje ni bilo doma. Priprave za to vajo so se namreč odvijale v popolni tajnosti, tako da so bili člani civilne zaščite ob pozivih, ki so jih kurirji vročali v zgodnjih nedeljskih jutranjih urah nemalo presenečeni, prav tako pa tudi drugi občani, ko jih je kasneje prebudila kanonada. Sovražnik je namreč napadel gospodarsko poslopje Ivana Ahčina, po domače Piškurja na Selih. Pri napadu je uporabil težko orožje in pri tem poslopje tudi zažgal. Napadeni domačiji so najprej prihтели na pomoč gasilci in druge ekipe iz Orel, ki so samostojno začeli z reševalno akcijo. Le nekaj minut za njimi so pribzeli reševalci iz Lavrice. Med reševanjem živine, orodja in drugega premoženja so topovske granate, ki so še vedno padale okrog poslopja, ranile dva gasilca in dva člana drugih ekip. Njim so takoj priskočili na pomoč člani ekipe za prvo pomoč in jim strokovno oskrbeli rane ter poskrbeli za njihovo čimboljše počutje. V teh ekipah so se najbolj izkazala dekleta. Po končanem sovražnem napadu so člani civilne zaščite, ki jim je že med napadom uspelo pogasiti požar, pomagali gospodarju zmanjšati posledice sovražnikovega dejanja.

Po vaji so se zbrali vsi udeleženci, ki so ob analizi poteka vaje ugotovili, da je potekala točno po načrtu in da pri izvajanju skoraj ni bilo pomanjkljivosti. Ugotovili so tudi, da je ta vaja v primerjavi s prejšnjo pokazala velik napredek v izurjenosti in pripravljenosti vseh članov civilne zaščite na Lavrici, posebno pohvalno pa je ubrano sodelovanje vseh ekip.

Ob koncu razprave se je predsednik odbora za SLO Franc Zupančič zahvalil vsem sodelujočim v tej akciji, posebno pa še starejšim članom, ki so že večkrat sodelovali v podobnih vajah in jim v znak zahvale podelil posebno priznanja.

JOŽE LEVSTEK

Uspela vaja

V okviru požarnovarnostnega tedna je gasilsko društvo Ljubljana Vič organiziralo v sodelovanju z ostalimi društvi sektorja — Vič, Trnovo, Brdo, Kozarje, Tobačna tovarna, Brezovica, Vnanje Gorice — veliko gasilsko vajo na osnovni šoli — Vič, ki je imela namen prikazati reševanje učencev in tehniko gašenja v primeru požara. Celotna akcija je bila izvedena v popoldanskem času, ko so imeli učenci redni šolski pouk.

Ob 16. uri je bil alarm, da je nastal požar na šoli. Takoj so v akcijo stopile učiteljice, ki so učence iz razredov skušale čimbolj mirno, brez panike in hitro odpeljati skozi zadnji izhod na šolsko dvorišče.

V istem času so bila pozvana gasilska društva, ki so prišla na požarišče in pričele z akcijo gašenja in reševanja učencev, ki se zaradi razsežnosti požara niso uspeli rešiti po stopnišču. GD — Vič je z južne strani postavilo lestev in preko nje začelo gasiti požar na strehi šole. Vodo so direktno črpali iz avtocistern, ki so je polnili iz hidranta. Zaradi vpliva vetra je bila nevarnost, da se požar prenese tudi na gimnazijo, zato so napeljali posebni cevovod na ta objekt in ga ščitili.

GD — Trnovo je prav tako z lestvijo na severni strani šole izvedlo napad na streho šole in presekalo pot uničujočim plamenom, da se niso razširili po ostalem ostrešju.

GD — Brdo pa je iz Glinščice črpalo vodo in napeljavalo cevovod do avtomobila GD — Trnovo, ki je preko motorke pošiljal vodo na streho šole. Drugi cevovod pa so napeljali na gimnazijo in branili objekt pred morebitnim prenosom požara.

Reševanje učencev iz gornjega nadstropja je izvedlo GD „Kozarje“ s pomočjo reševalnega prta (vreče), ki je bil speljan na dvorišče šole in GD „Brezovica“, ki so s pomočjo lovke lovili učence iz prvega nadstropja.

Istovrstno je GD „Brezovica“ izvedlo notranji napad s plinskimi maskami in improviziralo gašenje notranjega požara.

V pomoč sta prišli tudi GD „Tobačna tovarna“ in „Vnanje Gorice“, katerih člani so pomagali pri reševanju učencev. Reševalno akcijo poškodovanih učencev so odlično opravili učenci šole, ki so včlanjeni v organizaciji RK in pokazali vsestransko usposobljenost, zdravstveno nuditi prvo pomoč ponesrečencem. Ravnateljica šole Slavica Kumar je že v pripravah za vajo poudarila, da se mora šolsko osebje in pa tudi učenci sami pripraviti in poučiti z ukrepi, ki bi bili potrebni, če bi prišlo do požara.

Vsekakor lahko ugotovimo, da je to uspelo, saj je bila vaja načrtno pripravljena, kar potrjuje odlična izvedba, ki je plod sodelovanja med vodstvom šole in gasilci.

Vajo so s strokovne strani ocenjevali funkcionarji Občinske gasilske zveze Vič-Rudnik: predsednik Jernej Čertanc, poveljnik Ciril Ropret in sektorski poveljnik Franc Brčan, ki so poudarili potrebo po tovrstnih akcijah, ki dajejo možnosti gasilcem, da pokažejo občanom, ki so vajo opazovali, udarno moč in izvežbanost prostovoljnih gasilcev.

Vsekakor so gasilci viškega sektorja to zaupanje občanov potrdili s svojim izvajanjem, z namenom, da prostovoljno pomagajo vsakomur, ki se znajde v nesreči.

„Želja nas vseh je, da ne pride do nesreče, toda, če že pride, so prostovoljni gasilci prvi, ki pomagajo in nudijo vsestransko pomoč“, je poudaril po prejemu raporta občinski poveljnik Ciril Ropret ob zaključku akcije.

FRANC SEVER

Ob tednu otroka

Občinska zveza prijateljev mladine je ob tednu otroka pripravila pogovor s predstavniki ZPM, SZDL, ZSMS, sindikati, TTKS, iniciativnim odborom za ustanovitev skupnosti otroškega varstva, konferenco za družbeno aktivnost žena, RK, občinsko urbanistično službo, predstavniki občinske skupščine in drugimi. Namen tega razgovora je bil, da bi s skupnimi močmi v dolgoročni akciji skušali intenzivno uresničevati geslo ob letošnjem tednu otroka „Pridobivajmo prostor za otroke, razširjajmo družbeno vzgojo in usposabljammo družbene delavce zanje.“

V živahni razpravi so se izoblikovali naslednji sklepi:

I. Krajevne skupnosti naj ugotovijo dejansko stanje prostorov za otroke (predvsem otroških igrišč) ter izdelajo program potreb za obnovitev starih in ureditev novih prostorov. Krajevne skupnosti naj bi torej v prvi vrsti zbrale podatke:

a) število igrišč za otroke v krajevni skupnosti, stanje teh igrišč in površinska razsežnost (upoštevati je potrebno igrišča ob šoli, ob VVZ, ob TVD, ter vsa ostala večja zaprta ali odprta igrišča ter igrišča ob stanovanjskih blokih).

b) O evidenci otrok v krajevnih skupnostih do 15. leta starosti (starost, spol, socialno stanje, je zajet v redno varstvo v VVZ, ima drugače organizirano varstvo, je brez varstva, je vključen v malo šolo, šolsko varstvo itd.)

c) Na podlagi zbranih podatkov bodo lahko krajevne skupnosti ugotovile dejanske potrebe po ureditvi starih in novih igrišč, zelenic ter drugih prostorov za otroke. V to akcijo naj bi se vključili še hišni sveti, temeljne organizacije združenega dela in drugi.

II. Programe – z ozirom na dejansko stanje in potrebe – naj v krajevni skupnosti predložijo občinski konferenci SZDL, ki bo vplivala, da bo koordinacijski odbor takoj pričel pomagati pri reševanju teh problemov in sicer:

a) z iskanjem finančnih sredstev (potrebno bo zbrati informacije stanovanjskega sklada podjetja DOM in drugih, kam se stekajo sredstva, namenjena otroškimi igriščem)

b) s pridobivanjem kadrov za vzgojno delo z otroki,

c) z željo po sodelovanju s Pionirskim domom, naj bi razširil svojo dejavnost tudi na terenu. V nekaterih krajevnih skupnostih bi skušali poiskati tudi primerne prostore za vzgojno delo z otroki.

III. Šole in vzgojno varstveni zavodi morajo odpreti svoja igrišča za vse otroke krajevne skupnosti, torej igrišča naj ne bodo na razpolago le tistim otrokom, ki so vključeni v redno varstvo.

IV. Organizaciji dedka Mraza se mora posvetiti večja pozornost, predvsem naj bi prireditve dedka Mraza organizirale tudi krajevne skupnosti v sodelovanju s šolami, VVZ, TOZD ter drugimi organizacijami. Treba je posvetiti večji poudarek tem prireditvam v podeželskih predelih, zato naj vse krajevne skupnosti čimprej izdelajo program praznovanja in ga predložijo občinski ZPM. Tudi sredstva, ki jih je v preteklih letih naša občinska skupščina namenila za organizacijo mestne novoletne akcije, naj bi se letos porazdelila krajevnim skupnostim. V zvezi s to akcijo naj bi se občinski sindikalni svet čimprej povezal s TOZD za morebitno združeno akcijo praznovanja in zbiranja sredstev.

Ponosni smo na uniformo, puško, rdeči trak okrog roke in rdečo zvezdo na kapi!

Manevri „Jesen 74“ sneženi in mokri, blatni in mrzli, hkrati pa polni doživljanja in veselja. Vsaj za mladince prostovoljce, ki so se jih udeležili. Da bi res videli to sliko, smo zaprosili za razgovor komandanta mladincev prostovoljcev Mirjana Lacmanoviča in prostovoljko Vesno Žvegelj.

„Manevrov „Jesen 74“ se je udeležilo 70 mladincev prostovoljcev, od tega je bilo 17 mladincev naše občine!“ je začel Mirjan. „Njihova vloga je bila dokazati, da so tudi mladi, ki še niso služili vojaškega roka in mladinke same primerni za obrambo naše domovine. Z svojo vitalnostjo in mladostno vzdržljivostjo so dokaj lahko prenašali dolge in naporne marše in vse kar je značilno za partizanski način vojskovanja. Mladi so se že prvi dan živeli v vlogo branilcev domovine. Od ostalih borcev so izstopali le takrat, ko so se prostovoljno javili za stražo ali za na položaje. Rade volje so priskočili borem na pomoč tudi takrat, ko je bilo treba pomagati nositi opremo, municijo ali podobno.

S svojo borbennostjo, smehom in pesmijo so nemalokrat dvigali moralno utrjenim borem in sebi. Maršakeri se jim je s pesmijo pridružil. Ob sporočilu, da so manevri zaklju-

čeni, včasih je bilo prav hudo, ko te je nahrbtnik vlekel k tlom, ko je puška nagajala, poti pa ne konca ne kraja, takrat smo spustili glavo in si zapeli. S pesmijo smo kljubovali dežju in žuljem, blatu in mrazu.

Lahko rečem, da je bilo več lepih kot slabih trenutkov in noben od kolegov mi ne bo oporekal. Vsaj mislim tako. Ob večerih smo se utrujeni pa vendar „židane volje“ smejali in si pripovedovali šale, kot da nam počitek ni potreben.

Nikoli ne bom pozabila dneva, ko nas je podporačnik v rezervi Boris Požeg peljal v akcijo. Sedem mladincev, ki še nikdar niso bili v borbi, med njimi tri dekleta, ki nismo še nikdar streljale. Ko smo prišli na položaj, smo videli, da se rdeči umikajo. Naš komandant Hipi seveda je v tem času od nas že dobil partizansko ime – se je odločil, da postavimo zasedo plavim. Brezbržno smo jih čakali, vse skupaj se nam je zdelo

kot igra, pa vendar, ko smo začeli streljati, so se začela tresti kolena in roke. V ustih pa nam je šumelo: „Naša prva bitka se je začela.“ S položajem se ne umaknemo, predali se ne bomo! smo bodrili drug drugega.

Zelo ponosni smo bili, ko smo izvedeli, da smo premagali četo plavivih. Ponosni na uniformo, puško, rdeči trak okoli roke in na rdečo zvezdo na kapi. Ponosni na svojega komandanta, saj se je v tistih trenutkih med nami razvil pravo partizansko prijateljstvo in tovarištvost.

Danes mislim, da nihče več ne ve, kako je pravzaprav bilo. Našo zgodbo smo povedali že večkrat in vsakič drugače, vsakič je kdo kaj dodal. Nastala je prava „fantastična“ partizanska zgodba.

Nikoli ne bom pozabila razočaranih obrazov nas mladincev, ko so nam sporočili, da je vaj konec. Vsi smo si želeli, da se še enkrat ponovi, zato smo izrazili željo, da bi še nadalje sodelovali z JLA kot stalni člani partizanskih enot. Upamo, da se nam bo želja izpolnila in da se nam bo pridružil še več mladincev in mladink!“ je končala Vesna.

IGOR KREVL

ZIVALSKI VRT LJUBLJANA:

Obisk se je podvojil

Z namenom, da ob koncu sezone napišemo nekaj o našem živalskem vrtu, smo se zgodnjega jutra napotili po makadamski cesti po Večni poti. Kljub zgodnji uri nas je sprejel vesel živ-zav otrok VVZ Ciciban iz Ljubljane.

Potrkali smo in vstopili v prijeto toplo pisarno, kjer so nam postregli z vsemi informacijami, ki smo jih želeli. Do konca meseca septembra je ZOO obiskalo ca. 140.000 obiskovalcev. Od tega je dobra polovica odraslih, ostalo pa otroci, bodisi v spremstvu staršev ali pa v sklopu izletov VVZ in šol. In to ne samo iz ljubljanskih šol ampak iz cele Slovenije in tudi izven nje.

Da pa ne bi dobili vtisa, da ga obiskujejo samo otroci, naj povemo, da je veliko število starejših izletnikov, saj vrt nudi poleg ogleda živali današnjemu človeku tudi prepotrebno rekreacijo in sveži gozdni zrak. Če prislunemo tem obiskovalcem, lahko velikokrat slišimo pohvalne besede v prid ZOO, saj je v zadnjem času še posebno čist in urejen. Zato bi bilo morda pametno, da si uprava vrta omisli knjigo vtisov, v katero bi lahko vsak vpisal svojo pohvalo, mnenje ali morebitni predlog.

Največje število obiskovalcev je bilo v mesecu maju, čez teden pa je nedelja tista, ki nosi to število.

Obisk bi bil po mnenju članov delovne skupnosti ZOO večji, če bi bila cesta boljša, hkrati pa bi bilo potrebno urediti parkirišče, saj se je že zgodilo, da je bilo ob vrtu prečk. 140 avtomobilov. V letošnjem letu je priskočilo na pomoč tudi nekaj podjetij, tako je hotel Lev podaril par levčkov, brionski ZOO mlado

kot igra, pa vendar, ko smo začeli streljati, so se začela tresti kolena in roke. V ustih pa nam je šumelo: „Naša prva bitka se je začela.“

S položajem se ne umaknemo, predali se ne bomo! smo bodrili drug drugega.

Zelo ponosni smo bili, ko smo izvedeli, da smo premagali četo plavivih. Ponosni na uniformo, puško, rdeči trak okoli roke in na rdečo zvezdo na kapi. Ponosni na svojega komandanta, saj se je v tistih trenutkih med nami razvil pravo partizansko prijateljstvo in tovarištvost.

Danes mislim, da nihče več ne ve, kako je pravzaprav bilo. Našo zgodbo smo povedali že večkrat in vsakič drugače, vsakič je kdo kaj dodal. Nastala je prava „fantastična“ partizanska zgodba.

Nikoli ne bom pozabila razočaranih obrazov nas mladincev, ko so nam sporočili, da je vaj konec. Vsi smo si želeli, da se še enkrat ponovi, zato smo izrazili željo, da bi še nadalje sodelovali z JLA kot stalni člani partizanskih enot. Upamo, da se nam bo želja izpolnila in da se nam bo pridružil še več mladincev in mladink!“ je končala Vesna.

IGOR KREVL

Devetmesečno poročilo izvršnega odbora TTKS Ljubljana Vič-Rudnik o uresničevanju dogovorjenega programa

Telesna kultura je letos prvič vključena v sistemsko obravnavanje in financiranje iz OD zaposlenih. Vendar se težišče realizacije prenaša v drugo polovico leta, saj telesnokulturna dejavnost praktično do julija ni razpolagala s finančnimi sredstvi za govornjeni program.

Program in finančni načrt TTKS Ljubljana Vič-Rudnik, TTKS Ljubljana in TKS SR Slovenije so se obravnavali v treh konferencah 6. junija in v skupščini 10. junija, ki je posebno obsežno skemno programu dala končno podobo. Ob tem lahko ugotovimo, da smo v naši občini dokaj uspešni, da so se program sprejeli samoupravno z delegatskimi odnosi, zato je bila razprava res široka. Za primer naj omenimo, da smo doslej edini v Ljubljani tako obravnavali program TKS Ljubljana.

Ker sta bila program in posebno finančni načrt TTKS Ljubljana Vič-Rudnik skrbno pripravljena in podrobno razčlenjena, je realizacija potekala dokaj tekoče, čeprav v tem času še niso bile sklenjene pogodbe z osnovnimi telesnokulturnimi organizacijami. Kritično je mogoče pripomniti, da posamezne komisije niso znale najti dovolj stika z osnovnimi telesnokulturnimi organizacijami, TOZD in krajevnimi skupnostmi. Zakasnitve nastale pri tistih postavkah programa, kjer so za izvedbo potrebni strokovni načrti: vzdrževanje objektov, urbanistična kumetacija. Uspešno pa smo se vključili pri množičnih akcijah. Prejeli smo pohvalo za udeležbo na „Pohodu ob žici okoli Ljubljane“, plavalni tečaj za otroke in odrasle so bili rekreativno obiskani (3 izmene), organizirano je bilo tudi rekreativno plavanje in varstvo s športnimi programi na treh objektih. V pripravi so tudi tri nove TRIM steze, usposobljeni dve TRIM telovadnici in pričeta akcija za smučarski tek. Ocenjena je večina objektivno telesnokulturnih organizacij.

Težava, ki jo je treba posebej omeniti, je še vedno pomanjkanje strokovnih kadrov, kar vpliva na obseg dejavnosti organizacij. Zaradi amaterskega značaja našega področja so obremenjeni telesnokulturni delavci v osnovnih organizacijah pri realizaciji precejšnje, saj so zahteve čisto profesionalne. Pričakujemo bodo v nadaljnjem obdobju te težave precej manjše.

Popolnoma odprto in kritično pa je vprašanje novih pokroviteljev telesnokulturnih objektov, ki jih v naši občini najbolj primanjkuje, kar se močno odraža pri rekreaciji delavcev in občank. Tesno je bilo tudi sodelovanje z Občinsko konferenco SZDL in sindikatov, ter organi občinske skupščine.

V številčnem delu poročila naj najprej ugotovimo, da so po hodki po sporazumu (0,74 bruto OD ali 1,06 % neto OD) 30. septembra znašali 6.465.000 din, ali 70 % (plan 75 %) tega iz gospodarstva 4.570.031 din, iz negospodarskega 1.893.211 din in privatnega sektorja 1.854 din. Dohodki športne stave in lota pa 30.740 din. Za izvedbo programa je nakazanih 4.445.000 din, pri čemer niso pokrite še vse obveznosti od 1. januarja 1974 zaradi zakasnitve, ki bodo odpravljene v naslednjem mesecu. Čeprav samoupravni sporazum za združevanje sredstev v TKS Ljubljana še ni bil sklenjen, je izvršni odbor TKS Ljubljana odobril 418.000 din, t. j. 10,3 % od vsote, ki jo je odobrila skupščina TTKS Ljubljana Vič-Rudnik (ta je 1.674.000 din) predlog je znašal 2.635.000 din).

20. septembra smo prejeli v vednost novi predlog finančnih postavk in kriterijev, ki jih je pripravila Komisija za vrhunski šport pri TKS Ljubljana. O njem sta takoj (25. 9. 1974) pripravila delegacija za TKS Ljubljano in Izvršni odbor TTKS Vič-Rudnik. Ugotovljeno je bilo zvišanje celotnega predloga od 12.198.000 din na 13.007.000 din (zadnji predlog od 10. pa znaša 13.111.000 din) oz. postavke vrhunski športniki 7.652.000 din na 9.406.305 din, največ na račun ekonomskega najemnin oz. povečanja števila ur, nabava rekvizitov, višjih plačilnih stroškov in uvedbe mladinskih kategorij, kljub izpadu narin (900.000 din). Predvidena realizacija oz. končni predlog za združevanje je bil 10.787.000 din (14. oktobra 10.906.605 din). V novem predlogu so upoštevane nekatere pripombe naše skupščine (izločene hranarine, upoštevani stroški SD Krim, ekonomske najemnine – toda po neenotnih kriterijih zmanjšane nagrade, združevanje sredstev za slepe, gluhe in slišno lidne v TKS Ljubljana).

Druge pomembnejše pripombe: izločitev profesionalnega gomete, celovito obravnavanje programov organizacij, upoštevati reamaterizacije, ukinitve nakupov in prodaje igralcev, zmanjšanje potnih stroškov in cenejši sistemi, zmanjšanje nesporazumov merij med panogami – posebno igre – individualni šport, ki so plod neurejenih razmer v preteklosti in tudi privilegirane kategorije stopa do finančnih sredstev, dogovor med športnimi ambulancami v Ljubljani, konkretiziranje postavk za kvalitetne prireditve niso bile upoštevane ter utemeljitev za to tudi nismo prejeli.

Pri prehodu od „zelenih brošur“ odločamo in prispevam samoupravni sporazum je bilo telesni kulturi zaradi lastnih prihodkov odšteti 5.000.000 din, ki po mnenju skupščine TTKS Ljubljana Vič-Rudnik ne morejo iti na račun baze, ki s svojim programom teh dohodkov ne ustvarja.

Izvršni odbor TTKS Ljubljana Vič-Rudnik je po samoupravnem sporazumu dolžan poročati tudi o porabi sredstev TTKS SR. TKS SR je z območja naše občine prejela 952.407 din od podpisanih 1.315.000 din (74 %). Podatkov o celotnem prihodku te skupnosti še nimamo, realizacija do 1. avgusta znaša 10.889.110 din. Sredstva se bodo združevala do vključno 25.000.000 din. Podrobnejši pregled sedemmesečne realizacije programa je objavljen v Informacijah TKS SR Slovenije, številka 10/74.

Od pomembnejših akcij te skupnosti naj omenimo še, da je bila izvedena razprava o statusu vrhunškega športnika (ki je v jugoslovanskem merilu še ni dovolj razčiščen), pripravljen delovanje kreditni sklad, organizirano posvetovanje TTKS Dobri. Stalna pa je tudi pomoč te skupnosti pri reševanju skupnih problemov v telesni kulturi.

Zaključimo lahko, da se prvi uspehi (povečanje množičnosti, boljša skrb za objekte) že kažejo. Obenem pa je treba reči, da vrsta problemov počasneje rešuje, kot bi se lahko, predvsem zaradi naštetih problemov.

Podrobnejše informacije o uresničevanju programa in prihodkih mih so na razpolago pri TTKS Ljubljana Vič-Rudnik.

IO TTKS LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Potreba po osnovni šoli

S pridobitvijo novih prostorov v stavbi Doma upokojencev na Viški cesti je dejavnost krajevne skupnosti Vič postala aktivnejša. Do leta 1972 prostorov za normalno delo ni imela. Zato je razumljivo, da je bilo delovanje minimalno, ker občinski sestanki v gasilskem domu niso zadostovali za plodnejše delo.

Vodstvo krajevne skupnosti s tovaršem OREŠKOVICEM ne čelu vodi delo komisij, ki samostojno delujejo v okviru svoje stroke. Te so:

- komisija za kulturo in prosveto (7 članov)
- komisija za komunalno gospodarstvo (5 članov)
- poravnalni svet (3 člani)
- socialno zdravstvena komisija (7 članov)

- svet potrošnikov (5 članov)

Pri svojem delu stremijo za tem, da bi čimhitreje ter uspešneje reševali probleme, ki tarejo stanovalce na njihovem območju. Pri delu pa jih močno omejujejo dodeljena sredstva, katerih pa je dovolj le za manjše akcije. Trenutno se ukvarjajo z dokončno ureditvijo Viške ceste. Želijo tudi dobiti prostore za potrebe mladine in drugih občanov. Čuti se velika potreba po izgradnji osnovne šole ter večje vzgojno varstvene ustanove. Na območju KS Vič pre-

biva približno 7000 občanov. To so večinoma mlade družine, ki imajo predškoli ter šoloobvezni naraščaj. Ker v bližini ni osnovne šole, obiskujejo učence pouk v centru mesta, kjer je dovolj prostih učilnic. V mesto se vozijo s posebnimi avtobusi. Tak način obiskovanja pouka pa za najmlajše ni najbolj primeren. Zato so želje občanov in vodstva KS upravičene. Podoben problem je tudi z varstvenimi ustanovami, ker je število mest v obstoječih ustanovah občutno premajhno za tolikšno število otrok.

Vodstvo KS Vič si prizadeva, da bi s pomočjo občine Vič-Rudnik čim hitreje rešili vse zgoče probleme, ki tarejo stanovalce na njihovem območju.

M. POTOČNIK

ZPM obveščča

Občinska zveza prijateljev mladine se bo v kratkem sestala na svoji letni skupščini. Ob tej priložnosti naprošam vse predsednike društev v krajevnih skupnostih, da sprejmejo nova pravila, da aktivirajo delo v svojih društvih in hkrati s tem sprejmejo programe svojega dela, katere naj vključijo v skupni program krajevnih skupnosti.

Posnemanja vredno!

Društvo prijateljev mladine pri krajevni skupnosti Milan Česnik organizira vsako sredo popoldne ob 17. uri v vzgojno varstvenem zavodu Bičevje (Vidmarjeva 10) uro pravljic. Požrtvovalne vzgojiteljice tega zavoda nudijo brezplačno vsem tistim malčkom od 3. do 6. leta starosti, ki niso zajeti v organizirano varstvo, uro razvedrila. V tem času najmlajši poslušajo pravljice, pojejo, plešejo, rišejo in se igrajo. Ob strokovnem nadzoru je tako tudi tem otrokom dana možnost, da se srečajo s svojimi vrstniki in z igrami, ki jih pogrešajo. Uro pravljic vsak teden obišče 24 do 25 otrok, sprejeli bi jih morda še več, če bi imeli na voljo prostore in pedagoško vodstvo. Ne glede na to, je tako potezo društva prijateljev mladine Milan Česnik vredno pozdraviti in hkrati tudi postaviti za vzor povsod tam, kjer otroci v večini niso deležni organiziranega otroškega varstva. Naj ob tej priložnosti povemo, da ura pravljic teče že od meseca marca in da je to prvi primer tako organiziranega razvedrila v taki obliki za naše najmlajše na področju naše občine in verjetno tudi v mestu samem.

Kros v Podpeči

V soboto, 19. oktobra, je bil v Podpeči jesenski kros telesno-kulturnih organizacij TTKS Vič-Rudnik, katerega se je kljub slabemu vremenu udeležilo 84 tekmovalcev in 18 ekip iz petih športnih društev oziroma klubov naše občine. Zaradi orientacijskega pohoda v organizaciji „Partizana“ Slovenije na Otočcu se krosa niso udeležili člani TVD Partizan – Trnovo.

REZULTATI: Mlajše pionirke (800 metrov, 15 tekmovalk): 1. Iris Petek (SK Brdo) 3,56.00, 2. Janja Topčagič (Partizan Vič) 4,01.00, 3. Tatjana Kocovšek (SD Podpeč – Preserje) 4,18.00. Ekipno: TVD Partizan Vič (Topčagič, Hrvatina, Dobrovoljč). Mlajši pionirji (1000 m, 21 tekmovalcev): 1. Marjan Grudnik (Partizan Vič) 4,05.20, 2. Niko Cepon (SK Brdo) 4,14.40, 3. Iztok Snoj (SK Brdo) 4,30.20. Ekipno: SK Brdo (Cepon, Snoj I, Suhadolnik, Kocjančič). Starejše pionirke (1000 m, 11 tekmovalk): 1. Martina Modic (SK Brdo) 4,40.00, 2. Vika Rus (SK Brdo) 4,54.00, 3. Erika Jančar (Partizan Vič) 5,05.00. Ekipno: SK Brdo (Modic, Rus, Sedej).

Starejši pionirji (1500 m, 11 tekmovalcev): 1. Aleš Marinčič (badminton klub Olimpija) 7,28.08, 2. Franc Kukec (Kajak-kanu klub Ljubljana) 7,30.00, 3. Ciril Krašnja (badminton klub Olimpija) 7,32.00. Ekipno: Badminton klub Olimpija. Mladinke (1500 m, 4 tekmovalke): 1. Milena Accetto (SK Brdo) 10,16.04, 2. Tatjana Krenker (badminton klub Olimpija) 12,04.00, 3. Janja Črnjavič (badminton klub Olimpija) 12,04.06, 4. Mojca Tratnik (badminton klub Olimpija) 12,04.20. Ekipno: Badminton klub Olimpija. Mladinci (3000 m, 4 tekmovalci): 1. Marjan Čuden (SD Podpeč – Preserje) 14,02.00, 2. Zdeno Zalar (SD Podpeč – Preserje) 14,30.00, 3. Jože Nagode (SD Podpeč – Preserje) 14,56.00, 4. Viktor Svigelj (SD Podpeč – Preserje) 15,21.00. Ekipno: SD Podpeč – Preserje. Članice (2000 m, 3 tekmovalke): 1. Cena Sedej (SK Brdo) 10,48.00, 2. Vita Bohinc (Badminton klub Olimpija) 11,30.00, 3. Eta Zupančič (badminton klub Olimpija) 12,46.00. Ekipno: Badminton klub Olimpija. Člani (6000 m, 14 tekmovalcev): 1. Franc Zalar (SD Podpeč) 26,28.15, 2. Zdenko Remic (SD Podpeč) 26,29.30, 3. Anton Svete (SD Podpeč) 26,43.04. Ekipno: SD Podpeč – Preserje (Zalar, Remic, Svete, Grča).

N. S.

IZ ŠŠD

ŠŠD začela z delom

Krepko smo že zakoračili v novo šolsko leto, šolska športna društva so pripravila nov program za letošnja tekmovanja. Sodelovali bodo učenci osnovnih šol: Bičevje, Vič, Trnovo, Oskar Kovarčič, Vrhovci, Brezovica, Dobrova, Polhov Gradec, Ig, Velike Lašče, Skofljica, Preserje, Horjul. Tekmovali bodo v košarki, smučanju, namiznem tenisu, krosu, gimnastici, streljanju, nogometu, odbojki, rokometu in med dvema ognjema. Košarko bodo igrali po ligaškem sistemu, ostale discipline pa bodo na sporedu v mesecu aprilu, ko bo na sporedu Teden športa. To je vsekakor hvale vredna zamisel.

ŠSD so določila v svojem programu, da lahko šole tekmujejo le v tistih panogah, ki jih redno vadijo, da mora tekmovalno ekipo vedno spremljati vadiatelj, ki bo moral izpolnjevati dnevnik dela, s katerim bi utemeljili uporabo sredstev, 25 % stroškov krije TIS, TTKS pa krije ure, ki presegajo 30 %. TTKS je poleg tega pripravljena financirati vse šole v naravi, tako da bo omogočeno vsem otrokom, da se je udeležijo.

Na sestanku ravnateljev osnovnih šol so razpravljali tudi o zasebnosti šolskih telovadnic. Na predlog, da bi telovadnice uporabljali tudi sindikati do 22. ure, so šole odgovorile različno. Nekatere šole pravijo, da ne morejo zahtevati od hišnika, da bi telovadnico zaklepal ob 22. uri, ker mora zjutraj že ob štirih vstati. Druge šole se zopet pritožujejo nad nepazljivim ravnanjem z dvorano in rekviziti. Sklenili so, da mora biti prisoten trener, ki bo pazil na disciplino. Pogodbo za uporabo telovadnic morajo podpisati ravnatelj šole, predsednik sindikalne organizacije in IO TTKS. Tako telovadnice ne bodo ostajale prazne, služile bodo svojemu namenu, v njih se ne bodo športno udeleževali le najmlajši, temveč tudi tisti, ki jim je v zimskih dnevih to edina možnost rekreacije.

S. VERSTOVŠEK

Brez telovadnice!

V edinem nekoliko večjem prostoru v avli osnovne šole Vrhovci imajo učenci redne šolske ure telesne vzgoje. Ob lepšem vremenu pa se preselijo na zunanja igrišča, kjer imajo športne naprave za košarko in rokomet. Zaradi prostorske stiske in odvisnosti od vremena ima šolsko športno društvo omejene možnosti za večji aazmah. Kljub temu pa dosegajo na medšolskih občinskih tekmovanjih v nekaterih športnih panogah zelo dobre rezultate. Letos novo nastavljeni predavatelj telesne vzgoje M. Tomažičič vlagava vse svoje strokovno znanje in moči za čimvečji razmah rekreativno športne dejavnosti med učenci. Skupaj z njimi z upanjem gleda v prihodnost, v kateri naj bi šola dobila sodobno telovadnico z vso moderno športno opremo.

Cepav se je pouk šole pričel pred dobrim mesecem, je uspel pripraviti žensko in moško ekipo tekačev, ki je sposobna na bližnjem jesenskem krosu v Ljubljani poseči po prvih mestih. Vendar ima ŠSD poleg sekcije tekačev tudi sekcije v košarki in namiznem tenisu. Nogometaši in rokometasi pa vadijo lahko le na zunanjih igriščih in so zato pri delu močno odvisni od vremena, ki jim v tem času že močno nagaja. Sekcije imajo vadbo po 2 x tedensko, v urah, ki ustrežajo učencem.

Za normalno delo ima ŠSD osnovne šole Vrhovci zagotovljenih dovolj sredstev. Del denarja so zbrali tudi učenci sami s članarino. S tem denarjem so si zagotovili nastopanje na vseh športnih prireditvah v občini in tudi izven njenih meja. Z zastavljenim načrtom in marljivim delom si bo pod vodstvom mentorice tovaršice Vehovar in predavatelja telesne vzgoje šolsko športno društvo ohranilo ugled, ki si ga je, kljub slabim pogojem za delo, pridobilo.

M. POTOČNIK

KOŠARKA

Usoda Trnovčanov nejasna

Končano je letošnje prvenstvo v I. A slovenski košarkarski ligi. Novi prvaki so igralci ŽKK Maribora, ki bodo nastopali v drugi zvezni ligi, za sedaj pa sta znani le dve moštvi, ki bosta morali zapustiti društvo najboljših slovenskih ekip – Lesonit in Radenska, medtem ko o svoji usodi ne vedo niti deseto plasirani Marles, prav tako pa deveti Trnovčani, ki bi v primeru slabe uvrstitve slovenskih predstavnikov v drugi ligi tudi morali v nižji razred tekmovanja. Poglejmo, v katerem primeru:

Znano je, da bo Slovenijo v drugi zvezni ligi zastopalo pet klubov in to: Ilirija, Slovan, Domžale, Rudar in Maribor. V primeru, da bi na koncu prvenstva ligo moral zapustiti en slovenski klub, potem bi I. A republiško ligo zapustil (seveda poleg Lesonita in Radenske) Marles, če pa bi iz II. lige izpadla dva slovenska predstavnika, pa bi ista usoda doletela tudi igralce Trnovega. Torej, njihov status bo jasn šele po končanem prvenstvu v drugi ligi ...

Po besedah trenerja Trnovega Mihe Lokarja pred pričetkom prvenstva je njihov cilj v petem zaporednem nastopu v najkvalitetnejši slovenski ligi, tudi tokrat bil – obstanek v ligi. Deveto mesto, kot smo že povedali, jim tega ne zagotavlja, če-

prav bi po nekaterih igrah in zmoglostih lahko pristali na mnogo varnejšem mestu ...

V primer navedimo samo srečanje z Novoteksom doma, ko so že tako rekoč dobljeno tekmo izgubili (76:77), nato nerazumljivo slaba igra v Ilirski Bistrici, kjer so klonili pred najslabšim moštvom lige – Lesonitom; na drugi strani pa so v nekaterih srečanjih zaigrali za res izvirnost (zmaga v Ajdovščini, odlična igra v predzadnjem kolu doma s kranjskim Triglavom – zmaga 91:69!), toda osvojenih 16 točk je bilo premalo za kaj več kot deveto mesto, plasma, ki bo o dokončni usodi Trnovčanov znan šele konec aprila prihodnjega leta ...

NIKO ŠOŠTARIČ

USPEŠNI STRELCI IZ KRIMA

PRODOR KRALJIČA!

Po napornih republiških in državnih prvenstvih, kjer so v mladinski konkurenci zasedli praktično vsa prva mesta, strelci Krima niso počivali. V mesecu septembru so imeli na programu kar tri tekme.

Tako so se trije krimovci udeležili dvoboja reprezentanc Varšave in Ljubljane v Varšavi. V olimpijskem matchu (60 strellov leže, 20 stoje, 20 kleče) je Kraljič streljal za ekipo namesto Hauptmana; tokrat so svoje tekmece premagali (Kraljič-Krim 546, Mrkun-Krim 545, Kleindienst-Krim 520) z

novim ekipnim republiškim rekordom.

Na troboju mladih športnikov Furlanije-Juljske krajine, Koroške in Slovenije je prav tako sodeloval krimovec Kraljič. S standardno zračno puško je dosegel najboljši rezultat med udeleženci – 378 od 400 možnih krogov.

V nedeljo, 29. 9. 1974 pa je bilo republiško tekmovanje za Klajnskov memorial. Po pravilih se strelja z malokalibrsko puško serijske izdelave, ekipo pa sestavljajo član, mladinec, pionirka in pionir.

Krimovci so osvojili zelo solidno tretje mesto z naslednjimi rezultati: Mrkun Janez – 496 krogov, Kraljič Andrej – 480 krogov, Podržaj Majda – 425 krogov, Križmanič Božo – 365 krogov.

ZLATKO PODRŽAJ

Vpis v SD Krim

SD Krim razpisuje pogoje za vpis v članstvo v zimski sezoni (zračno orožje) 1974/75.

Interesenti, ki bi se želeli udeleževati v strelskem športu rekreativno in v smislu množičnosti, se lahko včlanijo v družino s pogojem, da plačajo letno članarino v višini 20 din ob prevzemu članske izkaznice.

Družina bo prav tako sprejela omejeno število kandidatov tekmovalcev, ki bodo opravljali tečaj športnega streljanja teoretično in praktično in sicer pod vodstvom trenerja I. razreda.

Pogoji za sprejem kandidatov tekmovalcev so:

1. Starost od 12 do 19 let.
2. Soglasje staršev.
3. Plačilo članarine v višini 20 din.

Vsi, ki se hočejo vpisati, naj pošljejo osebne podatke, naslov, željo udeleževanja (rekreativno, tekmovalno), razpoložljiv prosti čas in eventualne druge podatke na naslov:

STRELSKA DRUŽINA KRIM, Pot k ribniku 20, 61000 Ljubljana, pod oznako „Za vpis“.

Ob pričetku zimske sezone bodo interesenti prejeli vabilo z razporedom vadbe.

Obrazložitev:

Zaradi popolnega nepoznavanja strelskega športa prihaja večkrat do napačnega vrednotenja tega športa. Tako mnogi smatrajo strelsko organizacijo za napol vojaško (menda zato, ker tudi vojaki streljajo), čeprav so ostali športi pravzaprav enako vojaško pomembni. Potrebno je povedati, da se v športnem streljanju uporabljajo izključno športna orožja, ki so izdelana po mednarodnih normah (tako kot disk, košarkarska žoga, avtomobil F 1), uporabljata se športno strelivo in druga oprema, ki nima vojaškega pomena. Tudi v strelskem športu je možno zagotoviti uspeh samo s sodobnim načinom treninga, s strokovno usposobljenostjo trenerjev in z „garanjem“, tako kot pri drugih športih in ne morda z mrimo roko, ostrim očesom, mirnimi živci in podobnimi kavbojskimi super vrlinami, ki jih žal mnogo prepogosto slišimo iz ust marsikaterega profesorja predvojaške vzgoje, oficirja-instruktorja ali tudi športnega strokovnjaka z diplomom VŠTK.

Strelski šport je eden redkih, kjer se lahko popolnoma enakovredno pomerita moški in ženska; toda žensk je v naših strelskih organizacijah (tako trenerjev kot tekmovalcev) veliko manj kot moških. Zakaj je temu tako?

Soglasje staršev je pogoj za sprejem kandidatov tekmovalcev. Zahteva je dana zaradi tega, ker se je že večkrat zgodilo, da smo več mesecev ali celo let trenirali in izgrajevali talentiranega tekmovalca, potem pa so starši ugotovili, da je učni uspeh njihovega otroka „zaradi streljanja“ slabši in mu niso več dovolili trenirati.

Vadba tekmovalca je namreč zelo draga – najprej je tu oprema kot jopič, hlače, čevlji, rokavice, očala itd., vse to pa je vezano na uvoz iz inozemstva. Poleg tega pa to opremo težko uporabljata drug tekmovalci, ker je izdelana po meri. Najcenejša puška stane 5.000 din, en strel z zračno puško je vreden 20 par, strel z MK pa 1,50 din. Vse to pa je le del direktnih stroškov.

Pri vsem tem pa je treba povedati, da so najboljši tekmovalci SD večkrat tudi v šoli med najboljšimi. Interes SD Krim je tudi ta, da sprejme kandidate tekmovalce z solidnim uspehom v šoli.

Trim telovadnica zopet odprta

Obveščamo vas, da bo v TVD Partizan Trnovo dne 3. novembra 1974 zopet odprta TRIM telovadnica, ki bo letos v večjem prostoru in še bolj opremljena.

Zato, da opremo telovadnice z najsodobnejšo opremo in vam jo priporočamo, smo se odločili zato, ker smo prepričani, da smo ljudje v današnjem času premalo telesno aktivni. Prosti čas se z industrializacijo podaljšuje, vse večja avtomatizacija zmanjšuje nekdanj pretežno fizično delo, ki pa tudi zaradi svoje specifičnosti (stalno sedenje, delo stoje, stalno pripogibanje) povzroča delavcu telesne deformacije in okrnjene fiziološke funkcije. Stalna živčna in mišična napetost povzročata kronično telesno in duševno utrujenost. Storitnost je zaradi tega manjša, število nesreč pri delu pa se večja. Gimnastične vaje v delovnih odmorih in športna rekreacija po delu pa sta dejavnika, ki uspešno popravljata negativne telesne in duševne spremembe človekovega organizma, izboljšujeta človekovo počutje in večata storitnost. Zaradi vsega navedenega torej ni naključje, da imajo ravno industrijsko najbolj razvite države tudi najbolj urejeno športno rekreacijo svojih državljanov. TRIM telovadnice, ki jih pozna jo v svetu pod imenom „športni kabinet“ uvajajo v urade in podjetja tako, da delavci lahko vadijo tako rekoč na delovnem mestu.

Ker pri nas občani še nimajo možnosti vadbe v delovnih organizacijah in je verjetno še precej časa ne bodo imeli, vam priporočamo uporabo TRIM telovadnice v našem društvu.

Telovadnica je opremljena s sodobnimi napravami, ki omogočajo celotno telesno in duševno sprostitve. Program vadbe je sestavljen tako, da vključuje vaje gibljivosti, vaje moči in aerobne vaje. Prav zadnje so velikega pomena, ker ohranjajo in krepijo delovanje dihal, krvnega obtoka in srca. Seveda pa je treba vaje pravilno in smotno izbrati. Prav to pa je v naši TRIM telovadnici možno, ker bo v telovadnici stalno prisoten strokovnjak, s katerim se boste lahko posvetovali in bo vsakemu posamezniku svetoval tiste vaje, ki najbolj sproščajo pri delu obremenjene skupine mišic in neaktivne skupine mišic pri delu.

Podatki o telovadnici: velikost: 22 x 9 m; oprema: kolo, naprava za veslanje, telovadni drog, univerzalni letvenik, naprava za smučanje, ravna deska in mostnice, uteži, žoga za boks, miza za namizni tenis, itd.

URNIK:

Ponedeljek	18. do 22. ure
Torek	16. do 20. ure
Četrtek	16. do 22. ure
Petek	16. do 20. ure
Sobota	16. do 20. ure

Pravico uporabljati TRIM telovadnico ima vsak, ki plača društveno letno članarino (50 din). Vemo, da s to kratko informacijo o možnostih vadbe v naši TRIM telovadnici nismo zajeli vseh možnosti, ki jih boste imeli pri vadbi, vendar vseeno upamo, da nas boste obiskali in bo športna rekreacija prav tako sestavni del vašega življenja.

Zelimo vam veliko zadovoljstva pri vadbi.

VABLJENI!

TVD PARTIZAN TRNOVO
LJUBLJANA
Borsetova 2

Šport v delovnih organizacijah

Šport in rekreacija v Hoji

Z ustanovitvijo temeljne telesno-kulturne skupnosti občine Vič-Rudnik, katere člani so vsi TOZD in DSSS kolektiva, se je močno povečalo zanimanje zaposlenih za športno rekreativno dejavnost v okviru podjetja. Posebno se je pokazal interes za rekreacijsko vadbo v različnih športnih panogah. Na občinskih tekmovanjih, mestni TRIM ligi in na zimski ter letni lesarijadi so podjetje zastopali športniki v naslednjih disciplinah: kegljanje, streljanje, mali nogomet, plavanje in smučanje. Športni aktiv HOJE vodi tovariš B. KERN, ki organizira skupne akcije v okviru podjetja in sodeluje pri akcijah TOZD. Te imajo svoje športne referente, ki organizirajo akcije v okviru lastnih TOZD, ter sodelujejo pri skupnih tekmovanjih v imenu podjetja. S tem načinom organizacije so pritegnili v športno rekreativno dejavnost tudi zaposlene v bolj oddaljenih obratih, ki so v Podpeči, Polhovem Gradcu, Robu na Dolenskem in Skofljici. Zaposleni v teh obratih so se doslej le redko udeleževali športnih akcij v okviru podjetja, ker imajo v prostem času dovolj dela na domačijah ali pa že sodelujejo v športnih društvih v domačem kraju.

Za športno rekreativno dejavnost je bilo v letu 1974 porabljenih 18.000 dinarjev. Stroške so v celoti pokrili iz prispevka 0,74 % od bruto osebnega dohodka vseh zaposlenih v podjetju.

Za delovanje športno-rekreativne dejavnosti trenutno nimajo nobenih težav. Podjetje je zainteresirano za čimhitrejšo dokončno izgradnjo športnega parka Svobode, ker vidi v tem večje možnosti za razvoj športne rekreacije. V ta namen so pripravljene denarno podpreti prizadevanja kolektiva športnega parka, ki bi imel pri razširitvi igrišč in atletskih naprav velike stroške.

Zavedajo se, da vsi občani in člani kolektiva potrebujejo za svojo popoldansko rekreativno dejavnost dovolj atletskih naprav in igrišč.

M. POTOČNIK

Pomanjkanje prostorov za trening

Pokali in priznanja, ki jih je dobilo podjetje Iskrinega raziskovalnega inštituta na raznih športnih tekmovanjih, kažejo, da v okviru podjetja deluje športno-rekreativna dejavnost z velikim uspehom. Največji zaslug za take rezultate ima vodstvo športne sekcije, katere predsednik je tovariš L. DRVARIC. Športniki kolektiva se redno udeležujejo občinskih, mestnih ter tradicionalnih tekmovanj podjetja Iskra. Udeležujejo se jih v naslednjih disciplinah: mali nogomet, odbojka, namizni tenis, šah, streljanje, baliranje, kegljanje in smučanje. Vsaka športna disciplina ima svojo vodjo, ki vodi priprave pred tekmovanji. Hkrati je tudi kapetan ekipe.

Za udeležbo na tekmovanjih, za potne in bivalne stroške vseh športnih ekip bodo letos porabili predvidoma okoli 40.000 dinarjev. Del tega denarja se je porabilo tudi za najem kegljišča v domu Maksa Perca, kjer športniki enkrat tedensko vadijo. Kupili so si tudi enotne tekmovalne drese za vse ekipe. Vse te stroške krije sindikalna organizacija Iskre.

V športno rekreativno dejavnost se največ vključujejo mladi iz proizvodnih oddelkov. Ker je v prihodnjem letu predvidena reorganizacija podjetja, je zanimanje po pričakovanju nekoliko popustilo.

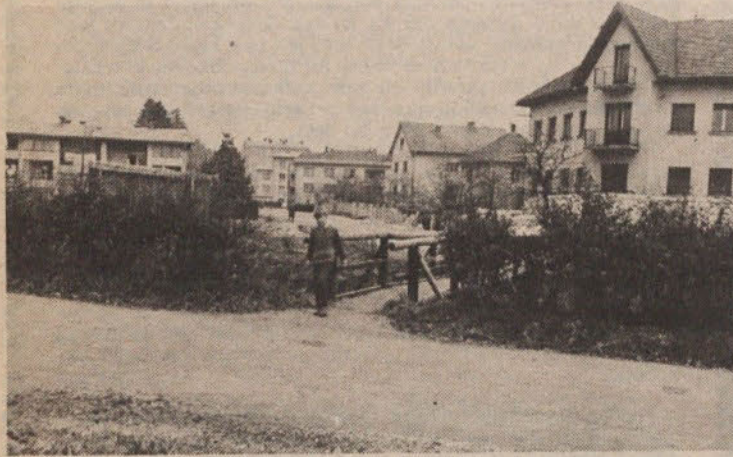
Največji problem, ki ga ima vodstvo sekcije pri še večjem razmahu športne dejavnosti v okviru podjetja, pa je prostor. Kljub vsemu trudu od strani podjetja, kljub prošnjam na TTKS občine Vič Rudnik, še vedno ne morejo najti proste telovadnice, ki bi bila vsaj enkrat tedensko po dve uri na razpolago samo za razvijanje njihovih športnih sekcij. Edina izjema so že prej omenjeni kegljači. Vse ostale športne sekcije pa so ovisne od iznajdljivosti njihovih vodij ter zunanjih vremenskih razmer.

Ob boljših pogojih bi se rekreativna športna dejavnost med zaposlenimi še bolj razširila. S tem bi dosegli na športnem terenu še vidnejše uspehe.

Občina v sliki in besedi

Posnetek je z vaje „Jesen 74“, kjer so sodelovali pripadniki teritorialne obrambe partizanskih odredov in enot JLA.

Posnetka prikazujeta stanje pred in po obilnem deževju, ko je narasla Gradaščica odnesla most med Vrhovnikovo in Mencingerjevo ulico. Šolarji iz osnovne šole Bičevje, pa tudi tukajšnji občani si želijo, da bi kmalu postavili nov mostiček, ki bi jim tako močno skrajšal vsakodnevne poti.

OČE SE JE UBIL, KO JE REŠEVAL SINOVA

Omamni plini povzročili tragedijo

Tragični dogodek v Dolenji vasi pri Polhovem Gradcu je resno opozorilo, da je treba biti pri odpiranju silosov skrajno previden, ker se razvijajo v silosih nevarni omamni plini

V sredini oktobra se je zgodil v Dolenji vasi pri Polhovem Gradcu tragičen dogodek. Pri reševanju svojih dveh sinov iz kreppljve smrti je izgubil življenje Franc Oblak, 46-letni skladiščnik iz vasi. Tragični dogodek, ki je posledica nesrečnega slučaja, je pretresel vas in okolico. Kaj se je dogajalo usodnega dne?

Točnih vzrokov in točnega poteka dogodkov verjetno ne bo mogoče povsem pojasniti nikoli. Edini očevidec, oče umrlega, namreč tudi ne more potrditi podatki, ki bi po vsej osvetli nesrečni primer. O začetku tragedije pa bo več jasno, ko bosta lahko podala izjavo sinova pokojnega, ki zaenkrat ležita v bolnišnici s hudimi poškodbami.

Kako je prišlo do nesreče, ki ima za posledico družinsko tragedijo: smrt očeta in hude poškodbe dveh sinov?

Nesreča je nastala v zvezi s pripravami za polnjenje silosa s koruzno silažo. Pri Oblakovih v Dolenji vasi so pred tedni začeli polniti osem metrov visoki betonski silos. Napolniti so ga uspeli le do višine šestih metrov, nato pa so morali z delom prekiniti zaradi slabega vremena. Dež, ki je začel padati, je onemogočil nadaljnje vskladiščenje koruzne silaže v silos, ker vlaga ne sme v silos, saj škodi silaži. Ko so prenehali z vskladiščenjem silaže, so silos na vrhu zaprli, pa tudi sicer so ga zaprli skoraj neprodušno.

Ker je bilo nesrečnega dne lepo vreme, so se pri Oblakovih odločili, da bodo dokončali začetno delo in do konca napolnili silos. Za to so opravili vse potrebne priprave. V neposredno bližino silosa so postavili rezalni stroj za rezanje silaže, ki je kombiniran z elevatorjem. S tem elevatorjem, katerega cev je segala do vrha silaže, so nameravali do konca napolniti silos. Ravno bližina tega stroja pa je bila usodna za Franca Oblaka, saj bi se sicer morda ne ponesrečil tako hudo.

Da bi začeli z delom, so morali odpreti silos na vrhu, kjer je bila meter in pol dolga in meter široka odprtina oziroma vrata. Da bi lahko napolnili silos, je bilo treba vtakniti

nastavek elevatorja preko, da pada rezana silaža v silos z vrha navzdol. Zato je bilo treba tudi v silos zaradi nameščanja nastavka.

Ko so sklenili začeti z delom, je poslal oče Franc Oblak dvanajstletnega sina na vrh silosa po lestvi, da odpre vrata na vrhu. Sin Brane je odšel po lestvi in odkril silos. Potek dogodkov je znan le iz pripovedovanja očeta pokojnega oziroma starega očeta otrok.

Čim je Brane odprl vrata na vrhu silosa, se je brez besed zvrnil in padel v silos na silažo. Ker ni bilo od njega nobenega glasu, je poslal oče Franc še drugega sina, petnajstletnega Mirka pogledat, kaj je z mlajšim bratcem. Ko je prišel Mirko do odprtine na vrhu, je tudi on brez besed padel v silos. Očeta Franca se je tedaj polotil strah. Hitro je splezal po lestvi, da bi videl, kaj je narobe in kaj se dogaja z otrokoma. Ker je očitno slutil, da je na vrhu neka nevarnost, je odprl vrata silosa ob strani pod vrhom. Brž ko jih je odprl, se je skušal vrniti po lestvi, na kateri se je povzpel tedaj tudi že oče in že stari oče Jože Oblak. Pri vračanju pa je omahnil. Vzrok, zakaj je nenedoma omahnil, bo verjetno ostal nepojasnen, verjetno pa je tudi njega omamnil plin iz silosa. Franc Oblak je omahnil na višini šestih metrov in padel z lestve z glavo navzdol. Oče Jože ga je skušal ujeti, ga je celo zgrabil za obleko, vendar zaman. Padca ni mogel preprečiti, niti zadržati ali ublažiti. Pokojni Franc Oblak je padel na tla, kjer je z glavo udaril v ohišje motorja rezalnega stroja. Smrt je bila trenutna.

Vpitje in preplah, ki je nastalo ob tem dogodku, je takoj privabilo ljudi, ki so bili v bližini. Soseda Ciril Plesternjak in Jože Osredkar sta takoj požrtvovalno priskočila na po-

Obvestilo stanovalcem in hišnim svetom

Skupščina mesta Ljubljana je dne 28. junija t. l. sprejela odlok o podrobnejši določitvi, kaj se šteje za investicijsko vzdrževanje, revitalizacijo, tekoče vzdrževanje, upravljanje in obratovanje stanovanjskih hiš na območju ljubljanskih občin.

Odlok je bil objavljen 12. julija 1974 v Uradnem listu SRS, št. 26, njegova določila pa stopijo v veljavo z 21. julijem 1974.

Odlok temelji na določitvi zakona o stanarini (Uradni list SRS št. 50/72 z dne 5. 12. 1972), v katerem je določeno, da obsega stanarina:

1. amortizacijo stanovanjske hiše,
2. stroške za investicijsko vzdrževanje stanovanja in stanovanjske hiše,
3. stroške za tekoče vzdrževanje skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši,
4. stroške za revitalizacijo obstoječih stanovanj,
5. stroške upravljanja sklada stanovanjskih hiš ter skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši.

Imetnike stanovanjske pravice bremene poleg stanarine stroški za tekoče vzdrževanje stanovanja in stroški obratovanja stanovanjske hiše. Te stroške so dolžni nosilci stanovanjske pravice plačevati v višini dejanskih stroškov.

Sredstva amortizacije morajo kriti stroške nadomeščanja stanovanj in stanovanjskih hiš. Amortizacijska doba stanovanjske hiše je glede na

konstrukcijo stavbe in kakovost materiala različna. Za standardno grajene objekte velja 100-letna amortizacijska doba.

Stroški za investicijsko vzdrževanje stanovanjske hiše obsegajo stroške, ki so potrebni za srednja in velika popravila stanovanjske hiše in stanovanja.

Stroški za tekoče vzdrževanje skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši obsegajo stroške, ki so potrebni za redno uporabo in za manjša popravila stanovanjske hiše.

Stroški za revitalizacijo obstoječih starih stanovanjskih hiš in stanovanj obsegajo stroške za obnovo ali zamenjavo gradbenih konstrukcij, elementov in instalacij brez stanovanjske opreme.

Stroški upravljanja sklada stanovanjskih hiš ter skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši obsegajo dejanske izdatke organizacije za gospodarjenje s stanovanji za upravljanje skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši.

Stroški obratovanja stanovanjske hiše – stroški, ki bremene nosilce stanovanjske pravice poleg stanarine, obsegajo izdatke za osebne dohodke zaposlenih delavcev v hišah v družbeni lastnini (hišniki, snažilke, kurjači in podobno), za nabavo in vzdrževanje inventarja, delovnih sredstev in materiala potrebnega za obratovanje stanovanjske hiše ter za komunalne storitve.

Stroški obratovanja stanovanjske

hiše so bili po dosedanjih predpisih sestavni del stanarine, razen komunalnih storitev, kar je spričo zamrznjenih stanarin dovedlo stanovanjske hiše v situacijo, da niso imele na voljo zamrznjenih stanarin za kritje stroškov normalnega obratovanja hiše.

Z izločitvijo obratovalnih stroškov iz stanarin bodo ta sredstva ostala na voljo predvsem za tekoče in investicijsko vzdrževanje stanovanjske hiše. Z uvedbo obračunavanja dejanskih obratovalnih stroškov stanovanjske hiše bo v večji meri kot do sedaj omogočeno stanovalcem, oz. hišnim svetom, da sami vplivajo na ceno in kvaliteto storitev, ki spadajo k obratovanju hiše, istočasno pa se izenačujejo obremenitve najemnikov in etažnih lastnikov.

Stanovanjska podjetja oz. enote za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini bodo v skladu z Odlokom priče obračunavati z 21. 7. 1974 obratovalne stroške v obliki akontacije na osnovi povprečnih stroškov 1 kv. m. stanovanjske površine v preteklem letu. Akontacije bodo različne glede na stopnjo opremljenosti hiše, od katere je predvsem odvisna višina obratovalnih stroškov.

10. člen Odloka določa, da plačuje imetnik stanovanjske pravice obratovalne stroške organizaciji za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami toliko časa, dokler se zbor stanovalcev in navedena organizacija ne sporazumeta drugače.

Tako določilo odloka omogoča, da se lahko stanovalci posamezne hiše odločijo, da bodo sami prevzeli opravila, ki spadajo v obratovanje hiše, oz. do bodo sami določili način izvajanja teh opravil, obračunavanja in plačevanja stroškov.

Ob tem je potrebno opozoriti na to, da se nekateri objekti ne morejo opovedovati n. pr. hišniku – zaradi tehničnih naprav, ki morajo biti stalno pod nadzorstvom (dvigala, hidrofonji itd.)

Odlok o obratovalnih stroških prenaša na stanovalce in hišne svete precejšnja pooblastila in obveznosti, ki jih bo mogoče obvladati le ob dobrem sodelovanju stanovalcev v zboru stanovalcev oz. v hišnem svetu.

Istočasno opozarjamo na to, da bo predvidoma tekom letošnjega leta sprejet tudi nov zakon o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami, ki bo podrobneje opredelil pravice in dolžnosti zborov stanovalcev oz. hišnih svetov, samoupravnih stanovanjskih skupnosti, vlagateljev in organizacij za vzdrževanje stanovanjskih hiš. Osnutek zakona je že v javni razpravi.

V septembru t. l. bodo v Ljubljani ustanovljene občinske in mestne samoupravne stanovanjske skupnosti, ki bodo s 1. 1. 1975 prevzele v upravljanje od stanovanjskih podjetij vse družbene stanovanjske hiše. Poleg tega bodo samoupravne skupnosti prevzele v upravljanje vsa tista sredstva za graditev stanovanj, ki se združujejo za solidarnostno gradnjo in ki jih vežejo temeljne organizacije združenega dela v banki.

Dosedanja stanovanjska podjetja bodo predvidoma ostala kot organizacije, ki bodo pogodbeno opravljale za samoupravne stanovanjske skupnosti tiste zadeve, ki jim jih bodo le-te zaupale, oz. tista opr-

vila, ki jih bodo nanje pogodbeno prenesli hišni sveti, če jih sami bodo želeli opravljati.

SKUPŠČINA MESTA LJUBLJANA IZVRŠNI

Občani sitni vznemirjanja

Pred časom smo že pisali o „obiskih“, ki jih pritejajo padniki vere Jehovih prič katerim občanom oziroma najbrž vsim hišam. Očitno so sedaj pagandisti te verske skupine spet v „ofenzivi“.

Te dni so ženski parčki po nekaterih soseskah v naši občini, posebej intenzivno po Rožni dolini. Ženski sta od hiše do hiše v jutranjih zvonilih in delali propagandno vero Jehovih prič. Prebivalci sta ponujali različne brošure, prepričevali o pravilnosti navedenih verzov in jih nadlegovali z vrsto stvari, ki sodijo k njanju božje resnice.

Vrsta prebivalcev je bila čena, ker sta jih ženski močno vznemirjali v lastnem stanovanju. Ker sta hodili v jutranjih urah, sta mnoge prebudili. Bolj so bili ogorčeni seveda bivalci, ki so delali v nočnih menih in sta jih ženski zmožni zaslužnem počitku. Dejstvo se ženski nikakor nista odgnali in sta kar naprej lastnike stanovanj, kjer sta niti, je prebivalce še bolj začelo. Dopovedovanje, da namenjena vstopiti v to verovanje in da jih ženski naj tita v lastnem stanovanju zaslužnem počitku in da niso rajajo sploh posla s tem, ni pomagalo. Ženski sta bili vsiljivi in še naprej vznemirjali lastnike vrsti pa celotno ulico.

Nekaj občanov je zato čeno telefoniralo na postajo lice Vič in zahtevalo intervencijo. Občani so od miličnikov zahtevali, da jih zaščitijo vsiljivostjo propagandistk in izpovedi Jehovih prič, ki jih tijo v lastnem stanovanju zaslužnem počitku.

Miličniki so interverirali radi splošnega ogorčenja nov in ženskam onemogočilo daljnje vznemirjanje ljudi in motenje. Ker pomeni oboje ženski prekršek, se imeli priliko zagovarjati pri miličniku za prekršek zaradi vsiljivega in vznemirjanja „oznanjevanja božje resnice“.

Ker so taki primeri pogostejši, občani ne vedo, kako se otresejo vsiljivih propagandistk je najbolje, da takoj pokličejo postajo milice in zahtevajo intervencijo miličnikov zaradi vznemirjenja in motenja. Le če obvestijo postajo milice o nedovoljenem početju, lahko ličniki uspešno ukrepajo in mogočijo nadaljnje vznemirjanje in motenje občanov.

M. DIMIČ

Naš fotoreporter France Modic je napravil zgornji posnetek domačinke, ki izdeluje izdelke suhe robe na Dedniku pri Velikih Laščah.

COLOR CREME

KOLESTON 1+1

BARVA + NEGUJE

COLOR CREME

KOLESTON 1+1

BARVA + NEGUJE

COLOR CREME

KOLESTON 1+1

BARVA + NEGUJE

svetloba in življenje barv

ILIRIJA Ljubljana